

Bundel - Vergadering Algemeen Bestuur GSP van 8 juli 2022

- 1 Opening en vaststellen agenda
[0 Agenda AB 8 juli 2022.pdf](#)
- 2 Mededelingen en inkomende / uitgaande stukken
- 2.a Ingekomen brief naar aanleiding van onderzoek Necker van Naem
[2a ingekomen brief aan AB van GR GSP print.pdf](#)
- 2.b Planning
[2b 2022-04-13 LTA Gemeenschappelijke regeling Havenschap Groningen Seaports 2022.pdf](#)
- 3 Verslag van de vergadering van 17 juni 2022
[3. Verslag AB GR GSP d.d. 17-06-2022_.pdf](#)
- 4 Zaken betreffende de GR Groningen Seaports
- 4.a Rapportage dienstenvergoeding
[4 Oplegger AB dienstverleningsvergoeding 2021 - 2022.pdf](#)
[4a GR notitie Rapportage dienstenvergoeding 2021-2022 - 20220602KO0000150287.pdf](#)
- 4.b Jaarrekening 2021
[4b1 jaarrekening 2021 GR Voorstel.pdf](#)
[4b2 Concept Jaarrekening 2021 GR GSP.pdf](#)
- 4.c Begroting 2023
[4c1 Voorstel AB inz. Begroting 2023 GR.pdf](#)
[Concept Programmabegroting 2023 GR Havenschap Groningen Seaports.pdf](#)
- 5 Aandeelhoudersaangelegenheden
- 5.a Uitgifte terrein aan TKF
[5a Uitgifte terrein aan TKF.pdf](#)
[5a1 AvA notitie Uitgifte terrein in ondererfpacht aan TKF - 20220602KO0000149412.pdf](#)
[5a2 AvA besluit gronduitgifte TKF - 20220602KO0000147710.pdf](#)
- 5.b Uitgifte terrein aan BTE
[5b1 AvA notitie Uitgifte terrein ondererfpacht aan BTE - 20220602KO0000150042.pdf](#)
[5b Uitgifte terrein aan BTE.pdf](#)
[5b2 AvA besluit gronduitgifte BTE - 20220602KO0000147649.pdf](#)
- 5.c Uitgifte terrein aan QTS
[5c Uitgifte terrein aan QTS.pdf](#)
[5c1 AVA notitie verkoop terrein aan QTS - 20220602KO0000152026.pdf](#)
[5c2 AvA besluit verkoop terrein QTS - 20220602KO0000147835.pdf](#)
- 5.d Uitgifte terrein aan VMI
[5d Uitgifte terrein aan VMI.pdf](#)
[5d1 AvA notitie Energypark inzake VMI_v3 - 20220602KO0000151809.pdf](#)
[5d2 AvA besluit gronduitgifte VMI - 20220602KO0000147751.pdf](#)
- 5.e Financiering VMI
[5e financiering VMI.pdf](#)
[5e1 AvA notitie Financiering VMI - 20220602KO0000149680.pdf](#)
[5e2 AvA besluit financiering VMI - 20220602KO0000147796.pdf](#)
- 6 Rondvraag
- 7 Sluiting

Ons kenmerk: 2022.
Onderwerp: Agenda AB vergadering
d.d. 7 juli 2022

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van
GR Havenschap Groningen Seaports

Delfzijl, 24 juni 2022

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Namens de voorzitter nodig ik u hierbij uit voor het bijwonen van een vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, die zal worden gehouden op **8 juli a.s. om 9.30 uur** op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1 Delfzijl.

De agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening en vaststellen agenda
2. Mededelingen en ingekomen stukken
 - a. Ingekomen brief naar aanleiding van onderzoek Necker van Naem
 - b. Termijnagenda
3. Verslag van de vergadering van 17 juni 2022 (volgt)
Ter vaststelling.
4. GR aangelegenheden
 - a. Rapportage dienstenvergoeding (informatie)
 - b. Jaarrekening 2021 (besluitvorming)
 - c. Begroting 2023 (besluitvorming)
5. Aandeelhoudersaangelegenheden
 - a. Uitgifte terrein aan TKF (besluitvorming)
 - b. Uitgifte terrein aan BTE (besluitvorming)
 - c. Uitgifte terrein aan QTS (besluitvorming)
 - d. Uitgifte terrein aan VMI (besluitvorming)
 - e. Financiering VMI (besluitvorming)
6. Rondvraag
7. Sluiting

Na afloop van de vergadering geeft de Havenmeester een korte presentatie naar aanleiding van zijn verslag. Ook is er de mogelijkheid om in de controlekamer te kijken.

Algemeen Bestuur GR GSP
Handelskade Oost 1
9934AR Delfzijl
tevens per mail

datum: 16 juni 2022

betreft: uw bespreking van het rapport Necker van Naem
inzake: geheime vaststellingsovereenkomst 2013 windturbine WT1
vergadering AB d.d. 17 juni 2022 agendapunt 4 b

Geacht bestuur,

Vanwege informatie in het rapport vragen wij uw aandacht voor het volgende.

1. Wij, [REDACTED] [REDACTED], werden beiden in het jaar 2010 als aandeelhouders van Waddenwind B.V. geconfronteerd met de uitbreidingsplannen van de Eemshaven. In het meest noordelijke deel van de Oostpolder lagen oorspronkelijk twee van onze percelen naast elkaar, gescheiden door de N33. Een perceel aan de westzijde ([REDACTED]) en een perceel aan de oostzijde ([REDACTED]).
2. Samen met meer grondeigenaren, verenigd in Waddenwind B.V., hadden we al eerder als doel gesteld om een windpark te realiseren in de Oostpolder.
3. In 2010 werd in eerste instantie eerst [REDACTED] benaderd over de voorgenomen uitbreiding van de Eemshaven omdat deze allereerst ten oosten van de N33 zou gaan plaatsvinden startend vanuit de meest noordelijke hoek waar [REDACTED] zijn perceel lag. [REDACTED] kreeg te horen dat de belangstelling heel concreet was en dat er spoed achter zat: in oktober 2011 wilde GSP zijn perceel in eigendom verworven hebben.
4. Er volgden in 2010 en begin 2011 onderhandelingen tussen het management van GSP en [REDACTED] maar ook rechtstreeks tussen GSP en Waddenwind B.V. in verband met de door haar nagestreefde windturbines.
5. Als resultaat werd op 24 maart 2011 namens GSP aan [REDACTED] een koopovereenkomst ter ondertekening voorgelegd met de belofte dat deze koopovereenkomst zo spoedig mogelijk aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling - dus úw bestuur - zou worden voorgelegd.
6. In deze door [REDACTED] toen ondertekende koopovereenkomst is een artikel 21 opgenomen waarin GSP expliciet ten genoegen van Waddenwind verklaart dat als op [REDACTED] zijn meest noordelijke perceel (M86) in de nabije twintig jaar een windturbine planologisch mogelijk en gewenst blijkt dat dan GSP aan Waddenwind B.V. 'een recht van eerste koop van het opstalrecht voor een windturbine aanbiedt tegen een door de GR en Waddenwind t.z.t. overeen te komen en vast te stellen marktconforme vergoeding'. Zie de bijgevoegde bijlage 1.
7. In het nu verschenen en bij u voorliggende rapport van Necker van Naem is vastgesteld dat het management op 20 oktober 2011 [REDACTED] en zijn makelaars en echtgenote in strijd met de feiten heeft laten meedelen dat uw AB aan de koopovereenkomst goedkeuring had onthouden. Dit

besluit werd toegelicht met het argument dat er sprake was van een 'haperende' economie waardoor de hele planvorming hoogst onzeker en op lange termijn geschoven was. Uw AB bleek evenwel helemaal van niets te weten en in afwijking van de schriftelijke toezegging van voormalig directeur [REDACTED] en artikel 31 van de koopovereenkomst bleek de koopovereenkomst helemaal niet aan het AB te zijn voorgelegd. Zie pagina 22 van het rapport van Necker van Naem.

8. Afgezien van dat onnavolgbaar is dat dit soort misleiding vanuit een overheid plaats vindt en in de eerste plaats voor [REDACTED] grondeigenaar zeer vervelend is, achten ook Waddenwind B.V. en al haar aandeelhouders zich door de door Necker van Naem vastgestelde gang van zaken, te weten dat het oordeel van het AB geheel omzeild werd, zeer gedupeerd.

9. Maar er gebeurde nog iets onvoorstelbaars dat Waddenwind B.V. en haar aandeelhouders toen grote financiële schade heeft toegebracht, hetgeen thans ook is vastgesteld in het nu verschenen rapport van Necker van Naem. Dit punt komt hierna aan de orde.

10. [REDACTED] was door de geheel onverwachte ontwikkeling en de toen uiteraard nog niet bij hem bekende misleiding (een overheid!) in financieel zwaar weer terecht gekomen, zódanig dat hij zich in 2012 gedwongen zag om het betreffende perceel M86 te verkopen. Op 13 maart 2012 liet directeur [REDACTED] per brief zijn juriste bij Univé definitief weten dat GSP elke bindende afspraak of anderszins verplichting jegens hem ontkende en dat hij vrij was om zijn grond aan derden te verkopen. Waarna uiterekend nog dezelfde dag het bedrijf Bakker Bierum zich meldde als partij die graag het perceel wilde kopen als landbouwgrond voor € 6,23 per m2. Zie p. 23 rapport NvN.

11. Het rapport van Necker van Naem onthult vervolgens dat slechts enkele maanden later, op 28 september 2012 de waarde van deze grond (deel van de 45 ha fase 1, aangeduid als 'gedeelte datacenter') in opdracht van GSP door DTZ Zadelhoff bleek te zijn vastgesteld op "Marktwaaarde op basis van residuele grondwaarde methode EUR 76,24 / m2" . Zie pagina 24 van Necker van Naem (ook te laat kreeg [REDACTED] na een tip een rapport in handen, waaruit bleek dat op 27 maart 2012 een in opdracht van GSP gemaakt heel lijvig rapport verschenen was, vol met lichtberekeningen getiteld 'Google Datacentrum Eemshaven Zuidoost (2)').

12. Maar wat vooral aan Waddenwind B.V. en haar aandeelhouders grote financiële schade heeft toegebracht is te lezen op de pagina's 27 en 28 en 49 van het rapport van Necker en van Naem. Hier komt naar voren dat er kort na de verzelfstandiging geheel buiten zowel de GR en haar AB (de eigenaar van de grond) en ook buiten de RvC van de nieuwe N.V. om, door een onbevoegd iemand aan een vennootschap van de private partij Bakker Bierum in oktober 2013 (opnieuw) is toegezegd om op een later moment te zullen zorgdragen voor een te vestigen recht op een windturbine op voormeld perceel M86.

13. Necker en van Naem heeft niet alleen vastgesteld dat hiervoor rechtsgeldig mandaat heeft ontbroken, maar óók dat door deze hele gang van zaken aan Bakker Bierum een substantieel hogere vergoeding is betaald dan volgt uit hetgeen in de koopovereenkomst en de notariële akte van levering is vermeld. Zie daarvoor pagina 49 van het rapport van Necker van Naem.

14. Niettemin hebben alle betrokkenen, waaronder niet alleen de drie heren Bakker van Bakker Bierum maar ook toenmalig GSP directeur [REDACTED] buiten het AB om (maar wel in haar naam!) de openbare notariële akte ondertekend, terwijl daarin dus een niet juiste koopprijs is vermeld. De leider van het onderzoek, professor Boogers, blijkt inmiddels tegenover het NRC verklaard te hebben, dat ú als opdrachtgever moet bepalen of de resultaten van het onderzoek in handen van justitie dienen te worden gesteld. Ook wordt professor Boogers in het NRC geciteerd met de

uitspraak dat 'de onderste steen nog niet boven is' .

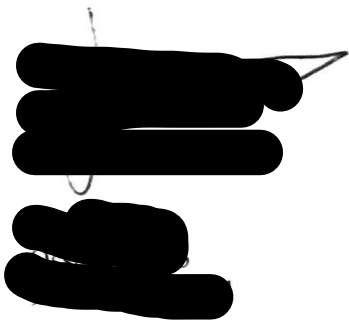
15. Ondergetekende Bakker en alle aandeelhouders van Waddenwind zijn in ieder geval door de onrechtmatige toezegging van een windturbine op het perceel M86 fors benadeeld. Een windturbine die al vergund was op de eigen grond van ondergetekende Dick Bakker bleek opeens te dicht te staan op de aan Bakker Bierum onrechtmatig toegezegde turbine. Omdat Waddenwind destijds niet op de hoogte was van het onrechtmatige karakter dat kleefde aan de namens de heren Bakker ingeroepen rechten op het perceel M86 is zij na een door Bakker Bierum aangespannen rechtszaak in een positie terecht gekomen waarin zij - om de start van de realisatie van haar eigen windpark niet te vertragen - onder druk van ook het Gerechtshof Leeuwarden uiteindelijk heeft ingestemd met een schikking die haar 800.000 euro te betalen aan Bakker Bierum heeft gekost (exclusief advocatenkosten).

16. Ondergetekenden concluderen ten eerste dat de bovenvermelde onderzoeksbevindingen van Necker van Naem in handen behoren te worden gesteld van justitie, het Openbaar Ministerie.

17. Ondergetekenden concluderen dat de GR GSP in overleg dient te treden met Waddenwind om te komen tot vergoeding van de geleden schade.

18. Ondergetekenden concluderen dat de GR GSP aanvullend onderzoek dienen te laten verrichten zodanig dat alsnog de onderste steen bovenkomt zoals toegezegd door de gedeputeerde.

In afwachting van uw berichten,
Met vriendelijke groeten,

A large black rectangular redaction box covering the signature and name of the sender on the left side of the page.A large black rectangular redaction box covering the signature and name of the sender on the right side of the page.

Bijlage 1.**Artikel 21. vrijwaring rechten van derden, specifiek:**

1. Verkoper verklaart een (samenwerkings)overeenkomst met Waddenwind B.V. c.q. derden te zijn aangegaan inzake de gezamenlijke aanpak en realisering van de ontwikkeling van een windmolenpark in het gebied "Oostpolder", uitsluitend betrekking hebbende op de percelen, kadastraal bekend gemeente Uithuizermeeden, sectie M, nummers 78, 84, 170 en 86. Daarnaast verklaart verkoper aandeelhouder van Waddenwind B.V. te zijn en dat hij zich heeft verbonden tot volstrekte geheimhouding ter zake de inhoud van het contract en alle daarmee samenhangende bescheiden.
2. Indien en voor zover binnen een periode van 20 jaren, gerekend vanaf de datum van juridische levering, koper (c.q. haar rechtsopvolgers) één of meer windturbines op de in dit artikel in lid 1 genoemde percelen wenst te realiseren en gebleken is dat dit voornemen bestemmingsplanmatig is in te passen, **verklaart koper (c.q. haar rechtsopvolgers) reeds nu voor alsdan, een recht van eerste koop van het opstalrecht voor het vestigen van één of meer windturbines aan te bieden aan Waddenwind B.V.** tegen een door koper en Waddenwind B.V. t.z.t. overeen te komen en vast te stellen marktconforme vergoeding, alsmede overeen te komen nadere voorwaarden (o.a. met betrekking tot toetsing inpasbaarheid gevestigde- c.q. te vestigen bedrijfsleven, ijsafzettingen, adequate aansprakelijkheidsverzekering) dan wel indien koper en Waddenwind B.V. omtrent die vergoeding geen overeenstemming kunnen bereiken, tegen een door één of meer (doch ten hoogste drie) bindend adviseurs vast te stellen vergoeding, waarbij -indien koper en Waddenwind B.V. omtrent de benoeming van de bindend adviseur(s) geen overeenstemming kunnen bereiken- de meest gerede partij zich kan wenden tot de voorzieningenrechter van de rechtbank Groningen met het verzoek om één of meer bindend adviseurs aan te wijzen.

daaraf verkoper

daaraf koper

- 10 -

 vastgoed
gecertificeerd
Rentmeester **R**⁺NVR

www.noordelijkerentmeesters.nl

Lange Termijn Agenda GR Havenschap Groningen Seaports 2022 (13-4-2022)

Planning 2022 / 2023

Vergadering van het Algemeen Bestuur				
Verzenden		Datum	Tijd	Onderwerp
08-04-2022		29-04-2022	11.00-12.30	- Rapportage stavaza borgstelling (art 8.1 ovk borgstelling) - Vaststelling vergoeding ogv dienstverleningsovereenkomst (art 4.1. DV ovk) (AB)ⁱ - Rapportage havenmeester - voorstel nieuw contract accountantsdiensten
17-06-2022		8-07-2022	9.30 – 11.00	- Jaarrekening NV (ava) - Vaststelling rekening 2021 (AB) (58 lid 4 Wgr)¹ - Vaststelling begroting 2023 (AB) (58 lid 2 Wgr)²
23-9-2022		14-10-2022	9.30 – 11.00	
02-12-2022		16-12-2022	9.30 – 11.00	- Programma van eisen jaarrekening 2022 - LTA en vergaderrooster 2023 - Bedrijfsplan NV (ava)
14-04-2023 ⁱⁱ		3 mei 2023	11.00-12.30	- Rapportage stavaza borgstelling (art 8.1 ovk borgstelling) - Jaarrekening NV (ava) - Vaststelling vergoeding ogv dienstverleningsovereenkomst (art 4.1. DV ovk) (AB)ⁱⁱⁱ - Rapportage havenmeester
23-06-2023		14-07-2023	9.30 – 11.00	- Vaststelling rekening 2021 (AB) (58 lid 4 Wgr)³ - Vaststelling begroting 2023 (AB) (58 lid 2 Wgr)⁴
12-9-2023		13-10-2023	9.30 – 11.00	

¹ Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

² Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

³ Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

⁴ Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Lange Termijn Agenda GR Havenschap Groningen Seaports 2022 (13-4-2022)

Vergadering van het Algemeen Bestuur			
Verzenden	Datum	Tijd	Onderwerp
01-12-2023	22-12-2023	9.30 – 11.00	- Programma van eisen jaarrekening 2021 - LTA en vergaderrooster 2023 - Bedrijfsplan NV (ava)

	Vakanties 2022	2023
Voorjaarsvakantie	19 feb – 27 feb	25 feb – 5 mrt
Meivakantie	30 april – 8 mei	29 apr – 7 mei
Zomervakantie	16 juli – 28 augustus	22 juli – 3 sept
Herfstvakantie	15 oktober – 23 oktober	21 okt – 29 okt
Kerstvakantie	24 december – 8 januari	23 dec – 7 jan

Tekst = wijziging van de planning of toevoeging	AB: doorgeleiding naar AB
Tekst = aandachtspunt	adhs: besluit n.a.v. aandeelhouderstrategie
Tekst = afgehandeld	ava: aandeelhoudersbesluit
Datum = aanleverdata besluitvorming ava	Qx: Afspraak in kwartaal overleg

- i Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports inzicht geven in:
 1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond.
 2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden.
 3. De omvang van de geldleningen waarvoor door de GR borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR geen borgtochten heeft afgegeven.
 4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.
- ii Data 2023 zijn indicatief
- iii Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports inzicht geven in:
 1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond.
 2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden.

Lange Termijn Agenda GR Havenschap Groningen Seaports 2022 (13-4-2022)

3. De omvang van de geldleningen waarvoor door de GR borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR geen borgtochten heeft afgegeven.
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

Verslag van de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports, gehouden op 17 juni 2022 van 15.30 uur tot 16.45 uur op het kantoor van Groningen Seaports, Handelskade Oost 1 Delfzijl.

Aanwezige leden:

Provincie Groningen : I.J.J. Rijzebol (voorzitter), F. Gräper, H. Haze, G.J. Steenbergen
Gemeente Eemsdelta : J.A. Ronde (vicevoorzitter), I. Poucki, E. Stulp;
Gemeente Het Hogeland : E. Dijkhuis, B. de Jong, A. Nolles, H. Koopmans

Afwezig: : J. Klei, J.H. Menninga.

Voorts aanwezig:

RvC GSP NV : F. Keurentjes (voorzitter RvC), J. Schiphorst (lid RvC);
Directie GSP NV : C.L. König (CEO), dhr. H.V. Sanders (CFO);

Ambtelijke ondersteuning:

GR GSP : A. Swart (secretaris GR);
RvC GSP NV : A. Dikkema (secretaris RvC en Directie);
Verslaglegger : Th. Poggemeier.

1. Opening en vaststellen agenda

Dhr. Rijzebol heet de aanwezige leden van harte welkom op deze ingelaste extra, hybride en openbare vergadering van het AB van de GR Havenschap Groningen Seaports. Hij constateert dat een aantal nieuwe leden aanwezig is en last daarom een kennismakingsronde in. Voorts verwelkomt hij de overige aanwezigen, waaronder pers en publiek.
De agenda wordt als zodanig vastgesteld.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Dhr. Rijzebol deelt mee dat hij gisteravond laat een brief heeft aangetroffen in zijn emailpostbus van de heren D. Bakker en N. Wierdsma, gericht aan het AB. Hij constateert dat niet alle leden van het AB deze brief hebben ontvangen en vraagt zich af of de brief betrokken moet worden bij agendapunt 4b. Hij stelt voor dat het eenieder vrij staat om de brief bij dit agendapunt te betrekken, ook al is hij voornemens de agendapunten 4a en 4b in onderlinge samenhang in behandeling te geven.

Dhr. Stulp stelt voor om de beide agendapunten apart te bespreken zoals geagendeerd.

Dhr. Rijzebol houdt vast aan de gezamenlijke bespreking van beide adviesrapporten, waarbij de leden in hun woordvoering apart op de rapporten kunnen ingaan.
Aldus wordt besloten.

3. Verslag van de vergadering van 29 april 2022 (bijlage)

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld met dank aan de secretaris.

4. Bespreking van twee adviesrapporten

- a. Schutten. Notitie voor het AB
Oplegnotitie GSP
Doorontwikkeling governance-structuur Groningen Seaports door Deloitte Financial Advisory B.V
- b. Samenvatting onderzoek uitbreiding Eemshaven Zuidoost
Economische ontwikkeling doorgrond door Prof. dr. M.J.G.J.A. Boogers (Necker van Naem)

Dhr. Rijzebol refereert aan de aanbevelingen in beide rapporten en concludeert dat de adviezen elkaar eerder versterken dan tegenspreken. Vandaar dat hij de rapporten in samenhang met elkaar ter bespreking voorlegt. De leden hebben alle vrijheid om de nadruk op het ene dan wel op het andere rapport te leggen. Op de excursie van vorige week heeft men kunnen constateren dat er ongelooflijk veel gebeurt

in de haven en dat er grote deals gesloten worden. Zolang de governance-structuur niet volstrekt helder is, worden meer risico's gelopen dan in het geval dat de structuur wel helder en duidelijk is.

Dhr. Rijzebol pleit ervoor dat in ieder geval met spoed stappen worden gezet om een betere structuur in te voeren, zoals ook in beide rapporten wordt geadviseerd. Dat is van groot belang voor het concern dat wordt bestuurd vanuit de drie overheden. De overgang naar die betere structuur dient kort, goed en gedegen te verlopen. Dhr. Rijzebol is bijzonder content dat er adviezen zijn die met elkaar overeenkomen.

Dhr. Stulp begint met rapport 4.a. Beide rapporten overziend begrijpt hij dat er inspanningen nodig zijn om de structuur zo te krijgen dat fouten uit het verleden worden vermeden. Om dat te doen dient een goede analyse gemaakt te worden. Hij meent dat beide rapporten niet diep genoeg gaan om keuzes te moeten maken over de structuur.

Het rapport van Deloitte gaat niet in op de verzelfstandiging. Er ontbreekt een evaluatie van hoe dat is gegaan en welke keuzes toen zijn gemaakt die nu als problematisch worden ervaren. Om te beginnen gaat het om de rol en positie van het AB. Het is en blijft mensenwerk en als het AB niet zelf in de spiegel kijkt over hoe sturing wordt gegeven aan de Overheids NV, is het heel gemakkelijk zich te verschuilen achter een structuur, maar, zo meent dhr. Stulp, het probleem is niet de *structuur*.

Hij geeft als voorbeeld dat hij vanaf 2018 tot en met 2020 deel heeft uitgemaakt van het AB vanuit de gemeente Delfzijl en vanaf 2021 tot heden vanuit de gemeente Eemshaven. Hij heeft nog nooit een oplegnotitie ontvangen die de visie van de gemeente weergaf over wat de AB-leden zouden moeten doen met de voorstellen die in het AB aan de orde komen. Dit terwijl het toch gaat om een belangrijke, zo niet de belangrijkste Gemeenschappelijke Regeling die zeer veel economische impact en invloed heeft op de werkgelegenheid in de regio van de gemeenten Het Hogeland en Eemshaven.

Een vergelijking: bij de Sociale Dienst werken 55 fte's die 1700 mensen een uitkering moeten verschaffen en zorgen dat ze aan het werk komen. Bij de gemeente werkt er één medewerker Economische Zaken die de AB-leden moet adviseren. Dan snapt iedereen dat het AB onmogelijk goed kan functioneren. Je bent dan afhankelijk van die individuele mens. Daar gaat het rapport niet over en dat vindt dhr. Stulp een gemiste kans.

Dhr. Stulp zou graag willen dat gekeken wordt naar de *cultuur*. Het gaat altijd over drie zaken: structuur, strategie en cultuur. Hier wordt gesproken over de structuur en niet over de strategie.

Hij heeft in het verleden herhaaldelijk gewezen op de strategie ten aanzien van de grondpositie, maar ook op de strategie om meer havenfaciliteiten te verkrijgen. Wat betreft de wijze waarop DB, AB, de Overheids NV, de twee gemeenten en de Provincie met elkaar omgaan, constateert dhr. Stulp dat veel te veel geduwd wordt door de Provincie vanuit een verdeel- en heerspolitiek, waarbij vanuit de gemeenten relatief weinig tegengas wordt geboden. Als je dit wilt veranderen, moet de discussie juist daarover gaan en die dient dan te beginnen op basis van gelijkwaardigheid. Dat betekent concreet in de stemverhouding tussen de drie participanten elk 33% van de stemmen. Dat resulteert in een eerlijker discussie dan de huidige situatie waarin de Provincie met 50% van de stemmen alles continu kan tegenhouden of juist kan doordrukken. Tot zover agendapunt 4a.

Ten aanzien van agendapunt 4b verklaart dhr. Stulp dat dit de eerste keer is dat hij zijn verhaal en opmerkingen op papier heeft gezet, want er is veel aan de hand. Als politicus staat hij voor een open en transparante overheid en waardeert hij de belangen van de inwoners. Daar hoort zijns inziens een goed rentmeesterschap bij in de zin dat goed moet worden omgegaan met belastinggeld. Daarnaast dienen beslissingen van de overheid logisch en/of goed te begrijpen zijn. De waarom-vraag is belangrijk. Waarom heeft men deze keuzes gemaakt? Waarom heeft men dit niet geagendeerd? Waarom wordt dat onder het tapijt geschoven? Dhr. Stulp heeft het gevoel dat GSP NV en de Provincie een spelletje spelen met de leden van het AB en dat men probeert hen met een kluitje in het riet te sturen. Met andere woorden: AB-leden worden niet serieus genomen in de oude uitvoeringsorganisatie.

Groningen Seaports GR en de nieuwe Overheids NV zien het DB en het AB als een obstakel. Laat ik beginnen met het proces. 48 uur voorafgaand aan het uitschrijven van een persconferentie krijgen de AB-leden de stukken onder embargo. Dat betekent concreet dat raadsleden en Statenleden – wier activiteit als bijbaan wordt uitgeoefend – 48 uur de tijd krijgen om kennis te nemen van de betreffende documenten. Dhr. Stulp vindt dat een schoffering van het Algemeen Bestuur. De meeste AB-leden hebben een baan. Zij doen dit erbij als vrijwilligerswerk en dan wordt verwacht dat zij de documenten binnen 48 uur tot zich kunnen nemen en ook dat zij de juiste vragen kunnen stellen. Het is respectloos!

Dhr. Stulp had verwacht dat dhr. Boogers hier vandaag aanwezig zou zijn. Hij heeft hem afgelopen maandag gebeld met de vraag of hij alsnog wilde komen om vragen te beantwoorden en duidelijkheid te verschaffen aan het AB. Hij was niet uitgenodigd en had helaas ook geen tijd. Dhr. Stulp zou graag willen dat er een bijeenkomst komt waarin het AB, maar misschien ook alle Staten- en raadsleden,

vragen kunnen stellen aan dhr. Boogers naar aanleiding van dit onderzoek. Recent is duidelijk geworden dat op 7 juli een bijeenkomst met hem wordt georganiseerd en daar is dhr. Stulp blij om.

In de bronvermelding staat dat dhr. Boogers heeft gesproken met 26 mensen. Dhr. Stulp zou graag de notulen van deze gesprekken willen ontvangen. Wanneer je kijkt naar de namen van deze mensen is het eerste dat opvalt dat gesproken is met 12 mensen van de NV, 8 van de Provincie, 2 ambtenaren van Het Hogeland, 2 ambtenaren van Eemsdelta, één journalist en de secretaris van de GR. Hoe goed de bedoelingen ook waren, maar de ambtenaren van Eemsdelta hebben geen historisch besef van dit dossier, laat staan van deze organisatie. De gemeentesecretaris en de ambtenaar Economische Zaken zijn beiden begonnen op 1 januari 2021. Hoe is hierop gestuurd? Hoe kan dit? Dhr. Stulp refereert aan zijn vorige keer gemaakte opmerking dat de zeggenschap binnen de GR echt moet veranderen. Voornamelijk betreft dit de houding en het gedrag van de Provincie. Het model 'verdeel en heers' is niet meer van deze tijd. Geen enkele bestuurder van de gemeente is gehoord. Dat is zeer opmerkelijk en dat ontsiert het rapport. Daarmee staat het rapport meteen op een achterstand van 5-0.

Een voorbeeld: het dossier Wiertsema en de koopovereenkomst. Dhr. Stulp kan zich niet aan de indruk onttrekken dat als dit toen goed was afgewikkeld, er geen rapport Boogers had gelegen. Wie zaten er toen in het DB? Wilma Mansveld en Marijke van Beek en hijzelf, Edward Stulp. De leden van het toenmalige DB zijn niet uitgenodigd door dhr. Boogers.

Bij het tekenen van de vaststellingsovereenkomst van 21-10-2013 en bij het tekenen van de akte van lezing bij de notaris van 02-09-2014 vormde de volgende ex-bestuurders de RvC: Yvonne van Mastrigt, Marijke van Beek en Emme Groot. Zij zijn niet uitgenodigd door dhr. Boogers. Zelfs de notaris is door Boogers niet gehoord.

De Jaarstukken van 2016 waarvan vermoed wordt dat daarin een bedrag van € 3,7 miljoen niet is opgenomen en 21,5 ha niet zichtbaar is gemaakt hierover zou op zijn minst een gesprek met de accountant op zijn plaats zijn. Dhr. Stulp citeert: "In het onderzoek was voorzien in het interview met de accountant van de NV. Dit interview heeft niet kunnen plaatsvinden vanwege de geheimhoudingsovereenkomst en de hoogte van de boeteclausules die hiermee gepaard zouden moeten gaan." Dus geen gesprek met de accountant. Ook niet met de toenmalige DB-leden Patrick Brouns, Hans Ronde en Harold Bouman.

De voorzitter heeft benadrukt dat de onderste steen boven moet komen. Uit dit verhaal blijkt dat dit niet mogelijk is als je niet de mensen interviewt die je van de juiste input kunnen voorzien om daarna tot een juiste conclusie te komen zoals vermeld in de tijdlijn van punt 4.2 in het document.

De toezegging is verkregen van de voorzitter en van de Directie dat er totale openheid zal worden gegeven. De vaststellingsovereenkomst moet inzichtelijk gemaakt worden. Misschien onder geheimhouding en/of een besloten vergadering. Daarnaast moet de accountant zijn of haar verhaal kwijt kunnen bij ons en dhr. Boogers. Dhr. Stulp stelt voor om dhr. Boogers een vervolgo opdracht te geven om het totale verhaal inzichtelijk te maken, zodat de AB-leden dit boek op een goede manier kunnen sluiten. Dhr. Stulp wil graag de volgende vraag klip-en-klaar beantwoord hebben.

Zijn er door de GR en/of de Overheids NV strafbare feiten en/of valsheid in geschrifte gepleegd?

Hij zou graag zien dat deze vraag volledig ontkend kan worden. Dat antwoord kan tot op heden niet worden gegeven. Zolang deze vraag als een zwaard van Damocles boven de markt blijft hangen, is dit problematisch en ongewenst.

Verder wil dhr. Stulp graag duidelijkheid over de onduidelijkheid van de vriendjespolitiek. In de presentatie stond: "Geen vriendjespolitiek of handel met voorkennis." Dit werd ook groot in de pers vermeld en rond getwitterd. Op 31 mei 2022 is te lezen in het Dagblad van het Noorden dat dhr. Boogers hierop terugkomt en meldt hij dat hij dit niet in algemene zin had moeten opmerken. Het is zeer wenselijk dat hij op de komende bijeenkomst hierover duidelijkheid verschaft.

Daarnaast wil dhr. Stulp weten zonder in eerste instantie een oordeel te vormen, waarom nog steeds oud grondbezitters € 30.000 betaald worden of hoe het nu daadwerkelijk zit met het dossier 'Waddenwind BV'.

Afsluitend citeert dhr. Stulp de reactie van dhr. Rijzebol op de uitzending van Nieuwsuur: "Ik wil duidelijkheid over de koppeling van windrechten en grondverkoop." De conclusie van dhr. Stulp is dat de onderste steen nog niet boven is en dat daarom verder onderzoek dient plaats te vinden.

Dhr. Steenbergen brengt naar voren dat hij verwacht dat in de Staten de agendapunten gescheiden zullen worden behandeld. Allereerst punt 4b en de ophef die ontstond naar aanleiding van het onderzoek van Necker van Naem (Prof. Boogers). Uiteindelijk worden aanbevelingen gedaan, maar, zoals dhr. Stulp al zei, er zitten nog losse eindjes aan het onderzoek. Als AB-lid dien je verantwoordelijkheid te nemen. Misschien moet er een Mea Culpa komen. In ieder geval dient te worden aangegeven hoe het AB hierin staat zonder direct over te gaan op stap 2, namelijk hoe verder te gaan. Als het kalf is verdrongen, dempt men de put, maar dhr. Steenbergen wil graag weten hoe het kalf in de put terecht is gekomen.

De governancestructuur. Dit is een lastig probleem. Als AB-lid zou hij daarover een geheel andere mening kunnen hebben dan als Staten-lid. Zijn advies aan het DB en het AB zou zijn om het hier in het AB geformuleerde advies aan Staten en raden te sturen, want er zitten haken en ogen aan. Welke vorm ook gekozen gaat worden, de GR blijft eigenaar van de grond. De discussie die hier vaak wordt gevoerd is dat vanuit de NV wordt benadrukt dat haar slagkracht beperkt wordt doordat men eerst langs de GR moet. Welke mogelijkheid het AB kiest, deze procedure blijft bestaan. Je zou de raads- en Statenleden eruit kunnen halen – dat is aan de gemeenten en de Provincie – maar dan nog hebben de gedeputeerde en de wethouders die er dan zitten, een beperkt mandaat (bijvoorbeeld tot € 5 miljoen). Het resultaat is dat een en ander nog trager gaat, want dan moet men individueel langs raden en Staten. Aan de ene kant zou dhr. Steenbergen geen commentaar willen geven vanuit het AB, maar het AB zou wel advies moeten uitbrengen aan raden en Staten. Het tweede punt is dat dit een Overheids NV is en blijft en dat heeft zijn nadelen als het gaat om de slagkracht. Volgens dhr. Steenbergen blijft dat zo in het voorstel dat voorligt.

Dhr. De Jong heeft eerder begrepen dat beide adviesrapporten gezamenlijk worden besproken. Hij denkt dat enige duidelijkheid wordt geschapen in het onderzoek van Necker van Naem over de totstandkoming van de overeenkomst en de situatie van destijds. Hij waardeert het dat Prof. Boogers een toelichting heeft gegeven op zijn vorige uitspraak. Er is een groot aantal zaken voorgevallen. Het is goed om dit, los van de uitkomsten, scherp te houden.

Wat ook uit het rapport blijkt is dat bij de overgang van de ene naar de andere vorm ruis is ontstaan. Dhr. De Jong denkt dat het goed is om daar alert op te zijn. Men zou voorzichtig moeten zijn bij het zetten van de volgende stappen. Het is raadzaam om de rapporten in zijn totaliteit te beschouwen en de raden en Staten stapsgewijs mee te nemen in het proces.

Vraag 1 is of men de structuur wil aanpassen voordat verdere stappen worden gezet. Naast de structuurverandering komt ook naar voren dat de kaders helderder gevormd moeten worden. Dat ligt bij het DB, maar ook bij de raden en Staten. De kaderstelling kan niet los worden gezien van de organisatiestructuur die men voorstelt. Hij zou het AB willen meegeven om via een aantal sessies met raden en Staten te kijken naar hoe dit met elkaar vormgegeven kan worden. Daarna kan een traject opgestart worden over èn nieuwe kaders èn de nieuwe organisatiestructuur. Dhr. De Jong zou dit niet los van elkaar willen zien, want hij zou willen vermijden dat dezelfde situatie ontstaat als een aantal jaren geleden, namelijk dat er onduidelijkheid bestaat over rollen en taken.

Mw. Gräper sluit aan bij wat dhr. Stulp zei over structuur, strategie en cultuur en hoe je verder moet. Het rapport van dhr. Boogers geeft veel helderheid over wat er in het verleden is gebeurd. Je kunt natuurlijk discussies voeren over of er met genoeg mensen is gesproken. Tegelijkertijd is het zo dat dhr. Boogers onafhankelijk van de betrokkenen onderzoek gedaan en hij heeft zelf zijn oordeel gegeven over of hij voldoende informatie heeft gehad. Mw. Gräper vindt dat het niet aan haar is om te beoordelen of dhr. Boogers voldoende informatie heeft of niet. Dat valt binnen de onafhankelijkheid van hem als onderzoeker. In ieder geval doet hij belangrijke aanbevelingen die worden versterkt door het andere rapport dat op tafel ligt. Er is een opmerking die mw. Gräper intrigeerde en die dhr. Boogers tijdens de vragenronde uitsprak. Hij maande tot voorzichtigheid en zei dat niet te snel over moet worden gegaan op de governance-discussie, want de inhoud zou leidend moeten zijn. Dat zit weer inbegrepen in de eerder genoemde strategie-, cultuur- en structuurdiscussie. Een havenvisie zou integraal onderdeel moeten zijn van hoe verder te gaan.

Het tweede punt – hetgeen terugkomt in het rapport van Deloitte – is dat het verleden wordt gekenmerkt door een aaneenschakeling van compromissen om problemen tussen de drie participanten op te lossen, waarbij eerder de posities centraal hebben gestaan bij het inrichten van de organisatie dan hun belangen. De vraag is dan of voldoende invulling is gegeven aan de belangen en achterliggende wensen m.b.t. GSP in de structuur die uiteindelijk is gekozen. De vraag is of die structuur paste bij de cultuur tussen de drie participanten. Je zal uiteindelijk toch naar de structuur moeten kijken, zoals ook in de rapporten wordt aanbevolen. Daarbij moet wel de volgorde in de gaten gehouden worden. Welke inhoud wil je en vanuit welke belangen wil je dat? Dit om goed inzichtelijk te krijgen wat dan de logische governance-structuur is om te voorkomen dat over vijf jaar dezelfde discussie opnieuw opkomt, omdat geconstateerd wordt dat het behalen van de doelstellingen achter de verzelfstandiging, namelijk minder risico, meer grip, meer inhoud en voortvarendheid bij het havenbedrijf, opnieuw ter discussie komt.

Het voorstel van mw. Gräper zou zijn dat aan de secretarissen van de drie participanten wordt gevraagd om nadere invulling te geven aan de problematiek volgens de drie eerder genoemde stappen. Het gaat dan om de vraag hoe je vanuit de belangen vanuit de verschillende participanten – ook hun volksvertegenwoordigers kunnen worden geraadpleegd – het gesprek kunt aangaan met de NV om te bezien hoe de havenvisie eruit moet gaan zien om op basis daarvan, met de rapporten in de hand na

te gaan welke governance-structuur de meest passende is. Dat zou kunnen helpen om de komende tijd een goede discussie te voeren, maar dan wel in de juiste volgorde.

Dhr. Rijzebol licht toe dat het DB heeft besloten om beide rapporten aan het AB voor te leggen zonder daarbij een voorstel neer te leggen. Het was niet de bedoeling om de discussie een bepaalde kant op te duwen, maar het is wel van belang dat met elkaar de goede kant op wordt gegaan zonder dat er te veel vertraging wordt opgelopen. Nu is de havenvisie aan actualisatie toe. Als met elkaar tot een goede governance-structuur wordt gekomen, zal ook een kaderstellend document beschikbaar moeten zijn waarop gestuurd kan worden. Dhr. Rijzebol wijst er nadrukkelijk op dat binnenkort (per 1 juli) een nieuwe wet op de GR van kracht wordt, via welke raden en Staten meer invloed dienen te krijgen op verbonden partijen. Niet op de wijze door daar zelf deel van uit te maken, maar, conform het duale stelsel, via de colleges van B&W en/of die van GS. Ook hierbij zal moeten worden aangesloten als het gaat om een nieuwe governance-structuur.

Voorts herinnert hij zich dat hij bij zijn aantreden als gedeputeerde een in de Staten aangenomen motie tegenkwam (december 2019) waarin de Staten zich nadrukkelijk uitspraken voor het fenomeen om afstand te houden tot het AB. Toen is feitelijk aangedrongen op een nieuw onderzoek van de structuur en mede dat heeft nu geleid tot het rapport van Deloitte.

De havenvisie zal een belangrijk onderdeel moeten worden van welke structuur dan ook. Dat moet een kaderstellend document worden op basis waarvan bestuurd kan worden. Dat document moet het AB vaststellen op voorstel van de NV. Een verzoek aan de NV luidt of zij kans zien om tot een geactualiseerde havenvisie te komen.

Om tot een goede governance-structuur te komen zal vanuit de ervaring die partijen met de verbonden partij hebben, worden gehandeld. Dat betreft dus de overheden en dhr. Stulp merkte terecht op dat hij daarvan nog nooit een kaderstellende nota heeft meegekregen. Dat is dus een gemiste kans, want zo kunnen de AB-leden niet functioneren. Dat is bij de Provincie anders, want de AB-leden vragen en krijgen advies vanuit de Provincie. Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van AB-leden om advies te krijgen. Als je niet om advies vraagt, krijg je het niet, zo is de praktijk. Mogelijk heeft het beeld dat dhr. Stulp heeft van de provincie, hiermee te maken. Immers, de AB-leden vanuit de Provincie worden scherp geadviseerd. Dhr. Rijzebol adviseert de gemeentelijke AB-leden om advies te vragen binnen hun gemeente. Als raadslid is het immers onmogelijk om alles te overzien.

Resumerend adviseert dhr. Rijzebol de NV om voorbereidingen te treffen om te komen tot een actualisering van de havenvisie. Aan het AB vraagt dhr. Rijzebol – waarmee hij direct ook het gemeentelijke en provinciale apparaat betreft – om gedrieën (Provincie, de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland) en in samenhang met de NV tot een schets te komen van een mogelijke governance-structuur zonder dat er iets vastligt. Dit is een optie die hij tijdens de vergadering heeft gehoord. Dan worden de gemeenten hierbij direct betrokken en dat geldt ook voor de AB-leden, want zij zullen worden bevraagd.

Tot slot refereert dhr. Rijzebol aan het betoog van dhr. Stulp die zei dat niet alle direct betrokkenen zijn ondervraagd. Dhr. Rijzebol verzekert dat het DB geen enkele invloed heeft gehad op wie dhr. Boogers zou gaan ondervragen. Het DB heeft de opdracht gegeven en de vragen geformuleerd en er is gelegenheid gegeven aan de AB-leden om vragen te stellen vanuit de gemeenten en Provincie. Al die vragen zijn opgenomen in het document. De betreffende stukken uit PS en de gemeenten zijn verstuurd naar dhr. Boogers. Vragen die niet zijn gesteld zal dhr. Boogers waarschijnlijk niet hebben beantwoord, alhoewel hij alle vrijheid had om vragen die hij tegenkwam, naar eigen inzicht te behandelen.

Dhr. Nolles heeft met interesse geluisterd naar wat anderen tijdens de eerste ronde hebben ingebracht over de governance en het proces. Gelukkig wordt nu ook een proces ingericht om daar wat mee te doen. Er is gesproken over de inhoud, de kaders, een havenvisie, etc. Er is ook een derde aspect. In het rapport Boogers wordt ook vermeld dat er dingen niet goed zijn gegaan. Dhr. Nollens vraagt zich af of het AB zich daarover niet ook moet uitspreken.

Mw. Gräper begrijpt de voorgaande opmerking, maar zij heeft begrepen dat deze bijeenkomst in eerste instantie was bedoeld om met elkaar te bespreken hoe ermee verder wordt gegaan. Pas later zou een oordeel over het rapport worden vastgesteld. Zij deelt de conclusie van dhr. Rijzebol, maar mist één aspect, te weten: er is in het verleden onvoldoende aandacht besteed aan de vraag hoe de drie participanten aan tafel zitten. Met welk belang en welke achtergrond en intentie willen zij met GSP verder. Zij zou de opdracht in die zin willen verbreden, omdat dit ook een antwoord zou kunnen zijn voor de frustratie die zojuist is gedeeld. Het gaat hier om een gevoel en dat heeft deels te maken met het feit dat er verschillende beelden zijn over de rol en de plaats van GSP en hoe met die verbonden partij omgegaan moet worden. Zij wil dit graag meegeven in de verdere verkenning op basis waarvan later verdere conclusies kunnen worden getrokken.

Dhr. Stulp verwijst naar document 4b1 en met name naar H. 4 Tijdlijn Uitbreiding Eemshaven Zuidoost. In punt 2 wordt een vraag gesteld, namelijk: "Welke overheidsorganen, bedrijven en organisaties waren hierbij betrokken en op welke manier?"

De tijdlijn overziend en constaterend welke mensen aan het roer stonden vanaf 2010 waarvan niemand is gehoord, vraagt dhr. Stulp zich af of dhr. Boogers wel de juiste informatie naar boven heeft kunnen halen. Hij geeft het volgende voorbeeld. Hij vindt het opmerkelijk dat in de stukken is te lezen dat op het niveau van het AB dan wel het DB er wel met de toenmalige directeur, dhr. Post, moet zijn gesproken, terwijl nergens valt te lezen waarom dhr. Post besloot om de ter discussie staande deal niet meer te tekenen. Het vreemde is dat dhr. Post wel de intentie had om die transactie te laten slagen en zelfs het feit dat de gemeente Eemsmond toentertijd heeft gevraagd om de positie van de GR over te nemen, is essentiële informatie over wat er in dat proces fout is gegaan waardoor die deal niet is doorgegaan. Vanuit financieel perspectief is het ook opmerkelijk, want er was toen een derivaat en er waren genoeg mogelijkheden om vreemd vermogen aan te trekken, de rente was historisch laag en volgens de exploitatie was het ook goed mogelijk. Er moet iemand geweest zijn die de deal heeft tegengehouden. Dat kan, maar dhr. Stulp benadrukt dat dit door niemand geconstateerd kan worden uit het voorliggend onderzoek. Als je dit boven water wilt hebben, zal met de mensen gesproken moeten worden die toentertijd aan tafel hebben gezeten en dat is in dit geval Wilma Mansveld en Emme Groot.

Dhr. Stulp waardeert de openheid die het DB demonstreert, maar wat er nu op tafel ligt is te weinig om de volgende stap te nemen. Het gaat te snel om nu opdracht aan de NV te geven tot actualisatie van de havenvisie. In 2018 of 2016 heeft dhr. Stulp in het AB aangedrongen op herijking van de aandeelhoudersstrategie na twee jaar, waarna gezegd werd dat dit na twee jaar nog niet nodig was. Intussen is het 2022 en van een herijking is in de tussentijd geen sprake geweest. Daar ben ik medeverantwoordelijk voor, want ik ben daar ook niet op terug gekomen. Als je spreekt over verantwoordelijkheid, begint dat inderdaad bij elk individueel AB-lid. Natuurlijk kun je de vraag leggen bij de ambtelijke organisatie. In 2010 en 2014 was dat normaal. Dan kregen we annotaties vanuit de eigen organisatie mee, maar dat gebeurt niet meer. Als een overheid op dat level in relatie tot de belangrijkste Gemeenschappelijke Regeling niet goed georganiseerd is, dient dit eerst op orde te worden gebracht voordat gesprekken gevoerd gaan worden met de andere participanten over wat men precies met GSP NV en de governance-structuur wil.

Dhr. Stulp is het geheel met dhr. Steenbergens eens over diens opmerking over het kalf. Zolang niet bekend is waardoor het kalf in de put is gekomen, moet verder onderzoek worden gedaan. Daarmee is de kernvraag weer actueel. Dhr. Stulp wil er absoluut zeker van zijn dat hij als AB-lid kan verklaren dat geen strafbare feiten zijn begaan en/of valsheid in geschrifte is gepleegd door de GR of de Overheids NV. Dat kan nu niet worden vastgesteld en dat betekent dus dat inzicht moet worden geboden in de vaststellingsovereenkomst of dat dhr. Boogers controleert of de betreffende zaak een waarde vertegenwoordigt van € 5 miljoen, waardoor bepaalde zaken fout zijn gegaan. Het gaat erom dat lering wordt getrokken uit het verleden met het oog op de toekomst.

De verbonden partijen en de nieuwe wettelijke regels. Dhr. Stulp is er niet van overtuigd dat met die nieuwe regels er geen raads- en Statenleden in het Algemeen Bestuur kunnen zitten. Het punt is, zoals ook bij de verzelfstandiging aan de orde was, dat Eemsmond en Delfzijl eigenlijk helemaal niet wilden dat GSP ging verzelfstandigen. Toch is het gebeurd. Al jaren is de grootste kritiek van dhr. Stulp dat met 50% van de stemmen aan de kant van de Provincie, de discussie wordt gevoerd over wat de Provincie wil. De gemeenten zijn achterover gaan hangen, want als Het Hogeland en Eemsdelta het samen eens zijn en de Provincie ziet er niets in, is er altijd sprake van een patstelling. Dat geeft een zeer demotiverend gevoel. Apart van de kritiek op de Provincie heeft dhr. Stulp ook kritiek op het eigen functioneren als AB-lid, want hij was niet in staat dit te doorbreken. Hij is een groot voorstander van gelijkwaardigheid van de verschillende participanten.

Tussen 2010 en 2014 is een discussie gevoerd over de eigen exploitatie binnen het Havenbedrijf GSP GR. Dat kon niet, omdat toentertijd toezeggingen waren gedaan aan Koop Tjuchem. Nu zie je in het dossier weer dat toezeggingen zijn gedaan aan mensen over gronden die uiteindelijk in handen kwamen van GSP. Als GR en als overheid ben je geen bedrijf. Als je verzelfstandigt en je geeft de NV als bedrijf de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en te ontplooiën als onderneming, blijft het een raadsel hoe het kan dat, als je grond wil bemachtigen, je met alle boeren een afspraak maakt op basis van € 16,91 en met één boer iets anders per m². Al had je hem € 40/m² betaald, en je had via de windmolens en zonnepanelen extra inkomsten gehad, was GSP er financieel beter van af gekomen en waren constructies vermeden om gedurende vele jaren € 30.000 aan boeren te moeten betalen. Daar zit het moreel kompas dat in de Overheids NV niet goed heeft gewerkt, want er is geen discussie geweest over hoe dit samen met de GR opgelost kan worden. Onder het motto dat dit zelf opgelost kon worden, is men het moeras in gelopen. De vraag hoe men in het moeras is gekomen en hoe men eruit is gekomen

en met welke consequenties, ligt in dit dossier *niet* op tafel. Dat wil dhr. Stulp graag inzichtelijk hebben, maar niet 'ter leering ende vermaeck', maar slechts ter lering.

Op 7 juli 2022 wordt gelegenheid geboden tot het stellen van verdere vragen aan dhr. Boogers. De tijd is nu nog niet rijp om het dossier te sluiten en een opdracht te verlenen. Het gaat om reflectie en het gaat erom dat Staten- en raadsleden in het AB hieruit lering trekken en dat na verder onderzoek door dhr. Boogers de onderste steen boven komt. Ook gaat het om de koppeling tussen windrechten en gronden. Daarna gaat het om de discussie over structuur, cultuur en strategie. Dhr. Stulp zou graag zien dat dit met elkaar aldus en in die volgorde wordt georganiseerd. Als de meerderheid er anders over denkt, zo verklaart dhr. Stulp, is hij democraat genoeg om te accepteren dat dit zo is. Hij zou het dan wel beschouwen als een gemiste kans.

Dhr. Rijzebol reageert. Er is sprake van een dilemma. Algemeen bekend is dat er een vaststellingsovereenkomst is gesloten met een *sideletter*. Die sideletter is gedeeld en mag gedeeld worden met anderen dan de twee betrokkenen. Prof. Boogers heeft daarin in zijn onderzoek inzage gehad. Dhr. Rijzebol verklaart dat hij dit heeft vermeld tijdens bijeenkomsten waarbij ook Prof. Boogers aanwezig was. Waar het eigenlijk om ging is dat de vaststellingsovereenkomst *niet* van GSP is. In het onderzoek van Prof. Boogers is een en ander aan hem meegedeeld en hij heeft geconstateerd dat daarin het betreffende bedrag werd overschreden. Dat is feitelijk zijn scherpe conclusie. Volgens dhr. Rijzebol houdt een en ander in dat men niet gerechtigd is om daarvan kennis te nemen, althans dat het niet is toegestaan om dit openbaar te maken. Zo mag Prof. Boogers niets doen met zijn kennisname. Het is een vertrouwelijk document dat door twee private partijen is gesloten. De wetgeving staat openbaarmaking niet toe. Er kan dus diep worden gegraven om de laatste steen van inhoud te voorzien, maar met die inhoud kan niets worden gedaan. Dhr. Rijzebol betreurt dat zeer. Vast staat dat delen van de betreffende vaststellingsovereenkomst hebben geleid tot zeer onwenselijke situaties, maar kennelijk laat de structuur en de wetgeving dit toe. Voorkomen moet worden dat dit weer gebeurt. Het is gezien het voorgaande bijna een *mission impossible* om hierop door te gaan. Dit is een dilemma waar dhr. Rijzebol moeite mee heeft. Elk onderzoek dat wordt ondernomen, zal stuiten op dit probleem. Aldus heeft dhr. Boogers meegedeeld en datzelfde geldt voor een gesprek met de accountant.

Dhr. Stulp merkt op dat hij de analyse niet deelt dat een en ander onmogelijk is, want de GR is aandeelhouder van de NV. Er zou achter gesloten deuren kennis genomen kunnen worden onder geheimhouding. Dan kan het AB lezen wat er in die vaststellingsovereenkomst staat. Volgens dhr. Stulp moet dat mogelijk zijn.

Dhr. Rijzebol denkt dat het niet kan, maar deze vraag kan straks aan Prof. Boogers en zijn team gesteld worden. Hij constateert dat er nu geen verdere urgente vragen leven en concludeert dat uitgekomen wordt op vier sporen.

1. Het eerste spoor betreft de bijeenkomst met dhr. Boogers aan wie aanvullende vragen kunnen worden gesteld.
2. Het tweede spoor is dat aan de NV gevraagd zal worden om zich te beraden op een actualisering van de havenvisie. Het AB kan zich intussen daarop voorbereiden.
3. Er zal parallel gewerkt moeten worden om zo weinig mogelijk tijd te verliezen. Dhr. Rijzebol stelt voor om een eerste informatieve en niet-bindende schets te vragen aan de directeuren/secretarissen van de drie participanten van de toekomstige structuur.
4. De discussie zal moeten worden gestart binnen raden en Staten over wat men wil en verwacht van GSP. De AB-leden dienen dus binnen de eigen geledingen de discussie aan te gaan, zoals ook door dhr. Stulp is voorgesteld. Iedereen kan zich tevens breed laten adviseren.

Dhr. Stulp merkt op dat als aan het havenbedrijf om een actualisering van de havenvisie wordt gevraagd, niet te ontkomen valt aan een herijking van de economische visie en de visie op bedrijventerreinen. Indertijd liep dat parallel met de havenvisie. De havenvisie kan niet losstaan van de overkoepelende economische visie. Volgens dhr. Stulp hoort dat bij de discussie die door de drie participanten intern gevoerd gaat worden.

Dhr. Rijzebol benadrukt dat hij alleen vraagt om voorbereidingen te treffen om uiteindelijk tot een geactualiseerde havenvisie en dus ook economische visie te komen.

Dhr. Haze stelt voor dat de discussie binnen de Staten en de beide raden wordt gecoördineerd om te vermijden dat die discussies tot drie verschillende resultaten zou leiden. Het is daarom beter om daarin

gezamenlijk op te trekken.

Dhr. Rijzebol vindt dat een uitstekend idee, maar dat is aan de raden en Staten. Als men vindt dat men met elkaar gaat spreken om tot een eenduidige visie te komen, wordt dat toegejuicht door dhr. Rijzebol. Hij concludeert dat niemand verder nog een opmerking wil maken over dit agendapunt.

5. Rondvraag

Dhr. Stulp vraagt naar het stikstofdossier. Er zijn vanuit Den Haag plannen gekomen en de vraag is welke consequenties die hebben voor GSP. Van Merksteijn kon drie jaar geleden niet doorgaan en nu zit het weer op het spoor. Hoe is de stand van zaken in dat dossier?

Dhr. König antwoordt dat Van Merksteijn nu beschikt over een vergunning en het stikstofprobleem is daarmee geregeld. Er zijn nog een aantal andere bedrijven waar stikstof een rol speelt. Door de grote onzekerheid die er op dit moment is, zijn alle nieuwe initiatieven in het gebied van GSP op zoek naar een zo laag mogelijke stikstofuitstoot om onder de drempel uit te komen voor het aanvragen van een vergunning. Er kunnen nu geen getallen genoemd worden, maar op een volgende AB-vergadering zal de stand van zaken uitgebreider aan de orde kunnen komen.

Een ander punt is dat zojuist een persbericht is uitgegaan dat bij PMC als gevolg van het feit dat er te weinig aanvoer is van rondstoffen door een gebrekkige handhaving, ontslag is aangevraagd voor 11 mensen en voor 4 mensen het tijdelijke contract niet wordt verlengd op een totaal van ca. 60 personen. Dat is een zorgelijke ontwikkeling voor een nieuw bedrijf dat een mooie aanvulling is op de circulaire economie en een milieuvriendelijke oplossing biedt voor de verwerking van o.a. asbesthoudend staal.

Dhr. Rijzebol betreurt de gang van zaken en zal er vanuit de Provincie alles aan doen om de situatie voor PMC te verbeteren. Er is grondstof genoeg, maar het gaat de verkeerde kant op.

6. Sluiting

Dhr. Rijzebol dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 16.45 uur.

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer: 2022

Agendapunt:

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

17 juni 2022

Onderwerp:

- Definitieve vaststelling dienstverleningsvergoeding 2021 en voorlopige vaststelling 2022.

Inleiding

De vergoeding die jaarlijks door de GR aan Groningen Seaports N.V. verschuldigd is voor de werkzaamheden als omschreven in artikel 3 van de dienstverleningsovereenkomst¹, wordt jaarlijks vóór 1 juli voor dat betreffende jaar door Partijen in onderling overleg vastgesteld. Hierbij is het uitgangspunt dat de vergoeding gelijk zal zijn aan de integrale kostprijs van de door Groningen Seaports N.V. in dit kader te verrichten diensten, vermeerderd met een door Partijen in onderling vast te stellen winst- en risico-opslag. Dit is geregeld in artikel 4.1. van de dienstverleningsovereenkomst².

Op 8 april 2016 is in overleg met Groningen Seaports besloten om het bedrag dat vóór 1 juli in overleg wordt vastgesteld als een voorlopig bedrag aan te merken en de definitieve vergoeding te bepalen na afsluiting van het betreffende jaar.

De vergoeding

Zodoende ontvangt de gemeenschappelijke regeling nu een notitie van de directie van Groningen Seaports N.V. met twee voorstellen:

1. het definitief vaststellen van de dienstverleningsvergoeding over 2021;
2. het voorlopige bedrag van de dienstverleningsvergoeding over 2022.

¹ Groningen Seaports NV zal, voor haar rekening, bij wege van opdracht tot dienstverlening door de GR, zorg dragen voor het feitelijk (doen) uitvoeren van alle huidige en toekomstige taken binnen en in verband met het beheergebied, voor zover verband houdende met het nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en de vaarwegen en voor zover het betreft de uitvoering van enige publiekrechtelijke taak van de GR, haar organen of organen van de Provincie Groningen, de gemeente Eemshaven en de gemeente Delfzijl.

Groningen Seaports NV zal daartoe, in overleg met de GR, de Havenmeester in dienstbetrekking aanstellen.

² De vergoeding die jaarlijks door de GR aan Groningen Seaports NV verschuldigd is voor de werkzaamheden als omschreven in artikel 3 van deze Dienstverleningsovereenkomst zal telkenjaare vóór 1 juli voor dat betreffende jaar door Partijen in onderling overleg worden vastgesteld, met als uitgangspunt dat de vergoeding gelijk zal zijn aan de integrale kostprijs van de door Groningen Seaports NV in dit kader te verrichten diensten, vermeerderd met een door Partijen in onderling vast te stellen winst- en risico-opslag.

Wij hebben de notitie behandeld in onze vergadering van 17 juni jl, waardoor wij u thans kunnen informeren dat de bedragen intussen in onderling overleg zijn vastgesteld, overeenkomstig de dienstverleningsovereenkomst. De vastgestelde bedragen treft u hieronder aan.

Ad1. Het bedrag over 2021 betreft het definitieve bedrag op basis van de concept jaarrekening 2021.

Ad2. Bij de berekening van dit bedrag wordt uitgegaan van de verwachte behoefte aan eigen vermogen over het jaar 2021, inclusief CSA en het daarover verschuldigde safe harbourpremie. De vergoeding voor de borgstelling bedraagt 0,8 procent en is gebaseerd op het geregelde in de borgstellingsovereenkomst (art. 14)³. Bij de verzelfstandiging is dit percentage afgesproken en sindsdien niet gewijzigd.

Voorstel:

Informatie voor kennisgeving aannemen.

Mandaat: DB

Bijlage: Voorstel directie NV

³ Groningen Seaports NV is aan de GR voor de Bestaande Leningen (met ingang van 1 januari 2013, de Nieuwe Leningen (vanaf het moment dat de GR deze aangaat en aan de NV ter beschikking stelt) en de door de GR afgegeven Borgtochten (vanaf het moment dat de GR een Borgtocht afgeeft) jaarlijks een marktconforme vergoeding verschuldigd. (...) Vanaf 1 januari 2014 zijn deze vergoedingen per jaar achteraf verschuldigd, telkens uiterlijk op 31 december van het betreffende jaar. Betaling van de vergoedingen vindt plaats via verrekening in rekening-courant. Partijen zullen jaarlijks vóór 1 juli in onderling overleg de vergoedingen voor het lopende jaar vaststellen.

ALGEMEEN BESTUUR GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING HAVENSCHAP GRONINGEN SEAPORTS

ONDERWERP	RAPPORTAGE DIENSTENVERGOEDING 2021-2022					
DATUM VERGADERING	8 juli 2022					
AGENDAPUNT		STATUS	• Ter vaststelling			
PROJECTNUMMER						
KENMERK	20220602KO0000150287					
DIRECTIEBESLUIT D.D.	3 mei 2022					PARAAF

VOORSTEL	De rapportage dienstenvergoeding 2021-2022 wordt ter vaststelling aan de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports ('GR') gestuurd. Aan de GR wordt verzocht: 1. de dienstenvergoeding over 2022 voorlopig te bepalen op € 2.394.180; en 2. de definitieve dienstenvergoeding 2021 vast te stellen op € 2.105.000.																
AANLEIDING	Deze rapportage is een jaarlijkse verplichting aan de Gemeenschappelijke Regeling die is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst d.d. 14 juni 2013 (hierna: 'Dienstverleningsovereenkomst'). O.b.v. artikel 4.1 van de Dienstverleningsovereenkomst dienen beide partijen jaarlijks vóór 1 juli in onderling overleg de vergoeding die voor de dienstverlening verschuldigd is (hierna: 'de Dienstenvergoeding') vast te stellen. De grondslag voor de in de Dienstenvergoeding opgenomen kosten is omschreven in voornoemde Dienstverleningsovereenkomst. Voor de vaststelling van de hoogte van de Dienstenvergoeding wordt de rente van de uitstaande aandeelhouderslening genomen (3,0% over € 22 mln.) en een safe harbour premie van 0,8% over het geprognostiseerde vreemd vermogen waarvoor de GR gedurende het lopende boekjaar borg staat. Dit betreft alle financieringen (kort en lang) die onder de borgstelling vallen plus de geborgde verplichting uit hoofde van de CSA van het rentederivaat. De berekening van de safe harbour premie is gebaseerd op de gemiddelde stand van het vreemd vermogen over het boekjaar vermeerderd met de bijstortverplichting CSA per ultimo van het voorgaande jaar.																
BEOOGD EFFECT	Dienstenvergoeding 2022 Voor 2022 is de volgende prognose gemaakt voor de genoemde geborgde vreemd vermogensbehoefte: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th><th style="text-align: right;">2022</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vreemd vermogen ultimo jaar</td><td style="text-align: right;">157.000.000</td></tr> <tr> <td>Bijstortverplichting ivm CSA</td><td style="text-align: right;">57.333.000</td></tr> <tr> <td>Totaal vreemd vermogen onder borging</td><td style="text-align: right;">214.333.000</td></tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Financieringslasten</th><th style="text-align: right;">2022</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rente Lening</td><td style="text-align: right;">660.180</td></tr> <tr> <td>Safe harbour</td><td style="text-align: right;">1.734.000</td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td style="text-align: right;">2.394.180</td></tr> </tbody> </table>		2022	Vreemd vermogen ultimo jaar	157.000.000	Bijstortverplichting ivm CSA	57.333.000	Totaal vreemd vermogen onder borging	214.333.000	Financieringslasten	2022	Rente Lening	660.180	Safe harbour	1.734.000	Totaal	2.394.180
	2022																
Vreemd vermogen ultimo jaar	157.000.000																
Bijstortverplichting ivm CSA	57.333.000																
Totaal vreemd vermogen onder borging	214.333.000																
Financieringslasten	2022																
Rente Lening	660.180																
Safe harbour	1.734.000																
Totaal	2.394.180																

	<i>De GR wordt verzocht de dienstenvergoeding over het jaar 2022 conform bovenstaande voorlopig vast te stellen op € 2.394.180,--.</i> Conform de rapportageverplichting van de NV over het verloop van de borgstelling (zoals vastgesteld in de besluitvorming omtrent de lange termijn financiering en novatie van het rentebeheersingsinstrument) stelt de NV voor om de dienstenvergoeding (€ 2.394.180) als een begrootte vergoeding te interpreteren en bij afsluiting van het jaar op basis van de werkelijke cijfers de werkelijke safe harbour premie vast te stellen en op basis daarvan ook de uiteindelijke Dienstenvergoeding. Zowel de NV als de GR kunnen dit dan op juiste wijze in de jaarrekening verwerken. De daadwerkelijk verschuldigde premie zal dan ook goed aansluiten bij de rapportages over het verloop van de borgstelling op de projecten. Dienstenvergoeding 2021 Aangezien de voorlopige vaststelling van de Dienstenvergoeding wordt gebaseerd op een geprognostiseerde vreemd vermogensbehoefte, bestaat de mogelijkheid dat bij afsluiting van het jaar een afwijking ontstaat als gevolg van de dan actuele vreemd vermogenspositie van de NV. Voor 2021 was de dienstenvergoeding vastgesteld op € 2.319.180, de werkelijke dienstenvergoeding is uitgekomen op € 2.105.000. <table><tr><th></th><th>Voorlopige dienstenvergoeding 2021</th><th>Definitieve dienstenvergoeding 2021</th></tr><tr><td>Rente lening</td><td>660.180</td><td>660.180</td></tr><tr><td>Safe Harbour</td><td>1.659.000</td><td>1.444.820</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>2.319.180</td><td>2.105.000</td></tr></table> <i>De GR wordt verzocht de dienstenvergoeding over het jaar 2021 definitief vast te stellen op € 2.105.000,--.</i>		Voorlopige dienstenvergoeding 2021	Definitieve dienstenvergoeding 2021	Rente lening	660.180	660.180	Safe Harbour	1.659.000	1.444.820	Totaal	2.319.180	2.105.000
	Voorlopige dienstenvergoeding 2021	Definitieve dienstenvergoeding 2021											
Rente lening	660.180	660.180											
Safe Harbour	1.659.000	1.444.820											
Totaal	2.319.180	2.105.000											
UITVOERING													
BIJLAGEN	-												

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2021

Nummer: GR2022

Agendapunt: 4b

Voor akkoord

Datum

Secretaris: A. Swart

12 juni 2022

Onderwerp: programmaverantwoording en jaarrekening 2021 (jaarstukken)

Inleiding

Het Algemeen Bestuur van het openbaar lichaam, stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft. Het Dagelijks Bestuur dient de jaarrekening aan de toezichthouder te zenden, binnen twee weken na de vaststelling, doch uiterlijk 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft (art 58 Wgr).

Hierbij treft u de concept programmaverantwoording en jaarrekening 2021 aan. Wij hebben dit concept ter informatie aan de deelnemers in de GR gezonden, samen met de conceptbegroting 2022.

Status

Bijgevoegde jaarstukken zijn in opdracht van de GR opgesteld op basis van de administratie van de GR. Het gehanteerde format voldoet volledig aan de eisen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De afgelopen jaren zijn er door de toezichthouder geen opmerkingen meer gemaakt over de inhoud en vorm van de jaarrekening.

De verantwoording is intussen beoordeeld door onze accountant EY. Een definitief oordeel kan echter pas worden gevormd nadat de jaarrekening van de N.V. definitief is, inclusief een accountantsverklaring. Eerder kondigden wij al problemen aan in de planning hiervan. Op het moment van verzending van deze stukken hebben heeft de accountant van de N.V. nog geen goedkeurende verklaring afgegeven, zodat de accountant van de GR ook geen formele basis heeft dit voor de GR te doen. Door een langere doorlooptijd hebben er wel enkele wijzigingen plaatsgevonden in versie van de jaarstukken in onze jaartukken ten opzichte van de versie zoals die zijn gepresenteerd aan raden en staten. Ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden na het boekjaar, maar wel het gevolg zijn van activiteiten in dat jaar zijn nog verwerkt en toegelicht. Zo was ten tijde van het vaststellen van de eerste versie nog niet duidelijk wanneer de lopende onderzoeken afgerond zouden zijn. Intussen is dit wel het geval en is dat meegenomen in de stukken.

Programmaverantwoording en jaarrekening

Bij het opstellen van de rekening is gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals die ook voorgaande jaren is geweest. Daarmee blijft de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren in stand.

Het resultaat over 2021 bedraagt € 0,00. Dit komt overeen met het verwachte resultaat uit de begroting 2021.

Advies:

De bijgevoegde programmaverantwoording en jaarstukken 2021 vaststellen en zenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Mandaat: AB

Bijlage: 1. Programmaverantwoording en jaarrekening 2021

Jaarstukken 2021

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands

Phone +31 (0)596 64 04 00 • a.swart@groningen-seaports.com • www.groningen-seaports.com

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Jaarverslag	5
2.1	Programmaverantwoording	12
2.2	Paragrafen	14
2.2.1	A. Lokale heffingen	15
2.2.2	B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
2.2.3	C. Onderhoud kapitaalgoederen	21
2.2.4	D. Financiering	21
2.2.5	E. Bedrijfsvoering	24
2.2.6	F. Verbonden partijen	25
2.2.7	G. Grondbeleid	30
3	Jaarrekening	31
3.1	Balans per 31 december 2021	31
3.2	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2021	33
3.3	Toelichtingen	34
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	34
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2021	38
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2021	47
3.3.4	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	49
3.3.5	Taakvelden	52

1 Inleiding

Voor u liggen de Jaarstukken 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Jaarstukken is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van 8 juli 2022.

Dit document is ingedeeld in twee delen:

- Jaarverslag (bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen)
- Jaarrekening 2021

Verzelfstandiging Groningen Seaports

Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports ondergebracht in Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering van Groningen Seaports N.V. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Afspraken over de rol en verantwoordelijkheidsverdeling tussen Groningen Seaports N.V. en de GR Havenschap Groningen Seaports zijn vastgelegd in een verzelfstandigingsovereenkomst.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Het AB heeft op 12 februari 2016 besloten dat de GR Havenschap Groningen Seaports voor een lange termijn (2033) borg staat voor de financiering van Groningen Seaports N.V. Hiertoe is een borgstellingsovereenkomst aangegaan met Groningen Seaports N.V., waarmee een 100% borgstelling wordt gerealiseerd voor de financiering van Groningen Seaports N.V. De borgstelling is nodig om zekerheden voor financiële instellingen die leningen verstrekken aan Groningen Seaports N.V. te realiseren. De maximale hoogte van de borgstelling is ten tijde van aangaan van de borgstellingsovereenkomst gebaseerd op geaccordeerde projecten, vervangingsinvesteringen en interne projecten, gezamenlijk met een maximum van € 268,1 mln en de bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) van € 84,5 mln¹.

Bij de verzelfstandiging zijn alle activa (gronden en infrastructuur) juridisch in eigendom gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports, zodat deze niet zonder tussenkomst van de GR Havenschap Groningen Seaports door Groningen Seaports N.V. kunnen worden ingezet als zekerheid.

¹ Overeenkomst houdende volledige borgstelling 12 februari 2016.

De wijze van borgstelling is getoetst op aspecten van staatssteun. Op basis van die toetsing is de conclusie getrokken dat de 100% borgstelling niet zal leiden tot ongeoorloofde staatssteun, zolang:

1. de financiering toeziet op reeds op de datum van verzelfstandiging geaccordeerde projecten en
2. hiervoor een marktconforme vergoeding wordt betaald door Groningen Seaports N.V.

De hoogte van de genoemde marktconforme vergoeding wordt in periodiek overleg tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. (voorlopig) vastgesteld voor 1 juli van het lopende jaar. De definitieve vaststelling geschied na afloop van het boekjaar.

De GR Havenschap Groningen Seaports ontvangt voor de borgstelling een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR Havenschap Groningen Seaports. De GR Havenschap Groningen Seaports is van mening dat nieuwe initiatieven van Groningen Seaports N.V. zoveel als mogelijk zelfstandig door de onderneming zelf moeten worden gefinancierd. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5,0 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Zolang het borgstellingsplafond niet wordt overschreden kan overeen worden gekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat voor de lening die ten behoeve van die investering wordt aangetrokken.

Publieke taak

In de verzelfstandigingsovereenkomst is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports belast is met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Het Hogeland en/of de gemeente Eemsdelta. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Jaarlijks betaalt de GR Havenschap Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V.

2 Jaarverslag

Onderzoek doorontwikkeling organisatie Groningen seaports

In 2013 is de onderneming Groningen Seaports N.V. opgericht als resultaat van verzelfstandiging van taken die tot dat moment onder de verantwoordelijkheid van de GR Havenschap Groningen Seaports vielen. De rol van de GR Havenschap Groningen Seaports is daardoor gewijzigd in (onder andere) enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Om aan deze nieuwe rol goed uitvoering te kunnen geven is in 2016 een aandeelhoudersstrategie vastgesteld. Deze strategie is tot stand gekomen in samenwerking tussen de GR Havenschap Groningen Seaports, Groningen Seaports N.V. en de colleges, raden en staten die tezamen de GR Havenschap Groningen Seaports vormen. In de aandeelhoudersstrategie zijn enerzijds diverse doelen geformuleerd die de GR Havenschap Groningen Seaports met het aandeelhouderschap tracht te realiseren en anderzijds acties vastgesteld die beogen deze doelen te behalen.

De doelen uit de aandeelhouderstrategie zijn intussen vertaald in de bedrijfsstrategie van de deelneming (Groningen Seaports N.V.) en zijn bij de besluitvorming het afwegingskader voor de GR Havenschap Groningen Seaports. De activiteiten die in de aandeelhoudersstrategie zijn genoemd voor de GR Havenschap Groningen Seaports en de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports NV gezamenlijk, hebben vooral betrekking op het door ontwikkelen van de samenwerking tussen de deze entiteiten.

Bij het opstellen van de aandeelhoudersstrategie werd al geconstateerd dat de huidige structuur ook zijn knelpunten kent. Het AB heeft er op dat moment voor gekozen om geen directe formele wijzigingen door te voeren, maar wel open te staan voor een onderzoek naar verbetermogelijkheden in de governancestructuur Groningen Seaports. Een wezenlijke wijziging in de werkwijze vraagt een besluit van de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports, te weten de colleges, gemeenteraden en staten van de gemeenten Het Hogeland en Eemsdelta en de provincie Groningen.

Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft de huidige governancestructuur in beeld laten brengen. Dat levert een uitgebreid web op van rollen, bevoegdheden, raakvlakken en verwevenheden tussen de GR Havenschap Groningen Seaports, Groningen Seaports N.V. en de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports. Dit geeft op bepaalde momenten een juridisch en bestuurlijk complex beeld. Dit heeft aanleiding gegeven tot het besluit van het DB om samen met de directie en de RvC van Groningen Seaports N.V. te onderzoeken of daarin een verbeterlag mogelijk is. De resultaten van het onderzoek worden in het tweede kwartaal van 2022 verwacht.

Aandeelhoudersstrategie

Eind 2016 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports haar aandeelhoudersstrategie vastgesteld. Het doel van de aandeelhoudersstrategie is om ervoor te zorgen dat de beoogde effecten van de verzelfstandiging ook daadwerkelijk worden behaald. Deze strategie is in 2021 de basis geweest voor de besluitvorming van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder. De aandeelhoudersstrategie biedt een handvat voor de besluiten van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. Het AB van de GR Havenschap Groningen Seaports is exclusief bevoegd om besluiten te nemen over de wijze waarop de stem op de aandelen wordt uitgebracht. Voorstellen die de GR Groningen Seaports heeft ontvangen als aandeelhouder zijn telkens door het AB aan de strategie getoetst alvorens een besluit wordt genomen over de wijze waarop de stem als aandeelhouder wordt uitgebracht. Dit gebeurt door middel van een vast format waarmee de voorstellen aan het AB worden aangeboden en de effecten van het besluit worden afgezet tegen de doelen uit de strategie.

Door Groningen Seaports N.V. worden bij het opstellen van rapportages, plannen en voorstellen aan de aandeelhouder, de doelen van de aandeelhoudersstrategie als uitgangspunt genomen en inzichtelijk gemaakt. De wijze waarop de N.V. invulling geeft aan de doelstellingen van de aandeelhouder is opgenomen in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra aanknopingspunten om de koers van Groningen Seaports N.V. te blijven toetsen. Groningen Seaports N.V. heeft de aandeelhoudersstrategie vertaald in het eigen beleid, zoals het Deelnemingenbeleid en het Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Onderzoek aankoop gronden

Op dinsdag 11 mei 2021 werd de GR Havenschap Groningen Seaports geconfronteerd met een reportage van Nieuwsuur. In deze reportage worden diverse aantijgingen gedaan aan het bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en de directie van Groningen Seaports N.V.

De aantijgingen zijn gericht op de wijze waarop gronden zijn aangekocht bedoeld voor de uitbreiding van de Eemshaven Zuid Oost. De besluitvorming die daarmee gemoeid was, heeft deels voor, en ook na de oprichting van Groningen Seaports N.V. plaatsgevonden. De rol en verantwoordelijkheid van de GR Havenschap Groningen Seaports en daarmee die van het AB als hoogste orgaan van de GR Havenschap Groningen Seaports is na de verzelfstandiging substantieel gewijzigd ten opzichte van de periode daarvoor.

Onderzoeksopdracht

De GR Havenschap Groningen Seaports is van mening dat over de manier waarop hij zijn taken en bevoegdheden heeft uitgevoerd geen enkel misverstand mag bestaan. Daarom is besloten om de in de reportage aangehaalde transacties en daaraan ten grondslag liggende besluitvorming en uitvoering daarvan onafhankelijk te laten onderzoeken. Met het onderzoek dient in beeld te worden gebracht welke orgaan welke bevoegdheden had gedurende het traject. Er dient een feitenrelaas te worden opgesteld, waarna wordt geanalyseerd welke besluiten op welk moment door welk orgaan zijn genomen als het gaat over de grondtransacties verband houdend met de uitbreiding van de Eemshaven Zuid Oost. Daarbij moet worden vastgesteld of deze besluiten zijn genomen met inachtneming van alle zorgvuldigheidsvereisten en overeenkomstig de wet- en regelgeving alsmede contractuele verplichtingen (rechtmatigheid).

Meer specifiek dient het onderzoek antwoord te geven op vragen als:

- Formele regeling: hoe was sturing, controle en verantwoording voor 2013 geregeld en hoe is de governance met de oprichting van Groningen Seaports N.V. veranderd en ontwikkeld?
- Feitelijk functioneren: welke besluiten zijn op welk moment door welk orgaan genomen als het gaat over de aangehaalde grondtransacties? Op welke informatie is de besluitvorming gebaseerd? Welk deel van de besluitvorming heeft voor en welk deel heeft na de oprichting van Groningen Seaports N.V. plaatsgevonden?
- Beoordeling governance: zijn de besluiten genomen met inachtneming van de vigerende afspraken ten aanzien van sturing, controle, verantwoording en andere besluiten?

De onderzoeksvragen zijn behandeld door raden en staten. De onderzoekers is gevraagd om zaken die bij die behandeling naar voren zijn gekomen mee te nemen in het onderzoek.

Onafhankelijkheid onderzoek

Het is van belang dat het onderzoek onafhankelijk wordt uitgevoerd. Deze zoektocht naar een onderzoeker heeft enige tijd in beslag genomen. Er is gezocht naar een onderzoeker of onderzoeksbureau dat op geen enkele wijze enige vorm van betrokkenheid heeft gehad bij een van de betrokken partijen. Tegelijkertijd dient voldoende expertise aanwezig te zijn op zowel het terrein van privaatrecht als publiekrecht en daarmee samenhangende governancestructuur zoals wij die nu kennen.

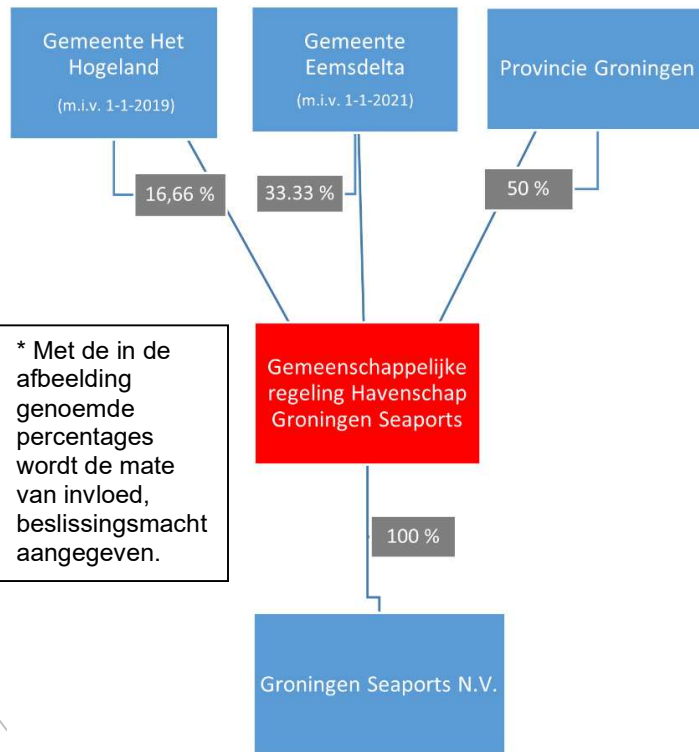
Op basis van de objectieve inhoudelijke criteria is er voor gekozen om Prof. Dr. M. J. G. J. A. Boogers de opdracht tot het onderzoek te geven. Professor Boogers is hoogleraar Innovatie en Regionaal Bestuur aan de Universiteit Twente en onderzoeker bij Necker van Naem. Teneinde de onderzoekers onafhankelijk te laten functioneren wordt ervoor gekozen dat bestuurders geen rol nemen in de begeleiding van het onderzoek. De secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports fungeert als eerste aanspreekpunt. Vanzelfsprekend hebben er in het kader van het onderzoek wel gesprekken met (voormalige) DB en AB leden plaatsgevonden.

Status onderzoeken

De uitkomsten van beide onderzoeken zijn inmiddels gerapporteerd. Beide rapporten bevelen zeer nadrukkelijk aan om de governance structuur te vereenvoudigen. De voorzitter van de GR heeft kenbaar gemaakt hiermee aan de slag te gaan.

Interne organisatie

De GR Havenschap Groningen Seaports is aangegaan door Provinciale Staten van Groningen,

Gedeputeerde Staten van Groningen en de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeenteraden van de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland.

De gemeente Eemsdelta ontstond op 1 januari 2021 na een fusie van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum. De nieuwe gemeente maakt nu deel uit van de GR Havenschap Groningen Seaports zijnde de rechtsopvolger van de gemeente Delfzijl.

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens het houden van de aandelen van Groningen Seaports N.V, verstrekken van financiering (langlopende lening) en borgstelling voor de

financiering van Groningen Seaports N.V., geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Zowel het AB, DB, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen.

Ook het afgelopen jaar heeft een groot deel van de vergaderingen van zowel de AB als het DB digitaal via het programma Microsoft Teams plaatsgevonden. Ook ambtelijke afstemming vond zo veel als mogelijk via de digitale weg plaats. Daarmee werd invulling gegeven aan de oproep van het kabinet om zo veel mogelijk thuis te werken en fysiek contact te beperken. De vergaderingen van het AB die digitaal hebben plaatsgevonden zijn live gestreamd via de website van de gemeente Het Hogeland. De vergaderingen moeten op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling openbaar en toegankelijk zijn voor publiek. De Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba schrijft voor aan welke vereisten digitale beraadslaging en besluitvorming moet voldoen. In hoofdstuk 4 van deze wet is geregeld dat tijdelijk mag worden afgeweken van de in de Wet gemeenschappelijke regelingen voorgeschreven fysiek te houden besluitvormende vergaderingen van het bestuur van een gemeenschappelijke regeling. Daarvoor in de plaats kan het bestuur in een digitale omgeving besluiten nemen, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Zo moet de openbaarheid worden geborgd door belangstellenden de mogelijkheid te bieden live mee te kijken. Ook moet elk lid van het bestuur afzonderlijk digitaal toegang hebben tot de vergadering en dienen leden zichtbaar en hoorbaar zijn, zodanig dat hun identiteit kan worden vastgesteld. Het AB heeft gebruik gemaakt van het programma Teams om te vergaderen. Bij aanvang van de vergadering heeft de voorzitter telkens de aanwezige leden opgeroepen en verzocht zich te identificeren door het uitspreken van zijn/haar naam, waarmee de identiteit kon worden vastgesteld. De secretaris hield vervolgens op basis van het aanwezigheidsoverzicht in de software bij dat ieder lid afzonderlijk was aangemeld. Daarmee werd aan de vereisten voor digitale besluitvorming voldaan.

Uitvoering publieke taak

In de statuten van Groningen Seaports N.V. is vastgelegd dat de havenmeester jaarlijks voor 1 maart verslag doet over de wijze waarop de publieke taken in het jaar daaraan voorafgaand zijn vervuld. De havenmeester is verantwoordelijk voor het toezicht op de haven en de havenwerken. Tevens is hij belast met het handhaven van de openbare orde en de veiligheid in de haven. In april van 2021 heeft het DB kennis genomen van de rapportage over 2020 van de havenmeester en deze ter informatie gezonden aan het AB.

Uit de rapportage blijkt dat de coronapandemie in 2020 niet alleen impact had op de havens van Groningen Seaports, maar ook op de schepen in de haven, de mensen daarop en de werkzaamheden op de kades en natuurlijk ook binnen Groningen Seaports als organisatie. Het Nautisch Service Centrum is onderdeel van de vitale infrastructuur die een haven voorhanden heeft voor de op- en overslag van goederen.

De pandemie was aanleiding voor Groningen Seaports N.V. om de interne “Procedure afhandeling infectie-ziekten” te updaten. Dit is uiteraard in afstemming met de artsen van de GGD gedaan. Deze update is het startpunt geweest van veel contact met diverse overheidspartijen; naast de GGD is afstemming gezocht met o.a.: Ministerie VWS, Veiligheidsregio, gemeente Eemsdelta en gemeente Het Hogeland. Daarnaast was er ook overleg/afstemming met de stakeholders in de haven. Er is voor gekozen om proactief met de omgeving te communiceren. Daarnaast is overleg opgestart met het Loodswezen, om met hen procedures te bespreken waarop de individuele loodsen hun werkzaamheden kunnen uitvoeren, zonder dat hun persoonlijke veiligheid in gevaar zou worden gebracht. Dit is mede gedaan om de veiligheid en de continuïteit van scheepvaart en de havens te borgen. De, op grond van mondiale wetgeving, verplicht gestelde “Melding Infectie-ziekten”, die de schepen verplicht zijn te vertrekken, heeft inzicht gegeven in de situatie aan boord. Aan de hand van deze informatie konden dienstverleners als Loodswezen, Bootlieden, maar ook de Koninklijke Marechaussee en Douane voorafgaand aan de binnenkomst van een schip, passende maatregelen nemen ter beveiliging van eigen personeel.

Op de Saipem 7000, het op twee na grootste kraanschip ter wereld, welke een regelmatige bezoeker van de haven is, werd een ernstig geval van Corona gesignaleerd op 23 maart. Deze persoon is besmet en had dermate ernstige klachten dat hij opgenomen moest worden in het ziekenhuis. Het schip is in “lockdown” gegaan.

In 2020 heeft zich een aantal, meest kleine(re), oliemorsingen voorgedaan. In een aantal gevallen was dit terug te herleiden naar het bunkeren van schepen. Ook is er een kleine hoeveelheid bitumen te water geraakt. Dit is door de veroorzaker gemeld en opgeruimd. Aan landzijde is enkele malen vastgesteld dat een kade of terminal dermate was vervuild dat hierop is geacteerd.

Er hebben zich enkele branden voorgedaan in het havengebied. Hierbij ging het om twee scheepsbranden. Eén aan boord van een schip dat wilde vertrekken na een lange werfperiode. Deze machinekamerbrand was snel onder controle. Meer ernstig was de brand aan boord van de P44, het lokale politievaartuig. Ook hier ging het om een machinekamerbrand. Dit schip bevond zich bij het uitbreken van de brand in de monding van Eemsdelta. De brand kon met eigen middelen geblust worden. Het schip is vervolgens naar haar ligplaats gesleept. Tot slot was er nog een biomassa-brand bij RWE in de Eemshaven.

Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de werkzaamheden en resultaten van de publieke taken wordt verwezen naar de jaarlijkse rapportages van de havenmeester.

Havenverordening

Als gevolg van nieuwe regelgeving is de Havenverordening in december 2021 geactualiseerd en grotendeels in overeenstemming gebracht met de verordeningen van de grootste Nederlandse zeehavens. (inwerkingtreding 1-1-2022). De Nederlandse zeehavens hebben in het verleden de afspraak gemaakt om de verordeningen zoveel mogelijk gelijkkluidend te laten zijn zodat schepen niet in iedere haven met andere regels geconfronteerd worden.

Consequentie van aansluiten bij de Amsterdamse/Rotterdamse verordeningen is dat een aantal niet-nautische bepalingen niet meer in de havenverordening is opgenomen. Denk hierbij aan parkeren in het beheersgebied of regels met betrekking tot het gebruik van openbare kade- en haventerreinen. Deze onderwerpen zullen zo nodig op een andere wijze worden geregeld.

De inhoud van de havenverordening is verder beperkt tot de publiekrechtelijke bevoegdheden die de GR Havenschap Groningen Seaports daadwerkelijk overgedragen heeft gekregen van haar deelnemers.

De havenverordening vervangt de havenbeheersverordening en het havenreglement uit 2014.

Verantwoording

Naast de oplevering van een jaarverslag en een jaarrekening worden er ook halfjaarlijkse tussenrapportages opgesteld. Halfjaarlijks verschijnt er een financiële rapportage van de GR Havenschap Groningen Seaports en een overzicht van de door Groningen Seaports N.V. onder de borgstelling vallende aangetrokken kasgeldleningen.

Met ingang van de controle van het boekjaar 2017 is na een aanbestedingsprocedure door het AB opnieuw EY als accountant benoemd voor een periode van vier jaar. 2020 is het laatste jaar van dit contract. Wel is er een verlengingsoptie opgenomen waarvan voor 2021 gebruik is gemaakt. Er is in 2021 in samenwerking van Groningen Seaports N.V. gestart met de Europese aanbesteding van de accountantsdiensten voor de komende jaren. Bij de verzelfstandiging hebben de GR Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. afgesproken dat indien mogelijk gebruik wordt gemaakt van hetzelfde accountantskantoor.

Situatie/oorlog in Oekraïne

Gedurende 2022 is er in Oekraïne een oorlog uitgebroken. De oorlog heeft invloed op de wereldeconomie en dus ook op de omgeving waarin de enige deelneming van de GR Groningen Seaports, Groningen Seaports N.V., opereert. Mogelijke risico's zouden bijvoorbeeld vermindering van scheepvaart(gerelateerde) opbrengsten en opbrengsten uit terreinen kunnen zijn. Groningen Seaports N.V. is zich ondanks de crisis blijven focussen op de afgesproken kerntaken. Dit betekent dat door Groningen Seaports N.V. is ingezet op het operationeel houden van de havens en havenactiviteiten, waardoor bedrijven in staat werden gesteld hun activiteiten te continueren, hetgeen dus ook gebeurde. De contacten met de bedrijven in het beheersgebied zijn ook in stand gebleven. De situatie/oorlog in Oekraïne heeft geen impact gehad op de (begrote) resultaten en liquiditeitspositie van de gemeenschappelijke regeling en haar deelneming Groningen Seaports N.V. De vooruitzichten voor de komende twaalf maanden zijn niet negatief bijgesteld door de gevolgen van de oorlog. GR Havenschap Groningen Seaports is in staat de risico's vanuit haar reguliere bedrijfsvoering op te vangen.

2.1 Programmaverantwoording

De enige activiteiten in de GR Havenschap Groningen Seaports, zijn de taken als aandeelhouder, borgsteller, financier (i.v.m. verstrekte langlopende leningen) en de uitvoering van de publieke taak. Daarom wordt één programma "Havenschap Groningen Seaports" geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de

GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn gegeven de aard van de organisatie en activiteiten niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

De Raambegroting 2021 is tijdens de vergadering van het AB van 25 juni 2020 vastgesteld. Het begrote resultaat bedraagt € 0. Het werkelijke resultaat bedraagt € 0.

Hierna wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het bij de begroting 2021 voorgenomen beleid voor dat jaar.

Onderstaand is een overzicht van de baten en lasten opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2021	Realisatie begrotingsjaar 2021	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Baten	1.956	2.105	2.354
Lasten	1.956	2.105	2.354
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in paragraaf 3.3.3.

Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand is een overzicht van algemene dekkingsmiddelen opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2021	Realisatie begrotingsjaar 2021	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-
Dividend	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	1.296	1.445	2.163
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	1.296	1.445	2.163

Onvoorzien

Onderstaand is een overzicht van het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2021	Realisatie begrotingsjaar 2021	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	-	-	-

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit en Verantwoording (BBV) dient zowel in de begroting als in de jaarstukken een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. Hieronder zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

2.2.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van de taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid van de havens in het beheergebied. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de door het AB van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde havenbeheersverordening. In de havenbeheersverordening worden de huisregels beschreven waar de scheepvaart zich aan moet houden in het gebied. Het belangrijkste doel is om de veiligheid te waarborgen in het gebied. De havenmeester is verantwoordelijk voor de uitvoering en de handhaving daarvan.

In de ‘Algemene voorwaarden en tarieven 2021 Groningen Seaports N.V.’ worden de tarieven nader toegelicht. De heffing en invordering is uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Op basis van artikel 9 van de dienstverleningsovereenkomst exploiteert Groningen Seaports N.V. de havens, daaronder begrepen de havenbekkens en de kades en is diens gevolg rechthebbende op de zeehavengelden en binnenhavengelden, en al de overige inkomsten in verband met de exploitatie van de havens, die van het gebruik van de havenbekkens en de kades daaronder begrepen. Thans is de verschuldigdheid en invordering daarvan ondermeer geregeld middels de Algemene Voorwaarden 2021. Zeehavengelden en binnenhavengelden, en alle andere inkomsten, hoe ook genaamd, die met de exploitatie verband houden (ontvangen kosten en rente daarover begrepen) worden voor zover deze niet rechtstreeks door Groningen Seaports N.V., maar door de GR van derden worden ontvangen, binnen 14 dagen na ontvangst daarvan door de GR aan Groningen Seaports N.V. voldaan. De GR Groningen Seaports doet daarbij verplicht afstand van eventuele verrekenings- en opschortingsrechten. De baten zijn daarmee voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V. en niet verantwoord in de jaarstukken van de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit betreft middelen en mogelijkheden om niet begrote

kosten die onverwachts en substantieel zijn te kunnen afdekken. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en risico's is dat de beschikbare weerstandscapaciteit minimaal gelijk is aan de boekwaarde van de deelneming en de verstrekte lening. Eventuele risico's worden ten laste van de beschikbare weerstandscapaciteit gebracht.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs en huidige boekwaarde (€ 198,1 mln.) komt te liggen. Op basis van het verschil tussen de intrinsieke waarde van het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de boekwaarde bij GR Havenschap Groningen Seaports wordt dit risico als laag ingeschat.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22,0 mln niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V. Op basis van het verschil tussen de intrinsieke waarde van het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de boekwaarde van de deelneming in Groningen Seaports N.V. bij GR Havenschap Groningen Seaports wordt dit risico als laag ingeschat.
3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V. te weten:
 - a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (€ 268,0 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen, en
 - b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat (met een nominale waarde van € 100,0 mln.) dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V. Bij afbouw van de borgstelling aan Groningen Seaports N.V. nemen bovenstaande risico's af. Op basis van het beschikbare weerstandsvermogen en de jaarlijks positieve kasstromen van Groningen Seaports N.V. wordt het risico als zeer laag ingeschat.
4. Naleving wet- en regelgeving; de risico's als gevolg van het eventueel niet naleven van wet- en regelgeving zijn gelet op de aard en omvang van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports beperkt.
5. VPB-plicht; het risico dat de GR Havenschap Groningen Seaports vennootschapsbelasting verschuldigd is. Op basis van de uitgevoerde analyse is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd.

Afdekking risico's

Bovenstaande risico's worden als volgt afgedekt:

1. Ultimo 2021 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219,9 mln. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.
2. Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder zekerheden leningen te verstrekken. Er is bij Groningen Seaports N.V. sprake van in omvang beperkte onderpanden, gezien het feit dat het juridische eigendom van de gronden in het beheersgebied bij de GR Havenschap Groningen Seaports ligt. Groningen Seaports N.V. is bij gebrek aan onderpanden niet in staat om zelfstandig voldoende zekerheden te verstrekken. Om die reden staat de GR Havenschap Groningen Seaports sinds de verzelfstandiging borg voor door Groningen Seaports N.V. aangetrokken financiering.

Op 12 februari 2016 is de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd en vastgelegd in de borgstellingsovereenkomst "overeenkomst houdende volledig geborgde financiering". De leningen die door de GR Havenschap Groningen Seaports voor de verzelfstandiging zijn aangetrokken voor de financiering van diverse projecten, zijn overgenomen door Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports blijft borg staan voor de leningen voor zover deze betrekking hebben op projecten die geaccordeerd zijn voor de datum van verzelfstandiging. Op 15 juli 2019 heeft Groningen Seaports N.V. de 7-jaars lening ad € 50 miljoen geherfinancierd, waarmee de borgstelling op deze lening is komen te vervallen.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

Per 15 juli 2019 heeft Groningen Seaports N.V. de volgende zekerheden aan de BNG verstrekt:

- stil pandrecht, eerste rang, op alle bestaande en toekomstige (erfpacht) vorderingen van Groningen Seaports N.V. met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al haar bestaande en toekomstige debiteuren;
- het recht om hypotheek te vestigen op de thans en in de toekomst aan Groningen Seaports N.V. in eigendom toebehorende onroerende zaken en terreinen.

De waarde van de aan de GR Havenschap Groningen Seaports gegeven zekerheden bedroeg ten tijde van het opstellen van de borgstellingsovereenkomst op 12 februari 2016 bij benadering € 433 mln, terwijl de vordering van de GR Havenschap Groningen Seaports op Groningen Seaports N.V. circa € 22 mln. bedroeg.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico laag, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

3. Groningen Seaports N.V. rapporteert tweejaarlijks over het weerstandsvermogen van de onderneming. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen:

- de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit);
- alle risico's van Groningen Seaports N.V. waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op basis van de uitgevoerde analyse in 2019 is een benodigde weerstandscapaciteit berekend van € 26,6 mln. In 2015 was dit € 25,0 mln. Deze uitkomst kan worden gerelateerd aan het in de jaarrekening 2021 van Groningen Seaports N.V. gerapporteerde vermogen van € 267,0 mln. Het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. is voldoende om de beschreven risico's af te dekken. Er heeft in 2021 nog geen hernieuwde rapportage plaatsgevonden.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van het gevoerde beleid wordt op de langere termijn een verdere verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

4. Het proces van besluitvorming en afhandeling van besluiten is zodanig ingericht dat de risico's met in achtneming van de beperkte activiteiten van de GR maximaal zijn geborgd

De beschikbare weerstandscapaciteit is afdoende om de bovenstaande risico's op te vangen indien deze zich allen zouden voordoen.

Coronavirus (COVID-19)

COVID-19 heeft in 2021 geen impact gehad op de (begrote) resultaten en liquiditeitspositie van de gemeenschappelijke regeling en haar deelneming Groningen Seaports N.V. De gemeenschappelijke regeling en Groningen Seaports N.V. hebben geen gebruik gemaakt van steunmaatregelen in het kader van COVID-19. De vooruitzichten voor de komende twaalf maanden zijn niet negatief bijgesteld door de gevolgen van de pandemie. GR Havenschap Groningen Seaports is in staat de risico's vanuit haar reguliere bedrijfsvoering op te vangen.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte

5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van 9%.

Realisatie 2020: 8% en begroot 2021: 10%.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt (per saldo een netto vordering) -/- 1.036%. Realisatie 2020: -/- 927% en begroot 2021: -/- 1.115%.

Berekening netto schuldquote: $(A+B+C-E-F-G) / H$

Berekening netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: $(A+B+C-D-E-F-G) / H$

(bedragen x € 1.000,-)	2021	Begroting 2021	2020
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	-	-	-
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	-	-	-
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	2.243	2.243	2.393
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	22.006	22.006	22.006
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	2.019	2.052	2.202
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	34	1	1
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	-	-	-
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	2.105	1.956	2.354

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 98,9% (EV/TV). Realisatie 2020: 98,8% De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan de financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Omdat de in erfpacht uitgegeven gronden niet classificeren als bouwgronden in exploitatie en de GR Havenschap Groningen Seaports eveneens niet beschikt over andere bouwgronden in exploitatie, is het kengetal grondexploitatie niet van toepassing.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken. Er is geen sprake van incidentele baten of structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het gerealiseerde totaal saldo van de baten en lasten bedraagt nihil. De realisatie 2021 en begroting 2021 vertonen hetzelfde beeld ten aanzien van de structurele exploitatieruimte.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports, daar de GR geen belastingen heft.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

De gronden en de infrastructuur in het havengebied zijn het economisch eigendom van Groningen Seaports N.V. en het juridisch eigendom van de GR Havenschap Groningen Seaports. Omdat het economisch eigendom niet in handen is van de GR Havenschap Groningen Seaports, worden de activa niet op de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports verantwoord. Het onderhoud van de kapitaalgoederen is de verantwoordelijkheid van Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa van de GR Havenschap Groningen Seaports van in totaal € 222,3 mln bestaan grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. van € 198,1 mln. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. van € 22,0 mln. Dit wordt grotendeels gefinancierd door middel van eigen vermogen.

In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten zijn overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In een borgstelling- en dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken hieromtrent vastgelegd. De borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V. Doordat de GR Havenschap Groningen Seaports geen externe leningen heeft is voldaan aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

1. De omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. De aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden;
3. De omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven; en
4. De aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

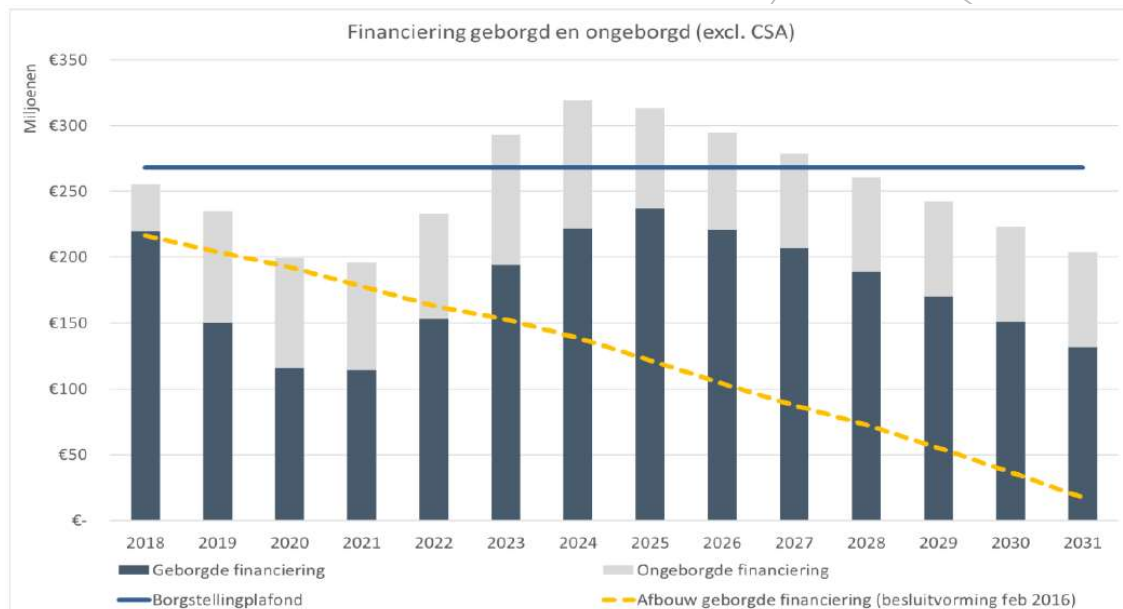
In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen. Daarnaast kan de GR Groningen Seaports op verzoek borg staan voor andere door Groningen Seaports N.V. aan te trekken kredieten.

Intussen investeert Groningen Seaports N.V. ook door gebruik te maken van een financieringsfaciliteit die niet onder de borgstelling valt. Dit sluit aan op de doelstellingen van de GR Havenschap Groningen Seaports als het gaat om te streven naar zelfstandige financiering door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. heeft daartoe met haar financiers gewerkt aan een financieringsarrangement waarbij (een deel van) de investeringen separaat zullen worden gefinancierd buiten de geborgde financiering.

Borgstellingsplafond

De lange termijn financiering van Groningen Seaports N.V. is begin 2016 geëffectueerd.

De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het bedrijfsplan 2022-2026 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 18 maart 2022 vastgesteld.

Het borgstellingplafond is gesteld op € 268 miljoen, de verwachte geborgde financiering blijft ruim onder dit plafond. In 2016 is afgesproken om in de loop van de tijd de borgstelling af te bouwen, over deze afbouw zijn geen harde afspraken gemaakt en is bovenstaande geel gearceerde lijn als mogelijke afbouw geschetst. In deze voorgestelde afbouw is echter geen rekening gehouden met nieuwe investeringen.

De huidige oplopende financiering onder de borgstelling is het gevolg van de oplopende financieringsbehoefte als gevolg van de toegenomen verwachte investeringen (versnelling) in onder andere Heveskes, ontwikkeling van terreinen aan de Oosterhorn Zuid en de ontwikkeling van het terrein en de kade voor VMI. Ook na 2026 zijn additionele investeringen te verwachten welke nog niet zijn opgenomen in bovenstaande financieringsbehoefte.

Op het moment dat in de komende jaren nieuwe langlopende financiering (naar verwachting in 2023 of 2024) zal worden aangetrokken, dienen hierover nadere afspraken tussen de GR Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. worden gemaakt.

Het renterisico is tot 2042 middels het derivaat afgedekt voor € 100,0 mln. Het beschikbaarheidsrisico is afgedekt met twee roll-over-faciliteiten van € 50,0 mln voor termijnen van 10 en 12 jaar. Voor het overige deel van de geborgde financiering wordt een kasgeldlening aangetrokken op basis van de voortschrijdende 12-maandsprognose. De GR Havenschap Groningen Seaports staat thans borg voor een leenarrangement van maximaal van € 215,0 mln. bij de BNG. Dit valt ruim binnen de afspraak tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V.

De leningen van Groningen Seaports N.V. welke door GR Havenschap Groningen Seaports zijn geborgd, betreffen:

(bedragen x € 1.000,-)	Bedrag per 31-12-2021	Bedrag per 31-12-2020
Kasgeldfaciliteit (A124400.1)	29.000	15.700
Roll-over-faciliteit 12 jaars (A012400.5)	50.000	50.000
Roll-over-faciliteit 10 jaars (A012402)	50.000	50.000
Kasgeld bijstortingsverplichting derivaat (A12402)	55.600	72.300
Totaal	184.600	188.000

De ultimo 2020 en 2021 door GR Havenschap Groningen Seaports geborgde leningen van Groningen Seaports N.V. zijn lager dan het maximum in de overeenkomsten tussen:

- GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V.:
 - o Maximum geborgde leningen van 268,1 mln.
 - o Bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) van € 84,5 mln
- GR Havenschap Groningen Seaports en de BNG (€ 215,0 mln).

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Door de beperkte omvang van de organisatie heeft de GR Havenschap Groningen Seaports nog geen Functionaris gegevensbescherming benoemd. Op grond van artikel 37 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is dit een verplichting voor overheidsinstanties en publieke organisaties. Bij besluit van 27 oktober 2021 heeft het DB Gedeputeerde Staten van Groningen verzocht om hierin ondersteuning te bieden. Op dit moment zijn de gesprekken daarover gaande.

Zowel het AB, het DB, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de jaarrekening uitgevoerd door een derde partij. Administratieve ondersteuning wordt op verzoek verricht door medewerkers van Groningen Seaports N.V.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

In het eerste en tweede kwartaal van 2021 is er een formele onrechtmatigheid geweest betreffende het niet naleven van de wet verplicht schatkistbankieren. Deze formele onrechtmatigheid betreft een overschrijding van het drempelbedrag in het eerste en tweede kwartaal van 2021. Beide overschrijdingen zijn ontstaan doordat het saldo op de Rabobank rekening was opgelopen door een aantal grotere ontvangsten, welke in het derde kwartaal weer zijn afgeroomd. Het saldo ultimo 2021 was daardoor weer lager dan het drempelbedrag.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% (ultimo 2021: eveneens 100%) aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198,1 mln.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., zie paragraaf Financiering. Periodiek wordt door Groningen Seaports N.V. gerapporteerd over de ontwikkelingen in

de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het AB de aandeelhouderstrategie vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. De reden voor het opstellen van de strategie is dat alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn ondergebracht bij Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports is enig aandeelhouder. In deze constellatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports (en daarmee de daarin deelnemende overheden) zijn geborgd.

De strategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met diverse betrokkenen. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid; en
2. Duurzaamheid.

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:

- Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;
- Ad.2. 40% CO₂ reductie tussen 2015 en 2030.

Het is de bedoeling dat Groningen Seaports N.V. in zijn meerjarenbegrotingen en verantwoording rekenschap geeft van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De strategie biedt hiervoor handvatten. De wijze waarop de N.V. invulling geeft aan de doelstellingen van de aandeelhouder wordt jaarlijks in het bedrijfsplan van de Groningen Seaports N.V. verwoord. Dit geeft de GR Havenschap Groningen Seaports extra handvatten om de koers van Groningen Seaports N.V.

te blijven toetsen. Verder heeft Groningen Seaports N.V. invulling gegeven aan de kaderstellende aandeelhouderstrategie van de GR Havenschap Groningen Seaports door vaststelling van (bijgestelde) beleidsdocumenten:

- Deelnemingenbeleid;
- Gronduitgifte- en vestigingsbeleid.

Met de aandeelhoudersstrategie is tevens aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden.

Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf 'toetsingscriteria' opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders;
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports;
- Het risicoprofiel van het project bezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports;
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports;
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken.

Deze uitgangspunten vormen de basis voor het deelnemingenbeleid dat door Groningen Seaports N.V. gevoerd moet worden.

Corporate governance

Hoewel een aandeelhouderstrategie zich primair richt op de wijze waarop de aandeelhouder sturing geeft, wordt in deze strategie nadrukkelijk ook aandacht geschonken aan de governance van zowel Groningen Seaports N.V. als de GR Havenschap Groningen Seaports; dus de aandeelhouder zelf.

Het blijft een continu aandachtspunt voor de GR Havenschap Groningen Seaports en haar deelnemers om te werken aan de best passende governance structuur. De governance moet zijn ingegeven door de wijze waarop de balans van zelfstandigheid, transparantie, slagkracht en financiële afhankelijkheid er uit ziet en komt te zien.

Net als in ieder ander bedrijf heeft de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder invloed op ingrijpende gebeurtenissen binnen de vennootschap. Daarnaast is er via de

statuten een behoorlijke mate van invloed op het beleid, o.a. door middel van het vaststellen van strategische plannen, benoeming en ontslag van bestuurders en RvC en zeggenschap over investeringen en andere financiële commitments boven € 5,0 mln.

De GR Havenschap Groningen Seaports vormt een extra laag in de communicatie tussen overheden en Groningen Seaports N.V. en vervult daarbij tevens meer rollen dan uitsluitend die van aandeelhouder.

In 2021 is een opdracht tot onderzoek verstrekt om te bezien of er verbeteringen mogelijk zijn in de governance, vanzelfsprekend met inachtneming van de gestelde doelen. In het tweede kwartaal van 2022 wordt het onderzoeksresultaat verwacht.

Kerngegevens:

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Belang:	GR Havenschap Groningen Seaports heeft op 31 december 2020 en 2021 een 100% belang in de aandelen van Groningen Seaports N.V.
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; 5. Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en

	industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2020: € 260,9 mln * 31 december 2021: € 266,9 mln *
Vreemd vermogen (incl. voorzieningen):	31 december 2020: € 300,5 mln * 31 december 2021: € 284,9 mln *
Resultaat boekjaar:	2020: € 32,6 mln * 2021: € 6,1 mln *
Risico's met betrekking tot de deelneming	Voor de risico's met betrekking tot de deelneming in Groningen Seaports N.V. wordt verwezen naar paragraaf 2.2.2 inzake het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

(*) Cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2021 van Groningen Seaports N.V.

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom (beschikkingsmacht) is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports. De juridische levering

geschied bij verkoop door de GR Havenschap Groningen Seaports. Dergelijke transacties kunnen niet plaatsvinden zonder goedkeuring van de GR Havenschap Groningen Seaports.

GR HAVENSCHAP
GRONINGEN SEAPORTS

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2021

(bedragen x € 1.000,-)	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2	2
- Investerings met een economisch nut	2	2
Financiële vaste activa	220.064	220.064
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
- Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal vaste activa	220.066	220.066
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	52	6
- Overige vorderingen	52	6
Liquide middelen	34	1
- Banksaldi	34	1
Overlopende activa	2.158	2.388
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.498	1.728
-Overige nog te ontvangen bedragen	660	660
Totaal vlottende activa	2.244	2.395
Totaal activa	222.310	222.461

(bedragen x € 1.000,-)			
PASSIVA		31-12-2021	31-12-2020
Vaste passiva			
Eigen vermogen		219.876	219.876
- Algemene reserve	219.876	219.876	
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-	
Totaal vaste passiva		219.876	219.876
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		191	191
- Overige schulden	191	191	
Overlopende passiva		2.243	2.394
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	2.243	2.394	
Totaal vlottende passiva		2.434	2.585
Totaal passiva		222.310	222.461
Gewaarborgde geldleningen		184.600	188.000

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het jaar 2021

(bedragen x € 1.000,-)	Raming begrotingsjaar 2021	Realisatie begrotingsjaar 2021	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lasten	1.956	2.105	2.354
Totaal saldo programma	1.956	2.105	2.354
Algemene dekkingsmiddelen:			
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-
Dividend	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie			
- Financiële baten	1.956	2.105	2.354
- Financiële lasten	-	-	-
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	1.956	2.105	2.354
Kosten van de overhead	-	-	-
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Gezien de aard van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports zijn enkele op grond van het BBV verplichte toelichtingen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

Deze zijn daarom niet opgenomen in de jaarrekening. Het betreft de volgende toelichtingen:

- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen, daar gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van incidentele baten en lasten;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, daar geen sprake is van toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Daarnaast is gezien de aard van de activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports slechts sprake van één programma: Havenschap Groningen Seaports.

Verantwoording van de financiering

Tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is op 12 februari 2016 een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is afgesproken dat de GR Havenschap Groningen Seaports volledig borg staat voor de betreffende kasgeldleningen alsmede de opgenomen langlopende schulden voor de geborgde projecten en de uit de afgesloten derivaten (renteswap) voortvloeiende verplichtingen.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg ultimo 2021 65% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op:

- geborgde projecten met een maximum van € 268,0 mln;
- bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) € 84,5 mln.

De financiering die onder de geborgde projecten valt bedraagt per ultimo 2021 € 129,0 mln.

De financiering die onder de borgtocht van de bijstortingsverplichting van het rentederivaat (CSA) valt bedraagt per ultimo 2021 € 55,6 mln.

De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2021 in totaal € 184,6 mln.

Als tegenprestatie voor de verplichtingen heeft Groningen Seaports N.V. de verplichting om haar bedrijfsvoering zodanig in te richten en uit te voeren, dat zij op zo kort mogelijke termijn financieel onafhankelijk van de GR Havenschap Groningen Seaports kan functioneren.

Incidentele baten en lasten

Er is geen sprake van incidentele baten en lasten in 2021.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend wordt vastgesteld.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen) geldt als verkrijgingsprijs. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is

bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom (beschikkingsmacht) is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports. De juridische levering geschiedt bij verkoop door de GR Havenschap Groningen Seaports. Dergelijke transacties kunnen niet plaatsvinden zonder goedkeuring van de GR Havenschap Groningen Seaports.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Tot dusver is een dergelijke waardevermindering niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de GR Havenschap Groningen Seaports participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Leningen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs, verminderd met de jaarlijkse aflossingen en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de GR Havenschap Groningen Seaports gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling om het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 1-1-2021	Reclassificatie	Investerings	Desinvestering	Boekwaarde per 31-12-2021
Investerings met economisch nut					
Gronden en terreinen					
In erfpacht uitgegeven gronden	1.357	12	-	-7	1.362
Bruto voorraad Groningen Seaports	830	-12	3	-13	808
Totaal investeringen met economisch nut	2.187	-	3	-20	2.170

De gronden en terreinen worden gewaardeerd tegen een registratiewaarde van € 1 per hectare.

De reclassificatie betreft de in het boekjaar in erfpacht uitgegeven gronden ad € 12.

In erfpacht uitgegeven gronden (in ondererfpacht uitgegeven door Groningen Seaports N.V.)

Dit betreffen de in erfpacht uitgegeven gronden, infrastructuur in gebruik door Groningen Seaports, langdurige verhuur en opstal. De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht zijn uitgegeven dan wel teruggenomen. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. in erfpacht zijn uitgegeven aan externe partijen. Per 31 december 2020 betroffen de totaal uitgegeven terreinen 1.357 hectare (registratiewaarde € 1.357). Per saldo bedraagt de mutatie in 2021 5 hectare (registratiewaarde € 5). Per 31 december 2021 bedragen de totaal uitgegeven gronden 1.362 hectare (registratiewaarde € 1.362).

Bruto voorraad GSP

Dit betreffen de gronden welke door de GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht aan Groningen Seaports N.V. zijn uitgegeven en welke tot de netto-voorraad grond van

Groningen Seaports N.V. behoren. Dit betekent dat deze gronden door Groningen Seaports N.V. nog kunnen worden verkocht of in (onder)erfpacht kunnen worden uitgegeven.

Per 31 december 2020 betroffen deze gronden 830 hectare (registratiewaarde van € 830). Per saldo bedraagt de mutatie in 2021 +/- 22 hectare (registratiewaarde € 22) en resteert per 31 december 2021 808 hectare (registratiewaarde € 808).

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	198.058	198.058
Leningen aan:		
- deelnemingen	22.006	22.006
Totaal	220.064	220.064

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft per 14 juni 2013 een 100% belang verkregen in Groningen Seaports N.V. In het kader van de verzelfstandiging is de verkrijgingsprijs hiervan gesteld op € 198,1 mln. Op de deelneming Groningen Seaports N.V. vinden conform BBV geen vermogensmutaties plaats tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. Hiervan is ultimo 2021 geen sprake.

De verstrekte lening heeft een onbepaalde looptijd en Groningen Seaports N.V. is niet verplicht om tussentijds af te lossen. De maximale aflossing bedraagt 5% per jaar. De verstrekte lening is direct opeisbaar (Hoofdstuk 4, artikel 4.1 van de akte van inbreng en vestiging rechten van erfpacht) indien:

- Groningen Seaports N.V. tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR Havenschap Groningen Seaports;
- een door een derde aan Groningen Seaports N.V. ter leen verstrekte geldsom bevoegd wordt opgeëist en Groningen Seaports N.V. dienaangaande jegens die derde in verzuim is;
- Groningen Seaports N.V. zonder voorafgaande toestemming van de GR Havenschap
- Groningen Seaports partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing;
- Groningen Seaports N.V. als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend;
- Indien de dienstverleningsovereenkomst/erfpachten tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. eindigen.

Bovenstaande situaties hebben zich niet voor gedaan gedurende 2021.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft geen zekerheden verkregen ter waarborging van de nakoming van de verplichtingen door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. is jaarlijks over de hoofdsom een rente van 3% per jaar verschuldigd.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Overige vorderingen		
- Te vorderen rente	-	-
- Te vorderen borgstellingsvergoeding	-	-
- Overige vorderingen	52	6
Totaal overige vorderingen	52	6

De overige vorderingen betreft een vordering op Groningen Seaports N.V. in verband met kosten Havenschap Groningen Seaports die zijn doorbelast aan Groningen Seaports N.V.

Drempelbedrag schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de begroting van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de Gemeenschappelijke Regeling is dat voor 2021 een bedrag van € 250.000. In het eerste en tweede kwartaal van 2021 is er een formele onrechtmatigheid geweest betreffende het niet naleven van de wet verplicht schatkistbankieren. Deze formele onrechtmatigheid betreft een overschrijding van het drempelbedrag in het eerste en tweede kwartaal van 2021. Beide overschrijdingen zijn ontstaan doordat het saldo op de Rabobank rekening was opgelopen door een aantal grotere ontvangsten, welke in het derde kwartaal weer zijn afgeroomd. Het saldo ultimo 2021 was daardoor weer lager dan het drempelbedrag.

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In de volgende tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2021 is geweest (bedragen x € 1.000):

(bedragen x € 1.000,-)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	276	493	75	29
Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	-	-	925	971
Overschrijding van het drempelbedrag	26	243	-	-

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Banksaldi	34	1
Totaal liquide middelen	34	1

Overlopende activa

De in de balans opgenomen overlopende activa kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Overlopende activa		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.498	1.728
- Overige nog te ontvangen bedragen	660	660
Totaal overige vorderingen	2.158	2.388

De post overige nog te ontvangen bedragen ad € 660.000 betreft de rente die Groningen Seaports N.V. verschuldigd is op de langlopende lening.

De post verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen betreft:

- de te vorderen borgstellingsvergoeding ad € 1.445.000 betreft de vergoeding over de borgstelling die door de GR Havenschap Groningen Seaports is afgegeven aan Groningen Seaports N.V.
- een vordering ad € 53.000 op Groningen Seaports N.V. in verband met kosten Havenschap Groningen Seaports die zijn doorbelast aan Groningen Seaports N.V.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Algemene reserve	219.876	219.876
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-	-
Totaal	219.876	219.876

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de reserves weer gedurende het jaar 2021:

(bedragen x € 1.000,-)	Saldo per 01- 01-2021	Resultaat- bestemming 2021	Toevoegingen 2021	Onttrek- kingen 2021	Saldo per 31-12- 2021
Algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876
Totaal algemene reserve	219.876	-	-	-	219.876

Vlottende passiva

De in de balans opgenomen vlottende passiva bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2021
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	191	191
Overlopende passiva	2.243	2.394
Totaal	2.434	2.585

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Overige schulden		
- Rekening-courant Groningen Seaports N.V.	191	191
Totaal overige schulden	191	191

Over de rekening-courantverhouding wordt geen rente vergoed en/of in rekening gebracht.

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen overlopende passiva bestaat uit de volgende posten:

(bedragen x € 1.000,-)	Boekwaarde per 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
- Vergoeding diensten Groningen Seaports N.V.	2.105	2.354
- Accountantskosten	37	35
- Overige nog te betalen kosten	101	5
Totaal	2.243	2.394

De post overige nog te betalen kosten ad € 101.000 betreft openstaande facturen voor onderzoek aankoop gronden en advies inzake governance.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeenschappelijke regeling gewaarborgd zijn, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)	Aard van de borgstelling	Bedrag per 31-12-2021	Bedrag per 31-12-2020
Kasgeldfaciliteit (A124400.1)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	29.000	15.700
Roll-over-faciliteit 12 jaars (A012400.5)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	50.000	50.000
Roll-over-faciliteit 10 jaars (A012402)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	50.000	50.000
Kasgeld bijstortingsverplichting derivaat (A12402)	Borgstelling t.b.v. financieringsbehoefte	55.600	72.300
Totaal		184.600	188.000

Het oorspronkelijke bedrag van de gewaarborgde geldleningen bedroeg € 222 mln. Begin 2021 stond hier nog een bedrag van € 188,0 mln open. Eind 2021 was dit een bedrag van € 184,6 mln.

In het kader van de verzelfstandiging is tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. een borgstellingsovereenkomst gesloten. Hierin is opgenomen dat zolang Groningen Seaports N.V. niet financieel onafhankelijk is, de GR Havenschap Groningen Seaports zich borg zal stellen voor de verplichtingen van Groningen Seaports N.V.

De borgstelling van de GR Havenschap Groningen Seaports bedroeg ultimo 2021 65% van de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. en heeft betrekking op:

- geborgde projecten met een maximum van € 268,0 mln.
- bijstortingsverplichting van een derivaat (CSA) € 84,5 mln.

De financiering die onder de geborgde projecten valt bedraagt per ultimo 2021 € 129,0 mln.

De financiering die onder de borgtocht van de bijstortingsverplichting van het rentederivaat (CSA) valt bedraagt per ultimo 2021 € 55,6 mln. De volledig gewaarborgde leningen bedragen per ultimo 2021 in totaal € 184,6 mln.

Naast de verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen is geen sprake van overige niet in de balans opgenomen materiële financiële verplichtingen.

Er hebben in 2021 uit hoofde van de verstrekte borgstellingen geen betalingen aan Groningen Seaports N.V. plaatsgevonden.

GRONINGEN SEAPORTS

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2021

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2021	Raming begrotingsjaar 2021	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar	Realisatie begrotingsjaar 2020
Programma Havenschap Groningen Seaports				
Lasten				
- Dienstenvergoeding	2.105	1.956	-	2.354
- Accountants- en administratiekosten	43	35	-	40
- Secretariaat- en beheerskosten	47	40	-	30
- Advieskosten	111	20	-	4
- Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-201	-95	-	-74
Totaal saldo programma	2.105	1.956	-	2.354
Algemene dekkingsmiddelen:				
Saldo van de financieringsfunctie				
Financiële baten				
- Rente lening Groningen Seaports N.V.	660	660	-	660
- Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.	1.445	1.296	-	1.694
Saldo totaal financiële baten	2.105	1.956	-	2.354
Financiële lasten				
- Rente deelnemers	-191	-191	-	-191
- Overige	-	-	-	-
Doorbelasting rente aan Groningen Seaports N.V.	191	191	-	191
Saldo totaal financiële lasten	-	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	2.105	1.956	-	2.354
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.105	1.956	-	2.354
Kosten van de overhead	-	-	-	-
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-
Het gerealiseerde resultaat	-	-	-	-

Onderstaand is een overzicht van algemene dekkingsmiddelen opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2021	Raming begrotingsjaar 2021	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-	-	-
Algemene uitkeringen	-	-	-
Dividend	-	-	-
Saldo van de financieringsfunctie	2.105	1.956	2.354
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	2.105	1.956	2.354

Onderstaand is een overzicht van het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie begrotingsjaar 2021	Raming begrotingsjaar 2021	Realisatie vorig begrotingsjaar
Programma GR Havenschap Groningen Seaports	Saldo	Saldo	Saldo
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Totaal	-	-	-

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

De financiële baten hoger uitgevallen doordat de safe harbour premie is berekend over een hoger bedrag aan gewaarborgde leningen. De advieskosten zijn, zoals aangekondigd in de vergadering van het AB op 2 juli 2021, hoger uitgevallen door enerzijds het onderzoek aankoop gronden en anderzijds het advies inzake governance. De accountants- en administratiekosten en secretariaat- en beheerskosten zijn diengevolge eveneens hoger uitgevallen.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelastingheffing

Op 1 januari 2016 is de Wet Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd, waardoor een groot aantal directe en indirecte overheidsondernemingen onder voorwaarden belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb) zijn geworden. Provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen met rechtspersoonlijkheid worden belastingplichtig, voor zover zij een fiscale onderneming drijven. De regeling kent een aantal algemene en specifieke vrijstellingen op basis waarvan de Vpb-plicht mogelijk (deels) beperkt kan worden.

In 2016 en 2017 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports de gevolgen voor de invoering van de vennootschapsbelastingplicht in kaart gebracht. Op basis van een door externe adviseurs uitgevoerde

analyse stelt de GR Havenschap Groningen Seaports zich op het standpunt dat de GR niet belasting- en aangifteplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Voornaamste reden hiervoor is dat op basis van de uitgevoerde analyse verdedigbaar is dat geen fiscale onderneming wordt gedreven.

Op basis van de in 2017 uitgevoerde analyse en de herijking hiervan ultimo 2021 is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd. Er is derhalve geen sprake van te betalen vennootschapsbelasting. In de jaarrekening 2021 is een bedrag van € nihil aan vennootschapsbelasting verantwoord.

Door de GR Havenschap Groningen Seaports wordt momenteel de toepasselijkheid van de vennootschapsbelastingplicht met de Belastingdienst afgestemd. In de eerste helft van 2022 wordt verwacht dat de belastingdienst de conclusies van de GR Havenschap Groningen Seaports bevestigt.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

In 2021 hebben conform de begroting geen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

3.3.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor GR Havenschap Groningen Seaports is € 209.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste twaalf kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bij de GR Havenschap Groningen Seaports kwalificeren de leden van het AB en DB als topfunctionaris. De leden van het AB van de Gemeenschappelijke Regeling bestaat uit leden die deze functie vervullen vanuit de rol van gemeenteraadslid, statenlid of lid van het college van

Burgemeester en Wethouders of Gedeputeerde Staten. Bestuursleden ontvangen daarom geen vergoeding voor de werkzaamheden.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling wordt gevormd door het AB en een uit haar midden aangewezen DB. Ook zijn er vervangers door de deelnemers aangewezen in het geval van ontstentenis van het betreffende lid. Ook het DB ontvangt geen vergoeding voor de werkzaamheden. Om deze reden gaan wij hierna niet nader in op de bezoldiging van de leden van het DB en AB, daar deze nihil bedraagt.

Leden AB:

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder			
Gegevens 2021:			
Gemeente/provincie	Naam topfunctionaris	Functie	Opmerking
Provincie Groningen	Gerrit Jan Steenbergen	lid	
Provincie Groningen	Hans Haze	lid	
Provincie Groningen	Fleur Gräper-van Koolwijk	lid	
Provincie Groningen	Eddy Kuiper	plv. lid	Tot 3 februari
Provincie Groningen	Henk Marquart Scholtz	plv. lid	m.i.v. 3 februari
Provincie Groningen	IJzebrand Rijzebol	voorzitter	
Provincie Groningen	Nienke Homan	plv. lid	Tot 1 december
Gemeente Eemsdelta	Hans Ronde	plv. voorz.	m.i.v. 27 januari
Gemeente Eemsdelta	Jan Menninga	lid	m.i.v. 27 januari
Gemeente Eemsdelta	Edward Stulp	lid	m.i.v. 27 januari
Gemeente Eemsdelta	Iwan Poucki	lid	m.i.v. 27 januari
Gemeente Eemsdelta	Pier Prins	plv.lid	m.i.v. 27 januari
Gemeente Eemsdelta	Harold Kol	plv.lid	m.i.v. 17 februari
Gemeente Het Hogeland	Eltjo Dijkhuis	lid	
Gemeente Het Hogeland	Kristel Rutgers	lid	
Gemeente Het Hogeland	Janny Klei	lid	
Gemeente Het Hogeland	Attje Waal	lid	
Gemeente Het Hogeland	Anne Marie Smits	plv. lid	

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd.

Dit betekent dat de bezoldiging over 2021 voor alle (plaatsvervangende) leden van het AB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Leden DB:

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder			
Gegevens 2021:			
Gemeente/provincie	Naam topfunctionaris	Functie	Opmerking
Provincie Groningen	IJzebrand Rijzebol	voorzitter	
Gemeente Eemsdelta	Hans Ronde	plv. voorzitter	
Gemeente Het Hogeland	Eltjo Dijkhuis	lid	

Voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter geldt dat de omvang van het dienstverband (in FTE) nihil bedraagt. Daarnaast is de beloning gesteld op nihil en zijn daarnaast geen belastbare onkostenvergoedingen alsmede beloningen betaalbaar op termijn uitgekeerd. Dit betekent dat de bezoldiging over 2021 voor alle (plaatsvervangende) leden van het DB alsmede de voorzitter € nihil bedraagt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT zijn of hadden moeten worden vermeld.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

3.3.5 Taakvelden

(bedragen x € 1.000,-)	Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4 Overhead, ondersteuning organisatie	201	-201	-
0.5 Treasury	2.296	-191	2.105
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-2.105	-2.105

Gegeven karakter van de GR Havenschap Groningen Seaports is er geen sprake van overhead kosten. Alle kosten worden gemaakt ter uitvoering van de primaire taak van de gemeenschappelijke regeling.

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer: 2022GR00xx

Agendapunt:

Voor akkoord

Secretaris: A. Swart

Datum

24 juni 2022

Paraaf

Onderwerp: begroting 2023

Inleiding

Op grond van artikel 58b van de wet gemeenschappelijke regelingen hebben wij (bij besluit van 7 april 2022) vóór 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders (programmabegroting) en de voorlopige jaarrekening aan de in de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende raden en staten gezonden. Wij hebben daarbij verzocht om eventuele zienswijzen op de begroting voor 1 juni kenbaar te maken (art. 59 lid 3 Wgr).

Er zijn geen zienswijzen ontvangen, zodat wij u voorstellen om in te stemmen met de concept begroting 2023. De gegevens in de begroting 2023 zijn aangesloten op de meest recente versie van de jaarrekening 2021.

Bij dit voorstel treft u de definitieve ontwerpbegroting 2023 aan.

Begroting 2023

Bij het opstellen van de begroting is ervoor gekozen om vast te houden aan de opbouw zoals tot nu toe gebruikelijk was. Daarmee is de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren goed geborgd. De begroting voldoet aan de voorgeschreven indeling van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In het BBV zijn wettelijke vereisten voor de verslaglegging van de GR opgenomen. De afgelopen jaren zijn er geen opmerkingen gemaakt door de toezichthouder over de inhoud of presentatie van de jaarrekening en begroting.

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de bijgevoegde begroting zelf.

Vervolgprocedure

Nadat het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met voorliggende ontwerpbegroting, wordt deze aangeboden aan de toezichthouder. Binnen twee weken na de vaststelling, maar uiterlijk 1 augustus dient de definitieve begroting te zijn ontvangen door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (art 58 lid 2 Wgr).

Advies:

Bijgevoegde begroting 2023 vaststellen

Mandaat: AB

Bijlage: Ontwerp begroting 2023

Programmabegroting 2023
Gemeenschappelijke Regeling
Havenschap Groningen Seaports

Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports
Handelskade Oost 1 • P.O. Box 20004 • 9930 PA Delfzijl • The Netherlands
Phone +31 (0)596 64 04 00 • a.swart@groningen-seaports.com • www.groningen-seaports.com

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Beleidsbegroting	6
2.1 <i>Het programmaplan</i>	6
2.2 <i>Paragrafen</i>	6
2.2.1 A. Lokale heffingen	7
2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	8
2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen	12
2.2.4 D. Financiering	12
2.2.5 E. Bedrijfsvoering	15
2.2.6 F. Verbonden partijen	16
2.2.7 G. Grondbeleid	20
3. Financiële begroting	21
3.1 <i>Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen</i>	21
3.2 <i>Begroting winst- en verliesrekening 2023</i>	21
3.3 <i>Algemene toelichting op de begroting 2032</i>	22
3.4 <i>Toelichting begroting winst- en verliesrekening 2023</i>	22
4. Meerjarenraming 2023 – 2026	24
4.1 <i>Begroting winst- en verliesrekening 2023-2026</i>	24
4.2 <i>Toelichting winst- en verliesrekening 2023-2026</i>	24
4.3 <i>Balansprognose 2023-2026</i>	25
4.4 <i>Toelichting balansprognose 2023-2026</i>	26

1. Inleiding

Voor u ligt de Programmabegroting 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Havenschap Groningen Seaports. De vaststelling van deze Programmabegroting is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 juli 2022.

Groningen Seaports

De GR Havenschap Groningen Seaports treedt op als aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en verstrekker van borgstellingen voor de financiering. Per 1 januari 2013 is Groningen Seaports N.V. opgericht en zijn de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports ondergebracht in Groningen Seaports N.V. Verder is de GR Havenschap Groningen Seaports belast met de uitvoering van de publieke taak. Wat hieronder wordt verstaan, wordt later in dit hoofdstuk toegelicht. De uitvoering daarvan heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports wordt gevormd door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van de Provincie Groningen en de colleges van burgemeester en wethouders en de raden van de gemeenten Eemsdelta en Het Hogeland. Het Hoogste orgaan binnen de GR Havenschap Groningen Seaports is het Algemeen Bestuur. De dagelijkse gang van zaken en de voorbereidingen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn een verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. De Voorzitter vertegenwoordigt de GR Havenschap Groningen Seaports in- en buiten rechte. Er is een secretaris ter ondersteuning van deze drie organen.

Borgstelling door de GR Havenschap Groningen Seaports

Het Algemeen Bestuur heeft op 12 februari 2016 besloten dat de GR Havenschap Groningen Seaports voor een lange termijn (2033) borg staat voor een aantal financieringen van Groningen Seaports N.V. (met een maximum van € 268,0 mln) en de bijstortingsverplichting van een derivaat van € 84,5 mln. Hiertoe is een overeenkomst houdende de volledige borgstelling aangegaan met Groningen Seaports N.V. Het feitelijke bedrag waarvoor de GR Groningen Seaports borg staat is maximaal € 215,0 mln. Hiervoor is een akte van borgtocht getekend jegens de BNG.

De borgstelling is nodig om zekerheden voor de financiële instellingen die leningen verstrekken aan Groningen Seaports N.V. te realiseren. Bij de verzelfstandiging zijn alle activa (gronden en infrastructuur) in juridische handen gebleven van de GR Havenschap Groningen Seaports, zodat deze niet door Groningen Seaports N.V. zonder toestemming van de GR Groningen Seaports kunnen worden ingezet als zekerheid. De wijze van borgstelling is getoetst op aspecten van staatssteun. Het resultaat van deze toets was de conclusie van partijen dat 100% borg niet zal leiden tot staatssteun, zolang:

1. de financiering toeziet op reeds op de datum van verzelfstandiging geaccordeerde projecten en
2. hiervoor een marktconforme vergoeding wordt verstrekt.

In 2019 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. toestemming verleend om een rechtsverhouding ter zake van een econoom te bezwaren met een pandrecht van maximaal € 40 mln. Ook is toestemming verleend aan Groningen Seaports N.V. tot het vestigen van een eerste hypotheekrecht voor maximaal 1,5 maal de te lenen hoofdsom van € 50 mln. Binnen deze kaders kan Groningen Seaports N.V. gelden aantrekken die niet vallen onder de eerder aangehaalde borgstellingsovereenkomst.

De hoogte van de genoemde vergoeding wordt in periodiek overleg tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. (voorlopig) vastgesteld voor 1 juli van het lopende jaar. De definitieve vaststelling geschied na afloop van het boekjaar.

De GR Havenschap Groningen Seaports ontvangt voor de borgstelling een zogenaamde safe-harbour premie. Deze premie is opgebouwd uit een rentevergoeding en een vergoeding voor de beheerskosten van de GR Havenschap Groningen Seaports. De GR Havenschap Groningen Seaports is van mening dat nieuwe initiatieven van Groningen Seaports N.V. zoveel als mogelijk zelfstandig door de onderneming zelf moeten worden gefinancierd. In het geval de initiatieven een investering vragen van meer dan € 5,0 mln. is op basis van de statuten van de N.V. (art 15.3) instemming vereist van de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder van Groningen Seaports N.V.

Publieke taak

De GR Havenschap Groningen Seaports is belast met de uitvoering van de publieke taak. Daarmee wordt bedoeld het feitelijk (doen) uitvoeren van publieke taken binnen en in verband met het beheergebied van de GR Havenschap Groningen Seaports, voor zover verband houdende met nautisch beheer, de scheepvaart, de havens en vaarwegen en voor wat betreft de uitvoering van enig publiekrechtelijke taak van de GR Havenschap Groningen Seaports, de provincie Groningen, de gemeente Het Hogeland en/of de gemeente Eemdelta. De uitvoering heeft de GR Havenschap Groningen Seaports neergelegd bij Groningen Seaports N.V. Jaarlijks betaalt de GR Havenschap Groningen Seaports hiervoor een dienstenvergoeding aan Groningen Seaports N.V. De wijze waarop deze vergoeding tot stand komt is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst.

Begroting 2023

Ingevolge Artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies te zenden. In dit geval zijn deze kaders

opgenomen in deze begroting. Raden en Staten kunnen hierop een zienswijze indienen als bedoeld in artikel 59 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarna het Algemeen Bestuur een definitief besluit neemt en de begroting vaststelt.

Na verwerking van de opbrengsten en kosten, resteert een geprognoseerd resultaat van naar verwachting 'nihil'.

Oorlog Oekraïne en het coronavirus (COVID-19)

De begin 2022 uitgebroken oorlog in Oekraïne en de uitbraak van het coronavirus in 2020 hebben invloed op de wereldeconomie en dus ook op de omgeving waarin de enige deelneming van de GR Groningen Seaports; Groningen Seaports N.V., opereert. Mogelijke risico's zouden bijvoorbeeld vermindering van scheepvaart(gerelateerde) opbrengsten en opbrengsten uit terreinen kunnen zijn. Groningen Seaports N.V. is zich ondanks de crisis blijven focussen op de afgesproken kerntaken. Dit betekent dat door Groningen Seaports N.V. is ingezet op het operationeel houden van de havens en havenactiviteiten, waardoor bedrijven in staat werden gesteld hun activiteiten te continueren, hetgeen dus ook gebeurde. De verwachting is dat de contacten met de bedrijven in het beheersgebied in stand blijven en er nieuwe gronduitgiften zullen plaatsvinden. Naar verwachting zal hebben de oorlog in Oekraïne en het coronavirus vooralsnog geen impact op de resultaten en liquiditeitspositie van de gemeenschappelijke regeling hebben.

Onderzoeken

In 2021 heeft de GR Havenschap Groningen Seaports opdracht gegeven tot het uitvoeren van twee onderzoeken. Het eerste onderzoek richt zich op de vraag of de huidige governancestructuur nog past bij de doelen van de GR Havenschap Groningen Seaports, zoals verwoord in de aandeelhoudersstrategie. De aanleiding van het tweede onderzoek waren berichten in de media over grondaankopen door Groningen Seaports. De uitkomsten van beide onderzoeken zijn inmiddels gerapporteerd. Beide rapporten bevelen zeer nadrukkelijk aan om de governance structuur te vereenvoudigen. De voorzitter van de GR heeft kenbaar gemaakt hiermee aan de slag te gaan.

Delfzijl, 7 april 2022,

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports

2. Beleidsbegroting

2.1 Het programmaplan

Behoudens de taken als aandeelhouder, borgsteller en de uitvoering van de publieke taak vinden er geen activiteiten plaats binnen de GR Havenschap Groningen Seaports. Daarom wordt één programma “Havenschap Groningen Seaports” geïdentificeerd.

Een onderverdeling in programma's, met per programma de te realiseren doelstellingen en de hiervoor geraamde lasten en baten is bij de GR Havenschap Groningen Seaports niet relevant, omdat er bij de GR Havenschap Groningen Seaports geen sprake is van verschillende beleidsvelden waarvoor meetbare doelstellingen geformuleerd kunnen worden.

De voor een beleidsindicator relevante gegevens zijn niet beschikbaar voor de GR Havenschap Groningen Seaports.

Tevens is geen overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een uiteenzetting met betrekking tot het gebruik van het geraamde bedrag ‘onvoorzien’ opgenomen, omdat deze eveneens niet relevant en niet van toepassing zijn.

2.2 Paragrafen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de programmabegroting een aantal afzonderlijke paragrafen te worden opgenomen. Hieronder zijn achtereenvolgens opgenomen de paragrafen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicomanagement
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

2.1.1 A. Lokale heffingen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van de publieke taken uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Voor de uitvoering van de publieke taken geldt het volgende:

Een van deze taken is gericht op het vlot, veilig en efficiënt afhandelen van het scheepvaartverkeer en daardoor het waarborgen van de veiligheid in de havens binnen het beheersgebied van de GR Havenschap Groningen Seaports. Het Nautisch Service Centrum (NSC) fungeert hiertoe zowel intern als extern als opdrachtnemer. Het NSC, in casu de Havenmeester, beschikt over een zelfstandige bevoegdheid om, indien de omstandigheden dat in termen van veiligheid vereisen, op korte termijn naar eigen inzicht en volgens zelf gestelde prioriteiten te handelen. De Havenmeester dient daarbij te handelen binnen de kaders zoals vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports vastgestelde Havenverordening Groningen Seaports 2022. In de die verordening worden de huisregels beschreven waar de scheepvaart zich moet houden in het gebied. Het belangrijkste doel is om de veiligheid te waarborgen in het gebied. De havenmeester is verantwoordelijk voor de uitvoering en de handhaving daarvan.

In de 'Algemene voorwaarden en tarieven 2022' worden de tarieven nader toegelicht. De heffing en invordering is uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Op basis van artikel 9 van de dienstverleningsovereenkomst exploiteert Groningen Seaports N.V. de havens, daaronder begrepen de havenbekkens en de kades en is diens gevolg rechthebbende op de zeehavengelden en binnenhavengelden, en al de overige inkomsten in verband met de exploitatie van de havens, die van het gebruik van de havenbekkens en de kades daaronder begrepen. Thans is de verschuldigdheid en invordering daarvan geregeld middels de Algemene Voorwaarden en tarieven 2022. Zeehavengelden en binnenhavengelden, en alle andere inkomsten, hoe ook genaamd, die met de exploitatie verband houden (ontvangen kosten en rente daarover begrepen) worden voor zover deze niet rechtstreeks door Groningen Seaports N.V., maar door de GR van derden worden ontvangen, binnen 14 dagen na ontvangst daarvan door de GR aan Groningen Seaports N.V. voldaan. De GR Groningen Seaports doet daarbij verplicht afstand van eventuele verrekenings- en opschortingsrechten. De baten zijn daarmee voor rekening en risico van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijks brengt de havenmeester voor 1 maart een verslag uit aan het Dagelijks Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en de bestuursorganen die hem zijn bevoegdheden hebben opgedragen. In het verslag rapporteert de havenmeester over de wijze waarop de publieke taken zijn vervuld in het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Ook het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports wordt met behulp van dit verslag geïnformeerd.

2.2.2 B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Voor de beoordeling van de vraag of de GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over een adequaat weerstandsvermogen moet een relatie worden gelegd tussen de beschikbare weerstandscapaciteit, kengetallen en de daarmee af te dekken risico's.

Risico's

Risico's bestaan voor de GR Havenschap Groningen Seaports uit:

1. Waardering van de 100%-deelneming in Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de marktwaarde van de deelneming onder de verkrijgingsprijs (€ 198,1 mln.) komt te liggen. Op basis van de waarde van de deelneming en het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. wordt dit risico als nihil ingeschat.
2. Waardering van de lening aan Groningen Seaports N.V.; dit betreft het risico dat de verstrekte lening ter hoogte van € 22,0 mln niet terugbetaald kan worden door Groningen Seaports N.V. Op basis van de waarde van de deelneming en het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. wordt dit risico als nihil ingeschat.
3. Borgstellingen voor Groningen Seaports N.V. te weten:
 - a. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling (met een plafond tot € 268,0 mln.) die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het aantrekken van vreemd vermogen, en
 - b. het risico dat aanspraak wordt gemaakt op de borgstelling die is verstrekt door de GR Havenschap Groningen Seaports aan Groningen Seaports N.V. ten behoeve van het derivaat (met een nominale waarde van € 100,0 mln.) dat van de GR Havenschap Groningen Seaports is overgezet naar Groningen Seaports N.V.

Door de ingezette afbouw van de borgstelling aan Groningen Seaports N.V. vanaf 2026, zullen bovenstaande risico's op lagere termijn afnemen. Op basis van het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. wordt dit risico als nihil ingeschat.

4. Naleving wet- en regelgeving; de risico's als gevolg van het eventueel niet naleven van wet- en regelgeving zijn gelet op de aard en omvang van de activiteiten van de GR Havenschap Groningen Seaports beperkt.
5. VPB-plicht; het risico dat de GR Havenschap Groningen Seaports vennootschapsbelasting verschuldigd is. Op basis van de uitgevoerde analyse is geconcludeerd dat door de GR Havenschap Groningen Seaports geen belastbare activiteiten worden uitgevoerd.

Afdekking risico's

Bovenstaande risico's worden als volgt afgedekt:

1. Ultimo 2021 bestaat de weerstandscapaciteit van de GR Havenschap Groningen Seaports uit een algemene reserve van € 219,9 mln. De weerstandscapaciteit is minimaal gelijk aan de waardering van de deelneming Groningen Seaports N.V. Dit is voldoende om een eventuele afwaardering van de deelneming te kunnen dekken.
2. Financiers zijn voor de financieringsbehoefte van Groningen Seaports N.V. niet bereid om zonder zekerheden leningen te verstrekken. Er is bij Groningen Seaports N.V. sprake van in omvang beperkte onderpanden, gezien het feit dat het juridische eigendom van de gronden in het beheersgebied bij de GR Havenschap Groningen Seaports ligt. Groningen Seaports N.V. is bij gebrek aan onderpanden niet in staat om zelfstandig voldoende zekerheden te verstrekken. Om die reden staat de GR Havenschap Groningen Seaports sinds de verzelfstandiging borg voor door Groningen Seaports N.V. aangetrokken financiering.

Op 12 februari 2016 is de herfinanciering van Groningen Seaports N.V. gerealiseerd en vastgelegd in de borgstellingsovereenkomst "overeenkomst houdende volledig geborgde financiering". De leningen die door de GR Havenschap Groningen Seaports voor de verzelfstandiging zijn aangetrokken voor de financiering van diverse projecten, zijn overgenomen door Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports blijft borg staan voor de leningen voor zover deze betrekking hebben op projecten die geaccordeerd zijn voor de datum van verzelfstandiging. Op 15 juli 2019 heeft Groningen Seaports N.V. de 7-jaars lening ad € 50 miljoen geherfinancierd, waarmee de borgstelling op deze lening is komen te vervallen.

Door Groningen Seaports N.V. zijn ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports zakelijke zekerheden verstrekt in de vorm van achtereenvolgens (i) het (voor)behouden van juridische eigendom (en daarmee de beschikkingsmacht) bij de levering van economische eigendom van de gronden betrekking hebbende op de onderneming aan Groningen Seaports N.V. (ii) een eerste recht van hypotheek op de aan Groningen Seaports N.V. toebehorende opstal- en erfpachtrechten, alsmede (iii) een eerste recht van pand op inkomsten uit hoofde van achtereenvolgens erfpacht, opstal en economisch eigendom.

Per 15 juli 2019 heeft Groningen Seaports N.V. de volgende zekerheden aan de BNG verstrekt:

- stil pandrecht, eerste rang, op alle bestaande en toekomstige (erfpacht) vorderingen van Groningen Seaports N.V. met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al haar bestaande en toekomstige debiteuren;
- het recht om hypotheek te vestigen op de thans en in de toekomst aan Groningen Seaports N.V. in eigendom toebehorende onroerende zaken en terreinen.

De waarde van de aan de GR Havenschap Groningen Seaports gegeven zekerheden bedroeg ten tijde van het opstellen van de borgstellingsovereenkomst op 12 februari 2016 bij benadering € 433 mln, terwijl de vordering van de GR Havenschap Groningen Seaports op Groningen Seaports N.V. circa € 22 mln. bedroeg.

Groningen Seaports N.V. investeert voornamelijk in duurzaam renderende ontwikkelingen in de haven, om zodoende een continue stroom aan inkomsten te genereren en zo de schuldenlast, waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports borg staat, te verlagen.

Gezien het investeringsprofiel van Groningen Seaports N.V. en de aard van de verstrekte zekerheden is het risico laag, dan wel nihil, dat de schuldenpositie van Groningen Seaports N.V. de door de GR Havenschap Groningen Seaports verstrekte zekerheden overstijgt.

3. Groningen Seaports N.V. rapporteert tweejaarlijks over het weerstandsvermogen van de onderneming. Het weerstandsvermogen (risicoreserve) van Groningen Seaports N.V. is de relatie tussen:

- de waardering van de gronden en verstrekte zekerheden (weerstandscapaciteit);
- alle risico's van Groningen Seaports N.V. waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op basis van de uitgevoerde analyse in 2019 is een benodigde weerstandscapaciteit berekend van € 26,6 mln. In 2015 was dit € 25,0 mln. Deze uitkomst kan worden gerelateerd aan het in de jaarrekening 2021 van Groningen Seaports N.V. gerapporteerde vermogen van € 267,0 mln. Het beschikbare weerstandsvermogen van Groningen Seaports N.V. is voldoende om de beschreven risico's af te dekken. Er heeft in 2021 nog geen hernieuwde rapportage plaatsgevonden.

In de borgstellingsovereenkomst tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is verder expliciet opgenomen dat sprake is van borgtocht en geen hoofdelijke verbondenheid, zodat de GR Havenschap Groningen Seaports pas aansprakelijk zal kunnen

worden gehouden onder een borgtocht, indien en zodra Groningen Seaports N.V. in verzuim is met de voldoening van haar verplichtingen jegens de derde, de derde Groningen Seaports N.V. hierop heeft aangesproken en deze niet alsnog heeft voldaan casu quo heeft kunnen voldoen aan haar verplichtingen (i.e. het beginsel van subsidiariteit, ofwel 'getrapte aansprakelijkheid').

Op basis van het gevoerde beleid wordt op de langere termijn een verdere verlaging van de risico's voor de deelnemers in de GR Havenschap Groningen Seaports voorzien, waardoor het risicoprofiel voor de GR Havenschap Groningen Seaports en daarachter zijn deelnemers in de tijd verder zal afnemen.

4. Het proces van besluitvorming en afhandeling van besluiten is zodanig ingericht dat de risico's met in achtneming van de beperkte activiteiten van de GR maximaal zijn geborgd

De beschikbare weerstandscapaciteit is afdoende om de bovenstaande risico's op te vangen indien deze zich allen zouden voordoen.

Kengetallen

In relatie tot de genoemde risico's zijn voor de GR Havenschap Groningen Seaports de volgende kengetallen voor 2023 toe te lichten:

1. Netto schuldquote
2. Solvabiliteitsratio
3. Grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

1. Netto schuldquote

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuldquote van € 8%.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt (per saldo een netto vordering) +/- 896%.

Berekening netto schuldquote: $(A+B+C-E-F-G) / H$

Berekening netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: $(A+B+C-D-E-F-G) / H$

A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)

B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)

C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)

D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)

E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)

F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)

G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)

H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))

2. Solvabiliteitsratio

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een solvabiliteit van 98,7% (EV/TV).

De omvang van het eigen vermogen is voldoende om aan financiële verplichtingen te voldoen.

3. Grondexploitatie

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen, welke is gesteld op € 1 per hectare. Gezien de geringe waardering van de gronden bestaat er geen grondexploitatieisico.

4. Structurele exploitatieruimte

De GR Havenschap Groningen Seaports beschikt over voldoende structurele baten om haar structurele lasten te dekken.

5. Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit zoals gedefinieerd voor provincies en gemeenten is niet van toepassing op de verantwoording van de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.3 C. Onderhoud kapitaalgoederen

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft de uitvoering van het onderhoud kapitaalgoederen uitbesteed aan Groningen Seaports N.V. Het gaat hierbij om het onderhoud van wegen, infrastructuur, riolering, water, groen en gebouwen. Om deze reden is de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen niet van toepassing op de GR Havenschap Groningen Seaports.

2.2.4 D. Financiering

Algemeen

De activa kant van de balans van de GR Havenschap Groningen Seaports bestaat grotendeels uit een kapitaalverstrekking aan Groningen Seaports N.V. en uit een verstrekte lening uit hoofde van de inbreng per 1 januari 2013 aan Groningen Seaports N.V. Dit wordt volledig gefinancierd door middel van eigen vermogen.

In de verzelfstandigingsovereenkomst is afgesproken dat de financiering en derivaten worden overgedragen aan Groningen Seaports N.V. Deze portefeuille kan niet geherfinancierd worden zonder dat garanties worden afgegeven. In zowel een borgstelling- als een dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken hieromtrent vastgelegd. De borgstellingsovereenkomst vormt de basis voor de borgstelling vanuit de GR Havenschap Groningen Seaports ten behoeve van Groningen Seaports N.V.

Jaarlijkse rapportage

Groningen Seaports N.V. zal de GR Havenschap Groningen Seaports jaarlijks, uiterlijk vóór 15 mei van elk kalenderjaar en voorts telkens wanneer de GR Havenschap Groningen Seaports daarom verzoekt, aan de GR Havenschap Groningen Seaports N.V. inzicht geven in:

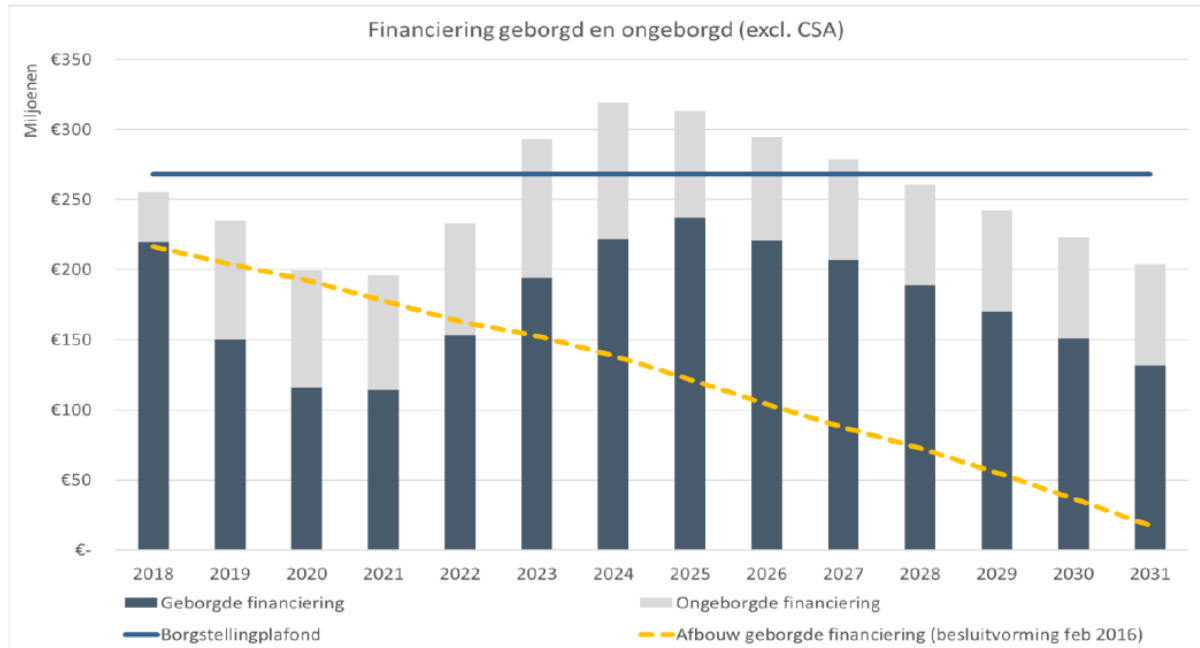
1. de omvang van de financieringsbehoefte respectievelijk de financieringscurve in relatie tot het borgtochtenplafond;
2. de aard en omvang van de geldleningen waarvan de looptijd eindigt in het lopende en komende boekjaar en die geherfinancierd moeten worden;
3. de omvang van de geldleningen waarvoor borgtochten zijn afgegeven in relatie tot geldleningen waarvoor de GR Havenschap Groningen Seaports geen borgtochten heeft afgegeven; en
4. de aard en omvang van zekerheden die door Groningen Seaports N.V. aan derden zijn verstrekt.

In de borgstellingsovereenkomst van 12 februari 2016 is overeengekomen dat de GR Havenschap Groningen Seaports 100% borg staat voor financiering van Groningen Seaports N.V. voor de projecten waarover voor de verzelfstandiging een besluit is genomen. Daarnaast kan de GR Groningen Seaports op verzoek borg staan voor andere door Groningen Seaports N.V. aan te trekken kredieten.

Intussen investeert Groningen Seaports N.V. ook door gebruik te maken van een financieringsfaciliteit dat niet onder de borgstelling valt. Dit sluit aan op de doelstellingen van de GR Havenschap Groningen Seaports als het gaat om te streven naar zelfstandige financiering door Groningen Seaports N.V. Groningen Seaports N.V. heeft daartoe met haar financiers gewerkt aan een financieringsarrangement waarbij (een deel van) de investeringen separaat zullen worden gefinancierd buiten de geborgde financiering. Tevens is vanaf 2019 een deel van de bestaande geborgde financiering van 50,0 mln buiten de borgstelling gebracht, deze zijn ‘op het eigen boek’ van Groningen Seaports N.V. geherfinancierd.

Borgstellingsplafond

De lange termijn financiering van Groningen Seaports N.V. is begin 2016 geëffectueerd. De geborgde financiering, zoals weergegeven in onderstaande grafiek, is overgenomen uit het bedrijfsplan 2022-2026 van Groningen Seaports N.V. Dit bedrijfsplan is op 18 maart 2022 vastgesteld.

Het borgstellingplafond is gesteld op € 268 miljoen, de verwachte geborgde financiering blijft ruim onder dit plafond. In 2016 is afgesproken om in de loop van de tijd de borgstelling af te bouwen, over deze afbouw zijn geen harde afspraken gemaakt en is bovenstaande geel gearceerde lijn als mogelijke afbouw geschetst. In deze voorgestelde afbouw is echter geen rekening gehouden met nieuwe investeringen.

De huidige oplopende financiering onder de borgstelling is het gevolg van de oplopende financieringsbehoefte als gevolg van de toegenomen verwachte investeringen (versnelling) in onder andere Heveskes, ontwikkeling van terreinen aan de Oosterhorn Zuid en de ontwikkeling van het terrein en de kade voor VMI. Ook na 2026 zijn additionele investeringen te verwachten welke nog niet zijn opgenomen in bovenstaande financieringsbehoefte.

Op het moment dat in de komende jaren nieuwe langlopende financiering (naar verwachting in 2023 of 2024) zal worden aangetrokken, dienen hierover nadere afspraken tussen de GR Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. worden gemaakt.

Het renterisico is 2042 met het derivaat afgedekt voor € 100,0 mln. Het beschikbaarheidsrisico is afgedekt met twee roll-over-faciliteiten van € 50,0 mln voor termijnen van 10 en 12 jaar. Voor het overige deel van de geborgde financiering wordt een kasgeldlening aangetrokken op basis van de voortschrijdende 12-maandsprognose. De GR Havenschap Groningen Seaports staat thans borg voor een leenarrangement van maximum van € 215,0 mln. bij de BNG. Dit valt ruim binnen de afspraak tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V.

2.2.5 E. Bedrijfsvoering

In de GR Havenschap Groningen Seaports vinden, behoudens de borgstelling, geen activiteiten plaats. De GR Havenschap Groningen Seaports heeft dan ook geen personeel in dienst.

Het bestuurlijke proces en voorbereiding van de besluitvorming wordt gedaan door de secretaris van de GR Havenschap Groningen Seaports. Behalve dat de secretaris verantwoordelijk is voor de administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports, fungeert deze als adviseur van het bestuur en contactpersoon naar derden.

Door de beperkte omvang van de organisatie heeft de GR Havenschap Groningen Seaports nog geen Functionaris gegevensbescherming benoemd. Op grond van artikel 37 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is dit een verplichting voor overheidsinstanties en publieke organisaties. Bij besluit van 27 oktober 2021 heeft het DB Gedeputeerde Staten van Groningen verzocht om hierin ondersteuning te bieden. Op dit moment zijn de gesprekken daarover gaande.

Zowel het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, als de voorzitter hebben diverse bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Hierdoor kan de dagelijkse gang van zaken efficiënt verlopen. De administratieve organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports staat los van de organisatie van Groningen Seaports N.V.

De coördinatie en uitvoering van de werkzaamheden door en ten behoeve van de organisatie van de GR Havenschap Groningen Seaports liggen bij de secretaris. Voor specifieke en complexe vraagstukken wordt externe deskundigheid ingehuurd. Zo wordt het opstellen van de begroting en de jaarrekening uitgevoerd met ondersteuning van een derde partij. Administratieve ondersteuning wordt op verzoek verricht door medewerkers van Groningen Seaports N.V.

Voor de werkzaamheden die Groningen Seaports N.V. ten behoeve van de GR Havenschap Groningen Seaports uitvoert, wordt een beheervergoeding berekend.

2.2.6 F. Verbonden partijen

Verbonden partij betreft alleen Groningen Seaports N.V. waar de GR Havenschap Groningen Seaports 100% aandeelhouder in is. De verkrijgingsprijs van de deelneming bedraagt € 198,1 mln.

De GR Havenschap Groningen Seaports staat borg voor Groningen Seaports N.V., (zie paragraaf financiering). Er is afgesproken dat periodiek door Groningen Seaports N.V. wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen in de financiële positie en de ontwikkelingen van de vreemd vermogenspositie ten opzichte van de borgstellingscurve.

Aandeelhoudersstrategie

Op 25 oktober 2016 heeft het Algemeen Bestuur de aandeelhouderstrategie vastgesteld. Hiermee zijn de uitgangspunten voor het beleid van de GR Havenschap Groningen Seaports als aandeelhouder vastgelegd. De reden voor het opstellen van de strategie is dat alle bedrijfsmatige en publieke activiteiten van GR Havenschap Groningen Seaports zijn ondergebracht bij de Groningen Seaports N.V. De GR Havenschap Groningen Seaports is enig aandeelhouder. In deze constellatie kunnen de belangen van beide partijen uiteenlopen, daarom is besloten een aandeelhouderstrategie op te stellen waarmee Groningen Seaports N.V. de ruimte heeft te ondernemen en waarmee de aandeelhoudersbelangen van de GR Havenschap Groningen Seaports (en daarmee de daarin deelnemende overheden) zijn geborgd.

De strategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken met diverse betrokkenen. Met behulp van de door Groningen Seaports N.V. ter beschikking gestelde gegevens zijn analyses gemaakt van de bedrijfsvoering, maar ook van de economische, maatschappelijke en bestuurlijke omgeving waarin het bedrijf zich beweegt.

Het doel van de aandeelhouderstrategie is het hebben van een handvat waaraan het strategisch beleid van Groningen Seaports N.V. getoetst kan worden, zodanig dat het publieke belang van de aandeelhouder geborgd wordt. Deze publieke belangen zijn, naast de wettelijke taken van de havenmeester die bij Groningen Seaports N.V. zijn neergelegd:

1. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid en
2. Duurzaamheid.

Deze algemene uitgangspunten zijn in de strategie ook nader gespecificeerd, te weten:

- Ad.1. Gemiddelde groei van werkgelegenheid van 2% per jaar;
- Ad.2. 40% CO₂ reductie tussen 2015 en 2030.

Groningen Seaports N.V. dient in zijn meerjarenbegrotingen en verantwoording rekenschap te geven van de wijze waarop zij werkt aan deze doelstellingen. De aandeelhouderstrategie is hiervoor de basis.

Tegelijkertijd wordt in de aandeelhouderstrategie aangegeven dat de met de verzelfstandiging beoogde risicobeperking niet in gevaar mag komen. Dit wordt voor een groot deel bereikt doordat Groningen Seaports N.V. zich op basis van deze strategie alleen met haar kerntaken mag bezig houden. Om te bepalen of een activiteit een kerntaak is, zijn vijf 'toetsingscriteria' opgenomen. Bij iedere business case zou expliciet de afweging moeten worden gemaakt of een project binnen de scope past op basis van:

- De bijdrage aan doelstellingen en rendementseisen van de aandeelhouders
- Passend in het beheersgebied van Groningen Seaports
- Het risicoprofiel van het project gezien in het licht van de bestaande kerntaken van Groningen Seaports
- De beschikbaarheid van benodigde competenties voor het project binnen de organisatie van Groningen Seaports
- De vraag of marktpartijen het betreffende project ook zouden kunnen oppakken

Corporate governance

Hoewel een aandeelhouderstrategie zich primair richt op de wijze waarop de aandeelhouder sturing geeft, wordt in deze aandeelhouderstrategie nadrukkelijk ook aandacht geschonken aan de governance van zowel Groningen Seaports N.V. als de GR Havenschap Groningen Seaports; dus de aandeelhouder zelf. In 2022 is een onderzoek uitgevoerd naar de vraag of het nodig en / of wenselijk is om verbeteringen aanbrengen in de bestuurlijk juridische organisatie van de GR havenschap Groningen Seaports en zijn deelnemers versus Groningen Seaports N.V., waarbij gekeken is naar de welke wijze de geformuleerde doelen op een nog efficiëntere wijze kunnen worden bereikt, zonder concessies te doen op de risicobeperkingen. Daarmee dient de democratische legitimiteit van de te nemen besluiten gewaarborgd te blijven of te verbeteren. In het tweede kwartaal van 2022 wordt het onderzoeksresultaat verwacht.

Met de verzelfstandiging is er bewust voor gekozen om Groningen Seaports N.V. meer op afstand te zetten. Dit om onder andere een beperking van risico's en transparantie in governance te bereiken. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om voldoende invloed op Groningen Seaports N.V. te kunnen uitoefenen. In de eerste plaats is het vanwege de publieke belangen wenselijk om gepast invloed te kunnen uitoefenen op de koers van het bedrijf. Ten tweede staat Groningen Seaports N.V. nog niet geheel financieel op afstand door het bestaan van borgstelling voor de financiering en daarmee is invloed op de financiële gang van zaken gewenst.

Huidige situatie

De GR Havenschap Groningen Seaports vormt een extra laag in de communicatie tussen overheden en Groningen Seaports N.V. en vervult daarbij tevens meer rollen dan uitsluitend die van aandeelhouder. De GR Havenschap Groningen Seaports zet met het initiëren van de onderzoeken de eerste stap op basis van de in de aandeelhoudersstrategie benoemde gesprek met de stakeholders aan te gaan over de governancestructuur.

Net als in ieder ander bedrijf heeft de GR Havenschap Groningen Seaports in zijn hoedanigheid van aandeelhouder invloed op ingrijpende gebeurtenissen binnen de vennootschap. Daarnaast is er via de statuten een behoorlijke mate van invloed op het beleid, o.a. door middel van het vaststellen van strategische plannen, benoeming en ontslag van bestuurders en RvC en zeggenschap over investeringen en andere financiële commitments boven € 5,0 mln.

Overzicht verbonden partijen.

Naam:	Groningen Seaports N.V.
Vestigingsplaats:	Delfzijl
Belang:	GR Havenschap Groningen Seaports heeft op 31 december 2020 en 2021 een 100% belang in de aandelen van Groningen Seaports N.V.
Openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt:	De vennootschap heeft als doel: 1. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen; 2. Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van niet havengebonden terreinen; 3. Het ondersteunen van de GR Havenschap Groningen Seaports bij haar taken; en 4. Het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied; 5. Alles in de ruimste zin van het woord. Voorts heeft de vennootschap ten doel om door (nieuwe) vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen.
Veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de GR Havenschap Groningen Seaports in de verbonden partij heeft:	Geen.
Eigen vermogen:	31 december 2020: € 260,9 mln * 31 december 2021: € 266,9 mln *
Vreemd vermogen (incl. voorzieningen):	31 december 2020: € 300,5 mln * 31 december 2021: € 284,9 mln *
Resultaat boekjaar:	2020: € 32,6 mln * 2021: € 6,1 mln *

(*) Cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2021 van Groningen Seaports N.V.

2.2.7 G. Grondbeleid

Met de verzelfstandiging van Groningen Seaports N.V. is besloten het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports te laten berusten. Het economische eigendom is bij de verzelfstandiging door het vestigen van rechten op erfpacht op de gronden, ingebracht in Groningen Seaports N.V. Het aan- en verkoopbeleid van Groninger Seaports N.V. is de uitwerking van de kaders zoals vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie van GR Havenschap Groningen Seaports. Voor de terreinen die door de GR Havenschap Groningen Seaports namens Groninger Seaports N.V. zijn aangekocht ná de verzelfstandiging, geldt ook dat het juridische eigendom van de gronden bij de GR Havenschap Groningen Seaports berust en het economisch eigendom (beschikkingsmacht) is overgedragen van de GR Havenschap Groningen Seaports naar Groninger Seaports N.V.

Deze gronden kunnen door Groningen Seaports N.V. in ondererfpacht worden uitgegeven dan wel worden verkocht in samenspraak met de GR Havenschap Groningen Seaports.

Het gronduitgifte beleid is door Groningen Seaports N.V. vastgelegd in de notitie gronduitgifte en vestigingsbeleid 2018-2028. Deze nota is op 28 juni 2018 besproken in het Algemeen Bestuur van de GR Havenschap Groningen Seaports en zal het toetsingskader zijn voor gronduitgifte. Op 15 maart 2019 heeft de GR Groningen Seaports kennis genomen van het aankoopbeleid van Groningen Seaports N.V.

Als hoofddoelstelling van zowel de gronduitgifte als de aankoop geldt het realiseren van economische ontwikkeling en werkgelegenheid ten behoeve van de vestiging van bedrijven die tevens bijdragen aan duurzaamheid. Afgeleide doelstelling is dat vanuit de grondexploitatie financiële middelen worden gegenereerd die worden aangewend voor:

1. Lange termijn haven- en klantcontractuele verplichtingen, waaronder eeuwigdurend groot onderhoud/ herstel, vervangingsinvesteringen en baggerwerkzaamheden
2. Afbouw van de borgstelling
3. Aflossen externe financiering door Groningen Seaports N.V.
4. Bijdrage aan de zelfstandige financierbaarheid van Groningen Seaports N.V.
5. Herinvestering in nieuwe activiteiten met een duurzaam financieel rendement (6,5%)
6. Overige toekomst vaste investeringen voor waard creatie (bijvoorbeeld haveninfrastructuur)

3. Financiële begroting

3.1. Wijzigingen t.o.v. eerdere begrotingen

Het gerealiseerde resultaat 2021 van de GR Havenschap Groningen Seaports komt overeen met het geprognosticeerde resultaat 2021.

Voor de lasten vindt er jaarlijks een doorbelasting plaats welke inzichtelijk is gemaakt in de jaarstukken 2021 en in de programmabegroting (zie toelichting op overzicht baten en lasten).

3.2 Begroting winst- en verliesrekening 2023

(bedragen x € 1,-)	Begroting 2023
	Saldo
Lasten	2.244.000
Subtotaal lasten	2.244.000
Financiële baten	2.244.000
Financiële lasten	0
Saldo financiële baten en lasten	2.244.000
Begroot resultaat	0

3.3 Algemene toelichting op de begroting 2023

Algemeen

De begroting over het boekjaar 2023 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

3.4 Toelichting begroting winst- en verliesrekening 2023

(bedragen x € 1,-)	Begroting 2023
Lasten	
Dienstenvergoeding	2.244.000
Accountants- en administratiekosten	40.000
Secretariaat- en beheerskosten	45.000
Advieskosten	120.000
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	- 205.000
Totaal lasten	2.244.000

De dienstenvergoeding die jaarlijks door de GR aan Groningen Seaports N.V. is verschuldigd voor de werkzaamheden zoals omschreven in de Dienstverleningsovereenkomst zal jaarlijks vooraf door de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. in onderling overleg worden vastgesteld, met als uitgangspunt dat de vergoeding gelijk zal zijn aan de integrale kostprijs van de door Groningen Seaports N.V. te verrichten diensten, vermeerderd met een jaarlijks vooraf vast te stellen winst- en risico-opslag.

De advieskosten hebben voor € 100.000 betrekking op de uitvoering van de eventuele aanbevelingen van de in 2021 gestarte onderzoeken betreffende de corporate governance en de aankoop gronden.

(bedragen x € 1,-)		Begroting 2023
Financiële baten		
Rente lening aan Groningen Seaports N.V.		660.000
Safe harbour premie Groningen Seaports N.V.		1.584.000
Totaal financiële baten		2.244.000

De rente baten lening aan Groningen Seaports N.V. bestaan uit 3,0% (2,2% + 0,8%) vaste rente (waarvan 80 basispunten safe harbour premie).

Groningen Seaports N.V. is aan de GR Havenschap Groningen Seaports voor de afgegeven borgstellingen jaarlijks een marktconforme vergoeding verschuldigd, oftewel een safe harbour premie. De safe harbour premie bedraagt 80 basispunten en is per jaar achteraf verschuldigd over de geborgde projecten en over de geborgde rentederivaat (bijstortings)verplichtingen, telkens uiterlijk op 31 december van het betreffende jaar.

(bedragen x € 1,-)		Begroting 2023
Financiële lasten		
Rente deelnemers		-191.000
Overige		-500
Doorbelasting rente deelnemers t.l.v. Groningen Seaports N.V.		191.500
Totaal financiële lasten		0

De rente deelnemers betreft een rentevergoeding welke jaarlijks aan de deelnemers in de GR wordt uitbetaald.

4. Meerjarenraming 2023 – 2026

4.1. Begroting winst- en verliesrekening 2023-2026

(bedragen x € 1,-)	2023	2024	2025	2026
Lasten				
Dienstenvergoeding	2.244.000	2.436.000	2.564.000	2.436.000
Accountants- en administratiekosten	40.000	40.000	40.000	40.000
Secretariaat- en beheerskosten	45.000	45.000	45.000	45.000
Advieskosten	120.000	95.000	70.000	45.000
Doorbelasting kosten aan Groningen Seaports N.V.	-205.000	-180.000	-155.000	-130.000
Saldo totaal lasten	2.244.000	2.436.000	2.564.000	2.436.000
OPERATIONEEL RESULTAAT	2.244.000	2.436.000	2.564.000	2.436.000
Financiële baten en lasten				
Rente lening aan Groningen Seaports N.V.	660.000	660.000	660.000	660.000
Rente (safe harbour) borgstelling	1.584.000	1.776.000	1.904.000	1.776.000
Rente deelnemers gemeenschappelijke regeling	-191.000	-191.000	-191.000	-191.000
Rente overige	-500	-500	-500	-500
Doorbelasting rente deelnemers en overige aan Groningen Seaports N.V.	191.500	191.500	191.500	191.500
Saldo totaal financiële baten en lasten	2.244.000	2.436.000	2.564.000	2.436.000
NETTO RESULTAAT	0	0	0	0

4.2. Toelichting winst- en verliesrekening 2023-2026

De dienstenvergoeding, de rente lening aan Groningen Seaports N.V. en de rente (safe harbour) borgstelling, zijn ingeschat op basis van de financieringsbehoefte zoals vastgelegd in het bedrijfsplan 2022-2026 van Groningen Seaports N.V.

De advieskosten hebben voor respectievelijk € 100.000, € 75.000, € 50.000 en € 25.000 betrekking op de uitvoer van de adviezen van de in 2022 lopende onderzoeken betreffende de corporate governance en de aankoop gronden.

De directie en RvC van Groningen Seaports N.V. hebben ingestemd de accountants- en administratiekosten, secretariaat- en beheerskosten, advieskosten, rente deelnemers en rente overige ten laste van Groningen Seaports N.V. te brengen.

4.3. Balansprognose 2023-2026

(bedragen x € 1.000,-)	2023	2024	2025	2026
	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
ACTIVA				
Materiële vaste activa	2	2	2	2
Deelneming Groningen Seaports N.V.	198.058	198.058	198.058	198.058
Leningen aan Groningen Seaports N.V.	22.006	22.006	22.006	22.006
Financiële vaste activa	220.064	220.064	220.064	220.064
Overige vorderingen	2.641	2.808	2.911	2.758
Liquide middelen	1	1	1	1
Vlottende activa	2.642	2.809	2.912	2.759
TOTAAL ACTIVA	222.708	222.875	222.978	222.825
PASSIVA				
Eigen vermogen	219.876	219.876	219.876	219.876
Overige schulden	191	191	191	191
Overlopende passiva	2.641	2.808	2.911	2.758
Vlottende passiva	2.832	2.999	3.102	2.949
TOTAAL PASSIVA	222.708	222.875	222.978	222.825

4.4. Toelichting balansprognose 2023-2026

Aangezien de deelneming in Groningen Seaports N.V. is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en er geen sprake is van dividendbeleid, zullen ontwikkelingen in Groningen Seaports N.V. niet direct leiden tot een wijziging in de balansprognose van de GR Havenschap Groningen Seaports.

In het bedrijfsplan 2022-2026 van deelneming Groningen Seaports N.V. is de volgende balansprognose opgenomen.

	2021 31-dec	2022 31-dec	2023 31-dec	2024 31-dec	2025 31-dec	2026 31-dec
Activa						
Materiële vaste activa	415.150	440.020	485.456	517.381	518.314	521.828
Financiële vaste activa	57.392	65.135	82.600	80.013	77.376	61.191
Vlottende activa	18.645	18.246	17.694	17.139	16.580	16.018
Totaal Activa	491.187	523.401	585.750	614.533	612.270	599.037
Passiva						
Eigen vermogen	260.875	266.594	263.571	265.639	271.319	274.914
Voorzieningen	10.866	4.569	4.962	5.162	5.362	5.562
Langlopende lening (GR)	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006	22.006
Langlopende lening	158.350	156.850	195.350	223.700	221.950	220.000
Kortlopende financiering	15.037	58.071	79.460	74.013	69.705	53.857
Kortlopende schulden	18.333	18.333	18.333	18.333	18.333	18.333
Netto resultaat	5.719	-3.023	2.067	5.681	3.595	4.365
Totaal Passiva	491.187	523.401	585.750	614.533	612.270	599.037

Op basis van de balansprognose van Groningen Seaports N.V. is er sprake van een stille reserve, zijnde het verschil tussen het eigen vermogen van Groningen Seaports N.V. en de balanswaardering van de deelneming in Groningen Seaports N.V.

De GR Havenschap Groningen Seaports heeft een netto schuld van € 2,4 mln., zijnde 1,1% van het balanstotaal. Van deze schuld heeft € 2,1 mln. betrekking op Groningen Seaports N.V. waar een vordering tegenover staat van € 24,2 mln. De netto vordering op Groningen Seaports N.V. bedraagt € 22,1 mln.

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer:

Agendapunt: 5a

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

17 juni-2022

Onderwerp: Uitgifte terrein aan KTF

Inleiding

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports zijnde de enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. wordt verzocht om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit 3 mei 2022, waarin de directie heeft besloten tot een uitgifte in ondererfpacht voor onbepaalde tijd aan B.V. Twentsche Kabelfabriek van een perceel ter grootte van ongeveer 7 ha., gelegen in de Eemshaven aan de noordwestzijde van de Beatrixhaven nabij de Heliport, gedeeltelijk achter de zware lading kade, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 9.090.000,- bedraagt.

Grondslag

Het AB is bevoegd te besluiten op welke wijze de GR als aandeelhouder zijn uitbrengt aangaande de voorgelegde voorstellen. (art. 15.2.5 van het instellingsbesluit)

Voor de inhoudelijke beleidsmatige afweging bij de beoordeling van een dergelijk goedkeuringsverzoek wordt getoetst aan het beleid dat is vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie (vastgesteld door het AB op 25 oktober 2016). Het verzoek om goedkeuring gaat vergezeld van argumenten waaruit blijkt dat dit verzoek daarbinnen past.

Voor de inhoudelijke onderbouwing verwijzen wij naar de bij dit agendapunt gevoegde bijlagen.

Voorgesteld besluit:

De stem als enig aandeelhouder zodanig uit te brengen dat wordt besloten om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit 3 mei 2022, waarin de directie van Groningen Seaports N.V. heeft besloten tot een uitgifte in ondererfpacht voor onbepaalde tijd aan B.V. Twentsche Kabelfabriek van een perceel ter grootte van ongeveer 7 ha., gelegen in de Eemshaven aan de noordwestzijde van de Beatrixhaven nabij de Heliport, gedeeltelijk achter de zware lading kade, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 9.090.000,- bedraagt.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	UITGIFTE TERREIN IN ONDERERFPACHT AAN B.V. TWENTSCHE KABELFABRIEK		
DATUM VERGADERING	8 juli 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	■ Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER	N.v.t.		
KENMERK	20220602KO0000149412		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	3 mei 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 3 mei 2022 waarin de directie heeft besloten tot een uitgifte in ondererfpacht voor een onbepaalde looptijd aan B.V. Twentsche Kabelfabriek van een perceel ter grootte van ongeveer 7 ha., gelegen in de Eemshaven aan de noordwestzijde van de Beatrixhaven nabij de Heliport, gedeeltelijk achter de zware lading kade, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 9.080.000,- bedraagt.
AANLEIDING	De vennootschap Twentsche Kabelfabriek (hierna: TKF) is sinds 1930 gevestigd in Haaksbergen en produceert elektriciteit- en glasvezelkabels. TKF is onderdeel van de TKH Group. In Lochem staat sinds 1963 een fabriek voor kunststof geïsoleerde kabels. Deze worden veel geleverd aan de windindustrie. In de offshore wind sector is sprake van schaalvergroting (groter, zwaarder, langer, breder) en dat geldt tevens voor de kabels. Voor de nieuwe generatie kabels zoekt TKF een nieuwe locatie en daarbij is gekozen voor Eemshaven. In de nieuwe locatie gaat het om het volledige productieproces van de kabel, dat gaat van de geleiderproductie tot en met het aanbrengen van de buitenmantel. De belangrijkste grondstoffen daarbij zijn de metalen (koper of aluminium), diverse kunststoffen (XLPE, PVC, e.d.), glasvezels en staaldraad. De inrichting van de productielijn past in de kavel aan de noordwestzijde van de Beatrixhaven. Het eindproduct wordt op carroussels geleverd die of in het geheel of via een verlaadsysteem op kabel legschepen wordt gedraaid en dat gaat dan via de zware lading kade.
BEOOGD EFFECT	<i>1.1 Structurele bijdrage aan financieel rendement GSP</i> Deze transactie draagt structureel bij aan het financieel rendement van GSP door middel van inkomsten uit ondererfpacht en de inning van havengelden. <i>1.2 Bijdrage aan groei offshore wind propositie</i> De transactie draagt bij aan de groei van de offshore wind propositie van de Eemshaven. Daarnaast zorgen nieuwe arbeidsplaatsen (120 fte) voor een groei van de werkgelegenheid in de regio. Met de vestiging van TKF in de Beatrixhaven wordt er een producent toegevoegd aan de bestaande supply chain offshore wind, een lang gekoesterde wens vanuit de propositie. Ook het Cable Center Eemshaven (CCE), een initiatief vanuit het OWIC project, wordt met de vestiging van TKF versterkt.
ARGUMENTEN	<i>1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid</i> De vestiging van TKF past in de invulling van de Business Case Westlob en in het geheel in de gewenste positionering van Eemshaven in de offshore wind propositie waarmee een producent kan worden toegevoegd.

KANTTEKENINGEN	Het betreft hier een nieuwe fabriek in een opstartperiode. Om die reden wordt voor de periode vanaf aktepassering tot en met 30 juni 2024 50% korting op het erfpachttarief gegeven. Voorts is er o.v.v. TKF een vast indexeringspercentage overeengekomen om zodoende fluctuaties in de erfpachtcanon te voorkomen.
FINANCIËN	Het contract wordt gesloten voor een onbepaalde looptijd waarbij TKF een opzegmogelijkheid heeft na 25 jaar. Het tarief is conform de vigerende prijsstelling van Groningen Seaports. Indexatie vindt voor het eerst plaats op 1 januari 2025, waarbij er een vast percentage is overeengekomen teneinde fluctuaties in de erfpachtcanon te voorkomen. De Netto Contante Waarde (NCW) van het ondererfpachtcontract bedraagt ongeveer € 9,1 miljoen. Met TKF is een havengeldgarantie van € 139.000 per jaar overeengekomen (ingangsdatum 1 juli 2024), omdat het terrein voor een deel (127,71 m¹) grenst aan de zware lading kade. Het garantiebedrag zal jaarlijks worden geïndexeerd op basis van het CPI, voor het eerst in 2025. De transactie is onderdeel van de Businesscase Westlob en voldoet aan de gestelde rendementseis. De opbrengsten waren niet voorzien in de begroting van 2022, zodat het verwachte resultaat verbetert. Voor het bedrijfsplan (t/m 2026) draagt de transactie bij aan het realiseren van de uitgifte verwachting zoals opgenomen voor Business Case Westlob.
UITVOERING	Na een positieve besluitvorming zal de aktepassering van deze transactie naar verwachting eind juli of begin augustus 2022 plaats vinden.
COMMUNICATIE	De mogelijke vestiging van TKF is reeds gepubliceerd in de media. Na een positieve besluitvorming zal verdere berichtgeving vanuit GSP volgen.
BIJLAGEN	

Kenmerk: 20220602KO0000147710

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake gronduitgifte aan B.V. Twentsche Kabelfabriek.)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

Kenmerk: 20220602KO0000147710

- D. de directie van de Vennootschap heeft op 3 mei 2022 besloten tot een uitgifte in ondererfpacht voor een onbepaalde looptijd aan B.V. Twentsche Kabelfabriek van een perceel ter grootte van ongeveer 7 ha., gelegen in de Eemshaven aan de noordwestzijde van de Beatrixhaven nabij de Heliport, gedeeltelijk achter de zware lading kade, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 9.080.000,- bedraagt.
(hierna aangeduid als: **het Besluit**)
- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het Besluit ter vergadering van 19 mei 2022 goedgekeurd.
- F. op grond van art. 15.3 sub 7 van de statuten van de Vennootschap dient de Aandeelhouder haar goedkeuring aan het Besluit te verlenen, zodat de directie het Besluit hierbij ter goedkeuring voorlegt aan de Aandeelhouder.
- G. artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap opent de mogelijkheid tot het nemen van aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 3 mei 2022 waarin de directie heeft besloten tot een uitgifte in ondererfpacht voor een onbepaalde looptijd aan B.V. Twentsche Kabelfabriek van een perceel ter grootte van ongeveer 7 ha., gelegen in de Eemshaven aan de noordwestzijde van de Beatrixhaven nabij de Heliport, gedeeltelijk achter de zware lading kade, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 9.080.000,- bedraagt.

Kenmerk: 20220602KO0000147710

ONDERTEKENING

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....

naam : IJ.J. Rijzebol
functie : Voorzitter van het
Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 8 juli 2022

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	UITGIFTE IN ONDERERFPACHT AAN BUSS TERMINAL EEMSHAVEN B.V.		
DATUM VERGADERING	8 juli 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	■ Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER	N.v.t.		
KENMERK	20220602KO0000150042		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	22 maart 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 22 maart 2022 waarin de directie heeft besloten tot een uitgifte in ondererfpacht aan Buss Terminal Eemshaven B.V. van een perceel ter grootte van ongeveer 3,9 ha. in de Eemshaven gelegen aan de westzijde van de Beatrixhaven ten zuiden van de zware lading kade, voor een periode van 50 jaar, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 5.020.000 bedraagt.
AANLEIDING	Buss Terminal Eemshaven (BTE) heeft aan de Julianahaven in de Eemshaven al een perceel van 24 hectare in ondererfpacht van Groningen Seaports (GSP). In verband met de groei van de offshore windmarkt en de daarmee verwachte toenemende importstromen van windturbine-onderdelen wil BTE in de Eemshaven uitbreiden. Zo zal het windparkproject Hollandse Kust Noord, dat in oktober 2022 begint, de zogenaamde 'load-ins' via de Beatrixhaven aanvoeren. Dit zijn zware componenten, zoals Wind Turbine Generatoren (WTG). Aan de noordzijde van het nieuwe terrein van BTE komt een stallinggebouw voor machines en aan de westzijde wordt een loods gebouwd waarvan het dak wordt voorzien van zonnepanelen.
BEOOGD EFFECT	<i>1.1 Structurele bijdrage aan financieel rendement GSP</i> Deze transactie draagt structureel bij aan het financieel rendement van GSP door middel van inkomsten uit ondererfpacht en de inning van havengelden (zie voor een onderbouwing hiervan onder Financiën). <i>1.2 Bijdrage aan groei offshore wind propositie</i> De transactie draagt bij aan de groei van de offshore wind propositie van de Eemshaven. Daarnaast zorgen nieuwe arbeidsplaatsen (4 fte t.o.v. het huidige aantal werknemers bij BTE) voor een groei van de werkgelegenheid in de regio. Met de vestiging van BTE in de Beatrixhaven wordt er een koppeling gerealiseerd door middel van een oversteek naar het BTE-terrein in de Julianahaven. Deze transactie past in de positie van de Eemshaven om te kunnen voldoen aan de opschaling van de offshore wind die zich kenmerkt door verlading en opslag van grotere componenten en de vraag naar meer terrein en watergebonden terrein.
ARGUMENTEN	<i>1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid</i> De uitbreiding van BTE past in de invulling van de Businesscase Westlob en in de gewenste positionering van Eemshaven in de offshore wind propositie.

KANTTEKENINGEN	<i>1.1 Inname windturbine bladen</i> Op de nieuwe locatie wil BTE ook gebruikte windturbinebladen ontvangen voor tijdelijke opslag. Deze zijn bedoeld als feedstock voor het zgn. Decom North project. Het Decom North project heeft betrekking op de recycling van gebruikte turbinebladen van windmolens en is ontstaan uit het Offshore Wind Innovation Center (OWIC). OWIC is een project waar GSP in participeert en waarbij wordt samengewerkt met andere bedrijven die nabij de Beatrixhaven zijn gevestigd zoals DHSS en Bek&Verburg. Aangezien materialen voor hergebruik worden aangemerkt als afval, gelden er strengere eisen met betrekking tot de hoeveelheden en de tijdsduur van de opslagperiode. <i>1.2 Windturbine contour</i> Het nieuwe perceel valt binnen de contouren van windturbine M2. Gelet op de verkaveling en contouren neemt BTE ook de 'vierkante meters rondom de windturbine (0,9 ha.) tegen een gereduceerd erfpachttarief af. <i>1.3 Hekwerk</i> Ten behoeve van de uitgifte is het nodig een hekwerk in de omgeving van het terrein te vervangen. BTE draagt zorg voor een hekwerk om het nieuwe perceel. In de huidige situatie zou dit hekwerk aansluiten op een serie bouwhekken waarmee het terrein achter de kade momenteel wordt afgeschermd. Omdat deze echter niet voldoen aan de geldende ISPS-eisen wordt er een nieuw hekwerk geplaatst tussen het hekwerk van BTE en Holland Norway Line. Hiermee is de afscherming van het gebied achter de verharding van de kade weer op orde. De geraamde kosten hiervan zijn € 12.500,- en worden door GSP gedragen.
FINANCIËN	De overeenkomst wordt gesloten voor een periode van 50 jaar, met een opzegmogelijkheid voor BTE na 25 jaar. De tarieven voor het hoofdterrein en het terrein met een turbinecontour zijn conform de vigerende prijsstelling van GSP. Beide worden jaarlijks geïndexeerd op basis van het CPI, voor het eerst in 2023. De Netto Contante Waarde (NCW) van de ondererfpachtovereenkomst bedraagt ca. € 5,0 miljoen. Omdat het terrein voor een deel grenst aan de zware lading kade, is met BTE een havengeldgarantie van € 33.000,- per jaar overeengekomen waarmee een minimale havengeldopbrengst wordt gegarandeerd. Dit betreft een additionele garantie op de reeds geldende havengeldgarantie voor de terreinen van BTE in de Julianahaven. Het garantiebedrag zal jaarlijks worden geïndexeerd op basis van het CPI, voor het eerst in 2023. De transactie is onderdeel van de Businesscase Westlob en voldoet aan de gestelde rendementseis. In de begroting van 2022 waren de opbrengsten niet voorzien, zodat het verwachte resultaat verbetert. Voor het bedrijfsplan (t/m 2026) draagt de transactie bij aan het realiseren van de algemene uitgifte verwachting voor Businesscase Westlob die in het plan is meegenomen
UITVOERING	Na positieve besluitvorming zal de aktepassering van deze transactie in eind juli/begin augustus 2022 kunnen plaatsvinden.
COMMUNICATIE	
BIJLAGEN	-

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer:

Agendapunt: 5b

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

17 juni-2022

Onderwerp: Uitgifte terrein aan BTE

Inleiding

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports zijnde de enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. wordt verzocht om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 22 maart 2022 tot een uitgifte in onderreftpacht aan Buss Terminal Eemshaven B.V. van een perceel ter grootte van ongeveer 3,9 ha in de Eemshaven gelegen aan de westzijde van de Beatrixhaven ten zuiden van de zware ladingkade, voor een periode van 50 jaar, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 5.020.000 bedraagt.

Grondslag

Het AB is bevoegd te besluiten op welke wijze de GR als aandeelhouder zijn uitbrengt aangaande de voorgelegde voorstellen. (art. 15.2.5 van het instellingsbesluit)

Voor de inhoudelijke beleidsmatige afweging bij de beoordeling van een dergelijk goedkeuringsverzoek wordt getoetst aan het beleid dat is vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie (vastgesteld door het AB op 25 oktober 2016). Het verzoek om goedkeuring gaat vergezeld van argumenten waaruit blijkt dat dit verzoek daarbinnen past.

Voor de inhoudelijke onderbouwing verwijzen wij naar de bij dit agendapunt gevoegde bijlagen.

Voorgesteld besluit:

De stem als enig aandeelhouder zodanig uit te brengen dat wordt besloten om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 22 maart 2022 tot een uitgifte in onderreftpacht aan Buss Terminal Eemshaven B.V. van een perceel ter grootte van ongeveer 3,9 ha in de Eemshaven gelegen aan de westzijde van de Beatrixhaven ten zuiden van de zware ladingkade, voor een periode van 50 jaar, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 5.020.000 bedraagt.

Kenmerk: 20220602KO0000147649

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake gronduitgifte aan Buss Terminal Eemshaven B.V.)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

Kenmerk: 20220602KO0000147649

- D. de directie van de Vennootschap heeft op 22 maart 2022 besloten tot een uitgifte in ondererfpacht aan Buss Terminal Eemshaven B.V. van een perceel ter grootte van ongeveer 3,9 ha. in de Eemshaven gelegen aan de westzijde van de Beatrixhaven ten zuiden van de zware lading kade, voor een periode van 50 jaar, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 5.020.000 bedraagt.
(hierna aangeduid als: **het Besluit**)
- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het Besluit ter vergadering van 19 mei 2022 goedgekeurd.
- F. op grond van art. 15.3 sub 7 van de statuten van de Vennootschap dient de Aandeelhouder haar goedkeuring aan het Besluit te verlenen, zodat de directie het Besluit hierbij ter goedkeuring voorlegt aan de Aandeelhouder.
- G. artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap opent de mogelijkheid tot het nemen van aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

Tot goedkeuring van het besluit van de directie van 22 maart 2022 tot een uitgifte in ondererfpacht aan Buss Terminal Eemshaven B.V. van een perceel ter grootte van ongeveer 3,9 ha. in de Eemshaven gelegen aan de westzijde van de Beatrixhaven ten zuiden van de zware lading kade, voor een periode van 50 jaar, waarvan de gekapitaliseerde waarde € 5.020.000 bedraagt.

Kenmerk: 20220602KO0000147649

ONDERTEKENING

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....

naam : IJ.J. Rijzebol
functie : Voorzitter van het
Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 8 juli 2022

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer:

Agendapunt: 5b

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

17 juni-2022

Onderwerp: Uitgifte terrein aan QTS

Inleiding

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports zijnde de enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. wordt verzocht om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 10 mei 2022 waarin de directie heeft besloten tot de verkoop aan Quality Technology Services B.V. van een perceel in de Eemshaven ter grootte van ca. 11,8 ha., gelegen aan de noordzijde van de Kwelderweg, grenzend aan de huidige locatie van QTS Datacenters in de Eemshaven voor een bedrag van ca. 9 miljoen excl. BTW

Grondslag

Het AB is bevoegd te besluiten op welke wijze de GR als aandeelhouder zijn uitbrengt aangaande de voorgelegde voorstellen. (art. 15.2.5 van het instellingsbesluit)

Voor de inhoudelijke beleidsmatige afweging bij de beoordeling van een dergelijk goedkeuringsverzoek wordt getoetst aan het beleid dat is vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie (vastgesteld door het AB op 25 oktober 2016). Het verzoek om goedkeuring gaat vergezeld van argumenten waaruit blijkt dat dit verzoek daarbinnen past.

Wel hebben wij inzicht gevraagd in het aantal en omvang van de koopopties die op basis van eerder afgesloten overeenkomsten nog kunnen worden gelicht zodat wij hier bij eventuele verzoeken tot verkoop hierover een totaalafweging kunnen maken.

Voor de inhoudelijke onderbouwing verwijzen wij naar de bij dit agendapunt gevoegde bijlagen.

Voorgesteld besluit:

De stem als enig aandeelhouder zodanig uit te brengen dat wordt besloten om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 10 mei 2022 waarin de directie heeft besloten tot de verkoop aan Quality Technology Services B.V. van een perceel in de Eemshaven ter grootte van ca. 11,8 ha., gelegen aan de noordzijde van de Kwelderweg, grenzend aan de huidige locatie van QTS Datacenters in de Eemshaven voor een bedrag van ca. 9 miljoen excl. BTW.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	VERKOOP TERREIN AAN QUALITY TECHNOLOGY SERVICES B.V.		
DATUM VERGADERING	8 juli 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	• Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK	20220602KO0000152026		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	10 mei 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De aandeelhouder wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 10 mei 2022 waarin de directie heeft besloten tot de verkoop aan Quality Technology Services B.V. van een perceel in de Eemshaven ter grootte van ca. 11,8 ha., gelegen aan de noordzijde van de Kwelderweg, grenzend aan de huidige locatie van QTS Datacenters in de Eemshaven voor een bedrag van ca. € 9 miljoen excl. BTW.
AANLEIDING	Sinds 2019 heeft QTS Datacenters Technology Services B.V. (hierna QTS Datacenters) een datacenterfaciliteit aan de Huijbertgatweg in de Eemshaven. In dat jaar is tevens een terreinreservering overeengekomen voor een tweede, naastgelegen terrein. In 2021 is de terreinreservering verlengd tot begin mei 2022. Door de groeiende vraag naar datacenterfaciliteiten in Europa ziet QTS Datacenters mogelijkheden voor uitbreiding van haar aanwezigheid in de Eemshaven, zodat zij gebruik wil maken van haar reservering. Het terrein dat QTS Datacenters wil kopen bevindt zich aan de westzijde van het reeds eerder in gebruik genomen terrein.
BEOOGD EFFECT	1.1 Bijdrage aan financieel rendement Groningen Seaports N.V. Deze transactie draagt eenmalig bij aan het financieel resultaat van Groningen Seaports t.b.v. de begroting 2022. Zie verder bij Financiën. 1.2 Bijdrage aan groei werkgelegenheid De uitbreiding van QTS Datacenters stimuleert de groei van werkgelegenheid. Zowel tijdens de bouwfase, als tijdens de operationele fase zullen regionale partijen gecontracteerd worden voor werkzaamheden en om de continuïteit van het datacenter te waarborgen. Dit zal een positief effect hebben op zowel de directe en indirecte werkgelegenheid. De directe werkgelegenheid bij QTS zelf neemt toe tot 72 fte.
ARGUMENTEN	1.1 Het voorstel past in het ingezette marketingbeleid De uitbreiding van QTS Datacenters geeft een kwalitatieve impuls aan de datacenterpropositie van Groningen Seaports en is een goede toevoeging aan het reeds aanwezige ecosysteem rondom datacenters. Binnen dit ecosysteem is onderscheid naar type datacenter: hyperscale, met slechts één gebruiker (zoals bij Google het geval is) of een collocatie datacenter waar meerdere bedrijven gebruik van kunnen maken. QTS Datacenters biedt een collocatie faciliteit. Met deze uitbreiding tonen we aan als regio aantrekkelijk te zijn voor dit segment datacenters en ontstaat er diversiteit in het aanbod van datacenters.
KANTTEKENINGEN	1.1 Afwijking ten opzichte van het huidige uitgiftebeleid Met de vaststelling van het bedrijfsplan 2022-2026 geldt dat bij uitgifte van terreinen de focus ligt op ondererfpacht. De terreinreservering van QTS Datacenters dateert echter al uit 2019 en is inclusief een koopoptie. Het betreft derhalve een reeds eerder gemaakte afspraak.

	Met QTS Datacenters is gesproken over een uitgifte in ondererfpacht. Echter, investeringen van deze omvang - de omvang van de totale investering bedraagt ca. € 800 miljoen - doet QTS Datacenters alleen op eigen grond, omdat er bij erfpacht een zekere afhankelijkheid (risico) van de eigenaar/erfpachter blijft. Ondererfpacht is voor QTS Datacenters geen optie. <i>1.2 Moratorium m.b.t. het vestigen van datacenters in Nederland</i> Op dit moment is er een moratorium van toepassing als het gaat om het vestigen van grootschalige datacenters in Nederland. Dit is nodig om de toegevoegde waarde die de komst van grootschalige datacenters met zich mee brengt beter te kunnen beoordelen. De gemeente Het Hogeland – waar dit datacenter wordt gebouwd - is uitgesloten van dit moratorium
FINANCIËN	De verkooptransactie genereert een eenmalige opbrengst. In de begroting voor 2022 en het Bedrijfsplan van 2022-2026 is geen rekening gehouden met deze opbrengst, zodat deze transactie voor een verbetering van het verwachte financieel resultaat zorgt. De eenmalige opbrengst kan worden ingezet ter dekking van de financieringsbehoefte in het bedrijfsplan en verlaagt daarmee op korte termijn het gebruik van de (geborgde) financiering.
UITVOERING	Op 19 mei 2022 heeft de raad van commissarissen van Groningen Seaports NV het directiebesluit van 10 mei 2022 goedgekeurd. Na goedkeuring door de aandeelhouder en besluitvorming door het DB van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (als grondeigenaar) staat nog dit jaar aktepassering gepland.
BIJLAGEN	

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake Verkoop terrein aan Quality Technology Services B.V.)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

- D. de directie van de Vennootschap heeft op 10 mei 2022 besloten tot de verkoop aan Quality Technology Services B.V. van een perceel ter grootte van ca. 11,8 ha in de Eemshaven, gelegen aan de noordzijde van de Kwelderweg, grenzend aan de huidige locatie van QTS Datacenters in de Eemshaven voor een bedrag van ca. 9 miljoen excl. BTW.
hierna ook te noemen: **Besluit**;
- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het Besluit in zijn vergadering van 19 mei 2022 goedgekeurd;
- F. op grond van artikel 15.3 sub 7. van de statuten van de Vennootschap dient de algemene vergadering goedkeuring te verlenen aan besluiten van de directie van de Vennootschap tot ondermeer het in verkopen van onroerende zaken vanaf een minimum bedrag van vijf miljoen euro (EUR 5.000.000,--) per handeling, zijnde de koopsom, zodat de directie het Besluit hierbij ter goedkeuring voorlegt aan de Aandeelhouder;
- G. op grond van artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap kan de algemene vergadering buiten vergadering rechtsgeldige besluiten nemen;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

tot goedkeuring van het besluit van de directie van 10 mei 2022 betreffende:

de verkoop aan Quality Technology Services B.V. van een perceel ter grootte van ca. 11,8 ha in de Eemshaven, gelegen aan de noordzijde van de Kwelderweg, grenzend aan de huidige locatie van QTS Datacenters in de Eemshaven voor een bedrag van ca. 9 miljoen excl. BTW.

ONDERTEKENING:

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....

naam : IJ. Rijzebol
functie : voorzitter van het Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 8 juli 2022

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer:

Agendapunt: 5b

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

17 juni-2022

Onderwerp: Uitgifte terrein aan VMI

Inleiding

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports zijnde de enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. wordt verzocht om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 12 april 2022, luidende:

1. de uitgifte in ondererfpacht aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. van:
 - a. een terrein van ca. 25,8 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd en
 - b. een terrein van ca. 32,4 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd en
 - c. een kadeterrein van ca. 1,6 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd met een opgetelde NCW over terrein a, b en c van € 76,5 miljoen en
2. tot het verlenen van een koopoptie aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. voor de onder 1 a. en 1 b. genoemde terreinen conform het prijspeil 2022 en zonder verrekening of korting, welke koopoptie jaarlijks per 1 januari van het betreffende jaar kan worden verzilverd en
3. het opnemen van een havengeldgarantie voor Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. ingaande in 2025 met dien verstande dat:
 - a. de havengeldgarantie voor de jaren 2025 t/m 2030 € 0,5 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports en
 - b. de havengeldgarantie met ingang van 2031 € 0,9 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports en
4. een ophoging van het budget van de Business Case Energypark met een bedrag van € 18,5 miljoen en daarmee tot goedkeuring van een totale investering van € 53,0 miljoen ten behoeve van de aanleg van een kade van 500m-1, het ophogen van het resterende terrein en de aanleg van een elektriciteitskabel tussen het onderstation van Vattenfall en Van Merksteijn Steelworks Holding B.V.

Grondslag

Het AB is bevoegd te besluiten op welke wijze de GR als aandeelhouder zijn uitbrengt aangaande de voorgelegde voorstellen. (art. 15.2.5 van het instellingsbesluit)

Voor de inhoudelijke beleidsmatige afweging bij de beoordeling van een dergelijk goedkeuringsverzoek wordt getoetst aan het beleid dat is vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie (vastgesteld door het AB op 25 oktober 2016). Het verzoek om goedkeuring gaat vergezeld van argumenten waaruit blijkt dat dit verzoek daarbinnen past.

Voor de inhoudelijke onderbouwing verwijzen wij naar de bij dit agendapunt gevoegde bijlagen.

Voorgesteld besluit:

De stem als enig aandeelhouder zodanig uit te brengen dat wordt besloten om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 12 april 2022, luidende:

1. de uitgifte in ondererfpacht aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. van:
 - a. een terrein van ca. 25,8 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd en
 - b. een terrein van ca. 32,4 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd en
 - c. een kadeterrein van ca. 1,6 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd met een opgetelde NCW over terrein a, b en c van € 76,5 miljoen en
2. tot het verlenen van een koopoptie aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. voor de onder 1 a. en 1 b. genoemde terreinen conform het prijspeil 2022 en zonder verrekening of korting, welke koopoptie jaarlijks per 1 januari van het betreffende jaar kan worden verzilverd en
3. het opnemen van een havengeldgarantie voor Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. ingaande in 2025 met dien verstande dat:
 - a. de havengeldgarantie voor de jaren 2025 t/m 2030 € 0,5 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports en
 - b. de havengeldgarantie met ingang van 2031 € 0,9 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports en
4. een ophoging van het budget van de Business Case Energypark met een bedrag van € 18,5 miljoen en daarmee tot goedkeuring van een totale investering van € 53,0 miljoen ten behoeve van de aanleg van een kade van 500m-1, het ophogen van het resterende terrein en de aanleg van een elektriciteitskabel tussen het onderstation van Vattenfall en Van Merksteijn Steelworks Holding B.V.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	UITGIFTE IN ONDERERFPACHT AAN VAN MERKSTEIJN STEELWORKS HOLDING		
DATUM VERGADERING			
AGENDAPUNT		STATUS	■ Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK	20220602KO0000151809		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	12 april 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 12 april 2022, waarin de directie heeft besloten tot: - de uitgifte in ondererfpacht aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. van: - een terrein van ca. 25,8 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; en - een terrein van ca. 32,4 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; en - een kadeterrein van ca. 1,6 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; met een opgetelde NCW over terrein a, b en c van € 76,5 miljoen; en - het verlenen van een koopoptie aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. voor de onder 1 a. en 1 b. genoemde terreinen conform het prijspeil 2022 en zonder verrekening of korting, welke koopoptie jaarlijks per 1 januari van het betreffende jaar kan worden verzilverd; en - het opnemen van een havengeldgarantie voor Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. ingaande in 2025 met dien verstande dat: - de havengeldgarantie voor de jaren 2025 t/m 2030 € 0,5 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports; en - de havengeldgarantie met ingang van 2031 € 0,9 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports; en - een ophoging van het budget van de Business Case Energypark met een bedrag van € 18,5 miljoen en daarmee tot goedkeuring van een totale investering van € 53,0 miljoen ten behoeve van de aanleg van een kade van 500m⁻¹, het ophogen van het resterende terrein en de aanleg van een elektriciteitskabel tussen het onderstation van Vattenfall en Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. ;
-----------------	--

AANLEIDING	Van Merksteijn International Van Merksteijn International B.V. (verder: VMI) is een familiebedrijf uit Almelo en wordt bestuurd door haar directeur Peter van Merksteijn. Van Merksteijn bestaat momenteel uit onafhankelijke business units: a. Van Merksteijn Fences Real Estate B.V. (hierna: Fences); en b. Van Merksteijn Steel Real Estate B.V. (hierna: Steel). Fences produceert en distribueert hekwerken en gegalvaniseerd draadstaal. Steel produceert staalconstructies voor gewapend beton. Deze producten worden voornamelijk in NW-Europa verkocht aan o.a. Heras en AB-hekwerk. Tot op heden wordt voor de productie van hekwerken draadstaal op rol ingekocht bij verschillende leveranciers. Als gevolg van gewijzigde marktomstandigheden heeft VMI besloten te gaan investeren in een nieuwe productielocatie voor draadstaal op basis van schroot. Dit project heeft de naam Van Merksteijn Green Steel Mill (verder: VMGSM) gekregen. De erfpachtovereenkomst wordt door Groningen Seaports aangegaan met Van Merksteijn Steelworks Holding (verder: VMSH). VMSH is de entiteit die het project VMGSM gaat ontwikkelen. Het project VMGSM voorziet in de eerste fase van het project in een 'state of the art' draadstaalfabriek met een totale productiecapaciteit van 580kton draadstaal. Deze capaciteit is volledig afgestemd op de verwerkingscapaciteit van de fabriek in Almelo. Staalschroot zal met zeeschepen en coasters worden aangevoerd. Het product (draadstaal) zal met binnenvaartschepen worden afgevoerd naar Almelo. Er zijn meerdere fases te onderscheiden in de realisatie van deze fabriek. In de eerste fase zal 635 kton schroot worden aangevoerd wat resulteert in 580kton draadstaal. Daarnaast zal 200 kton walsdraad extern worden ingekocht waarvoor overslag in de Eemshaven plaatsvindt. Dit betekent een totale goederenstroom van 780 kton walsdraad. In de definitieve fase inclusief uitbreiding van de fabriek op het extra terrein, zal naar verwachting 1.270 kton schroot worden aangevoerd, hetgeen resulteert in 1.160 kton walsdraad. <i>1.1 Business Case Energypark</i> Op 18 februari 2019 heeft de directie besloten de business case Energypark op te hogen naar een budget van € 140 miljoen om alle werkzaamheden ten behoeve van VMSH en BOW te kunnen financieren (zie ook AB-vergadering 15 maart 2019). VMSH heeft in 2019 al op het punt gestaan te starten met de bouw van de fabriek. Ook de besluitvorming met betrekking tot de financiering van Groningen Seaports en de uitgifte in ondererfpacht en daarbij behorende investeringen was reeds in gang gezet. In verband met de stikstofproblematiek kon het plan op dat moment geen doorgang vinden. De afgelopen jaren heeft VMSH gewerkt aan een verdere vergroening van de fabriek en het verder terugdringen van de emissies. Het plan van VMSH is daarnaast opgeknipt in twee fases: in 2019 werd nog uitgegaan van een fabriek met een capaciteit van 1,0 miljoen ton walsdraad, de nu geplande eerste fase heeft een capaciteit van 580.000 ton walsdraad, waarbij de fabriek op termijn kan worden uitgebreid. Om de benodigde natuurvergunning te verkrijgen is op safe gespeeld door de benodigde stikstofrechten d.m.v. extern salderen te verkrijgen en te gebruiken
--------------------------	---

	in de aanvraag. De natuurvergunning is begin januari 2022 onherroepelijk geworden en daarmee is een belangrijke horde genomen. VMSH heeft daarna ook de andere trajecten, waaronder de financiering vanuit het consortium, weer opgepakt en werkt nu hard om in Q4 2022 (planning is nu 1 oktober 2022) financial close te bereiken en daadwerkelijk te kunnen starten met de bouw van de Green Steel Mill. Ten opzichte van de situatie van 2019 is een aantal uitgangspunten gewijzigd. Hieronder worden de belangrijkste toegelicht: 1. Het terrein van 59,7 hectare wordt in één keer uitgegeven. Voorheen was sprake van een hoofdterrein (32,9 ha) en een optieterrein (26,6 ha). Afname van het optieterrein was in 2019 aannemelijk, maar niet zeker. 2. Groningen Seaports legt 150m⁻¹ extra kade aan om de toegenomen scheepvaart voor het grotere terrein te faciliteren. De totale lengte van de kade komt uit op 500m⁻¹. De verwachte investering is naar boven bijgesteld. Daarnaast is het verschuldigde kadegeld voor het op diepte houden van de trog naar rato aangepast. 3. Er is een havengeldgarantie overeengekomen om jaarlijkse haveninkomsten voor Groningen Seaports te garanderen en extra zekerheid te verkrijgen ter dekking van de toegenomen investeringen in de kade. Er geldt een ingroei van deze garantie die in lijn is met de verwachte ingebruikname van de eerste en de tweede fabriek. 4. De bouwkosten zijn de afgelopen jaren sneller gestegen dan verwacht. De investeringen voor het ophogen van terreinen en de aanleg van de kade zijn hiervoor naar boven bijgesteld. 5. Het toepassen van zand uit de Zuidoost-polder en slib dat vrijkomt ten gevolge van de baggerwerkzaamheden leidt ertoe dat er minder zand hoeft te worden aangekocht voor het ophogen van het terrein. De investeringen voor het ophogen van het terrein zijn hiervoor gecorrigeerd. Aanpassing business case Energypark Uitgangspunten voor de aangepaste BC Energypark: • De extra kade (150m⁻¹) maakt onderdeel uit van de BC Energypark omdat de kade terreinuitgifte van 32,3 hectare mogelijk maakt. • De erfpachtprijs t.b.v. VMSH is geïndexeerd volgens geldende afspraken • Het kadeterrein is in lijn met de langere kade aangepast naar 1,6 hectare. • Kadegeld volgens de Havenverordening. • Er is een havengeldgarantie afgesproken van € 0,5 miljoen met een ingroei naar € 0,9 miljoen. • Een extra investering voor de aanleg van een kade in verband met een grotere kadelengte en gestegen bouwkosten. • Ophogen van het voormalige optieterrein. Additionele investeringen van GSP ten behoeve van VMGSM worden pas na aktepassering gedaan.
BEOOGD EFFECT	• CO₂ – Er zal een aanzienlijke CO₂-reductie (471 Kton CO₂) in de keten worden behaald, waardoor de beoogde activiteiten van Van Merksteijn zeer beperkt bijdragen aan de CO₂-uitstoot op regionaal niveau. Op dit moment wordt veel schroot via de Rotterdamse en Amsterdamse haven geëxporteerd naar landen als bijvoorbeeld Rusland en Turkije. In deze landen wordt het schroot omgezet naar (draad)staal in verouderde

	installaties en vervolgens terug verscheept als draadstaal naar de locatie in Almelo. De uitstoot van CO₂ ten gevolge van transport zal derhalve sterk afnemen omdat de schroot nu (ook) rechtstreeks uit Nederland kan worden aangevoerd. De installatie van Van Merksteijn zal een 'state of the art' installatie zijn waar emissies naar de omgeving op alle manieren zal worden beperkt. Het smeltproces zal elektrisch zijn, niet middels gasbranders waardoor binnen het primaire proces geen CO₂-uitstoot zal zijn. De CO₂-uitstoot vanuit de installatie zal voornamelijk afkomstig zijn vanaf de gasbranders die de 'billets' staal staven uit de oven warm houden alvorens hiervan draadstaal zal worden getrokken. VMI geeft in haar informatie-memorandum aan dat met de realisatie van de fabriek in de Eemshaven maar liefst 96% reductie in CO₂ en NO_x wordt verwacht. Dit betreft met name de reductie in het productieproces (op basis van groene stroom) en daarnaast de besparing vanwege het beperken van transportbewegingen in de keten. • Werkgelegenheid - Tijdens de bouw zijn er ca.1000 mensen aan het werk. Voor de langere termijn, in operatie, gaat het om ca. 185 fte directe werkgelegenheid voornamelijk op VMBO- en MBO-niveau en naar verwachting zo'n 275 fte indirecte werkgelegenheid. Er vinden gesprekken plaats met het Werkplein, de afdelingen EZ van de gemeenten en de scholen om tijdig de juiste hoeveelheid mensen en competenties beschikbaar te hebben. • Rendement – De transactie draagt bij aan het financieel rendement van Groningen Seaports door middel van inkomsten uit ondererfpacht en havengelden. In het meerjarenplan van 2022-2026 is rekening gehouden met de investeringen en opbrengsten van VMGSM. De business case voldoet aan de rendementseis uit de aandeelhouderstrategie. Contractueel heeft Van Merksteijn de mogelijkheid om gedurende de contractperiode jaarlijks op 1 januari het terrein te kopen. I.g.v. verkoop kunnen de daaruit vrijgekomen middelen worden bestemd om te worden geherinvesteerd in nieuwe verdienmodellen waarmee, naast verbetering van het vestigingsklimaat in ons beheersgebied, een duurzame versterking van het resultaat en aldus EBITDA¹ kan worden gerealiseerd. • Publieke Functie – Het aanbieden van ligplaatsen om te kunnen laden en/of lossen en de veilige afwikkeling van scheepvaart voor onze klanten is een publieke taak van GSP. Het faciliteren van klanten op GSP terrein t.b.v. circulaire industrie past binnen de aandeelhoudersstrategie en de wens vanuit GSP en overheden om de duurzame economie breed te borgen in het werkgebied. Schroot verwerkende industrie past in de ambitie van de Eemshaven om op termijn een plek te zijn waar o.a. materiaal van offshore windparken verwerkt zal kunnen worden. • Havengerelateerde activiteiten - VMSH zal schroot invoeren en walsdraad uitvoeren per schip. Daarmee zorgt het bedrijf voor een substantiële stijging van de nautische activiteiten in de haven.
--	---

¹ EBITDA staat voor Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation. Oftewel: winst vóór aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen. EBITDA is een maatstaf voor de economische potentie van een bedrijf.

ARGUMENTEN	<i>1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid</i> De vestiging van VMSH zal leiden tot uitgifte in ondererfpacht van terrein aan/t.b.v. bedrijven die actief zijn binnen de industrie, past binnen de aandeelhoudersstrategie en bij de wens vanuit GSP en overheden om de duurzame economie breed te borgen in het werkgebied. <i>1.2 Groei van werkgelegenheid</i> Vestiging van VMSH in de Eemshaven draagt bij aan het creëren van werkgelegenheid. Voor de langere termijn, in operatie, gaat het om ca. 185 fte directe werkgelegenheid voornamelijk op VMBO- en MBO-niveau.
KANTTEKENINGEN	<i>1.1 Verandering van ontwerp</i> Als gevolg van de gewijzigde uitgangspunten van VMSH zullen er drie productielijnen op het terrein worden gerealiseerd. Dit heeft geleid tot een andere lay-out van de fabriek. Als gevolg hiervan moet de kade worden verlengd van 350 naar 500 meter. <i>1.2 Gestegen prijzen</i> Op het moment van schrijven is de markt onvoorspelbaar. De grondstofprijzen voor onder andere beton, staal, brandstof en zand fluctueren sterk. Veel aannemers werken met dagprijzen waardoor kostenramingen een hoge mate van onzekerheid hebben. In de paragraaf Financiën is onder het kopje rendement rekening gehouden met een scenario waarin de kosten verder toenemen.
FINANCIËN	<i>1.1 Uitgifte in ondererfpacht</i> Het terrein van 25,8 ha. is in lijn met de reeds overeengekomen voorwaarden in ondererfpacht aangeboden. De looptijd is eeuwigdurend. Het terrein van 32,4 ha. is in lijn met de reeds overeengekomen voorwaarden in ondererfpacht aangeboden. De looptijd is eeuwigdurend. VMSH is voornemens om op dit terrein een tweede fabriek te realiseren die naar verwachting in 2031 in gebruik wordt genomen. Het kadeterrein van 1,6 hectare betreft het terrein grenzend aan de nog aan te leggen kade en is in lijn met de reeds overeengekomen voorwaarden in ondererfpacht aangeboden. De looptijd is eeuwigdurend. Hoewel het erfpachtcontract wordt gesloten met een eeuwigdurende looptijd heeft VMSH het recht om het contract op te zeggen na 40 jaar. Na deze 40 jaar is het mogelijk om het contract eens per vijf jaren op te zeggen. <i>1.2 Koopoptie</i> In 2017 is een overeenkomst tot vestiging ondererfpacht gesloten met VMSH waarin een optie tot koop is opgenomen voor het terrein dat direct geleverd zou worden. In de huidige situatie is deze optie tot koop uitgebreid naar de terreinen van zowel 25,8 als 32,4 ha, waarbij VMSH de terreinen enkel in één keer kan aankopen. De koopoptie is conform het prijspeil 2022, reeds ontvangen erfpachtopbrengsten kunnen niet op de koopprijs in mindering worden gebracht. De koopoptie kan elk jaar verzilverd worden per 1 januari. De koopoptie geldt niet voor het kadeterrein van ongeveer 1,6 ha, zodat - ook i.g.v. een verkoop van de twee genoemde terreinen - de jaarlijkse opbrengst

	voor dat terrein in stand blijft. Ook de opbrengsten uit kadegeld en havengeld (inclusief de garantieregeling) i.g.v. verkoop bestaan. <i>1.3 Havengeldgarantie</i> In verband met de gestegen investeringskosten voor de aanleg van een kade (zie punt 1.5) is in 2022 een havengeldgarantie overeengekomen waarmee t.b.v. GSP een minimale opbrengst aan havengelden wordt gegarandeerd. Hiermee is extra zekerheid verkregen over de scheepvaartopbrengsten waarmee de investering (deels) gedekt wordt. De havengeldgarantie gaat in per 2025 en bedraagt € 0,5 miljoen per jaar. Per 2031 wordt de garantie verhoogd naar € 0,9 miljoen per jaar, omdat de verwachting is dat in dit jaar een tweede fabriek (uitbreiding) in gebruik wordt genomen. De garantie wordt jaarlijks geïndexeerd in lijn met de indexatie van de tarieven in het havenreglement van Groningen Seaports. Eventuele havengeldopbrengsten boven het garantiebedrag komen voor 50% ten goede aan VMSH. <i>1.4 Kadegelden</i> Het te ontvangen kadegeld is naar rato aangepast aan de extra kadelengte. Kadegeld is berekend conform prijspeil 2022 en wordt jaarlijks aangepast in lijn met het Reglement Kade- en Ligplaatsgeld van Groningen Seaports . <i>1.5 Investerings in het terrein, de kade en een elektriciteitskabel</i> De investeringen voor bouwrijp maken, aanleg kade, aanleg van kabels en infrastructuur worden geschat op € 53 mln. Een deel van deze investeringen is reeds gedaan na akkoord van de algemene vergadering in maart 2019. Met betrekking tot terreinwerkzaamheden is ongeveer 30 ha. reeds opgehoogd. De nog uit te voeren werkzaamheden omvatten het ophogen van het resterende terrein en de verlenging van de Synergieweg. In 2019 is enkel goedkeuring gevraagd voor het ophogen van de gronden die direct werden uitgegeven exclusief het 'Optieterrein' van destijds 26,7 ha. In de huidige situatie wordt echter het complete perceel uitgegeven, waardoor er aanvullend budget nodig is voor het ophogen van het resterende terrein (zie punt 1.6). In 2019 werden de totale kosten voor de aanleg van de kade geraamd o.b.v. een kade van 350 meter. In de nieuwe situatie is de lengte van de kade met 150 meter toegenomen tot 500 meter. In verband met een verwachte stijging van de bouwkosten is het deel van 350 meter geïndexeerd en vallen de totaal geraamde kosten ten opzichte van het in 2019 reeds goedgekeurde budget hoger uit... D Om zekerheid te creëren over de opbrengsten voor GSP ten aanzien van de kade is er een havengeldgarantie overeengekomen. Onderdeel van de afspraken met VMSH is dat Groningen Seaports de kosten draagt van een elektrakabel tussen Vattenfall en de fabriek van VMSH. <i>1.6 Budget</i> In 2019 is goedkeuring verleend voor het verhogen van het budget van Business Case Energypark. Het budget is destijds verhoogd naar € 140,0 miljoen.
--	---

Totaal aan investeringen (2019): € 34,5 miljoen
Totaal aan investeringen (2022): € 53,0 miljoen

Er is derhalve een additioneel budget van € 18,5 miljoen benodigd ten behoeve van de extra investeringen in het ophogen van het terrein, de aanleg van de kade en de elektriciteitskabel.

1.7 Risicoparagraaf

Het belangrijkste risico binnen het project zijn stijgende marktprijzen van onder andere bouwstoffen, met name de staal- en brandstofprijzen. Hierdoor zou de investering hoger uit kunnen vallen dan verwacht. Het is lastig gebleken om in de huidige praktijk een stabiele inschatting te kunnen maken omdat prijzen per dag kunnen verschillen. Er is reeds rekening gehouden met dit risico door een extra indexatie van de bouwkosten mee te nemen van 20% ten opzichte van 2019. Daarnaast is de post onvoorziene kosten voor de investering van de kade verruimd naar 10% van de totale investering. Gedurende de aanbesteding zal extra aandacht zijn voor de prijzen van grondstoffen om het risico zoveel mogelijk te beperken. In het geval van een overschrijding heeft Business Case Energypark genoeg ruimte in het rendement om deze op te vangen. Zie hiervoor de scenario's onder punt 1.8.

Om het terrein van VMSH bevinden zich windturbines van derden. T.a.v. vijf turbines heeft Groningen Seaports afspraken gemaakt met de eigenaren/exploitanten over mogelijkheden voor vergoedingen wanneer sprake is van productieverlies van deze turbines. De eventuele verschuldigdheid van een vergoeding is afhankelijk van de hoogte van de bebouwing, de afstand tot de turbines en of er daadwerkelijk sprake is van productieverlies. Voor het laatste is aanvullend onderzoek nodig door deskundigen.

Er bestaat een risico dat Groningen Seaports op basis van deze afspraken vergoedingen dient te betalen. Nu het ontwerp van de fabriek van VMSH nog niet definitief is, is nog niet met zekerheid vast te stellen of er een vergoeding verschuldigd is. In de Business Case is echter rekening gehouden met een totale vergoeding van €50.000 per jaar voor productieverlies.

1.8 Rendement

Er is een aantal scenario's uitgewerkt waarbij voor elk scenario geldt dat het voldoet aan de minimale rendementseis. Zowel het rendement voor de 'stand alone' Business Case, als dat voor de Business Case Energypark voldoet derhalve aan de minimale rendementseis.

In de 'stand alone' Business Case zijn de investeringen, opbrengsten en kosten opgenomen die rechtstreeks aan de transactie met VMSH verbonden kunnen.

Basis scenario:

- Het erfpachtcontract wordt 40 jaar aangehouden en investeringen vinden plaats zoals geraamd

	BC VMSH stand alone	BC Energypark
NCW ²	€ 27,2 miljoen	€ 70,1 miljoen
IRR ³ voor VPB ⁴	8,3 %	10,9 %
IRR na VPB	6,5 %	9,1 %

Naast het basis scenario zijn twee andere scenario's beoordeeld,

Scenario 1:

- De koopoptie wordt uitgeoefend in 2030 waarbij de erfpachtopbrengsten vervallen voor de terreinen van 25,8 en 32,4 ha.
- Het 'stand alone' rendement neemt in dit geval met ongeveer 3,8% toe

	BC VMSH stand alone	BC Energypark
NCW	€ 32,3 miljoen	€ 73,1 miljoen
IRR voor VPB	13,3 %	12,0 %
IRR na VPB	10,3 %	10,1 %

Scenario 2:

- De investering voor de nog uit te voeren werkzaamheden valt 20% hoger uit dan geraamd (impact € 9,4 miljoen) als gevolg van de toename van bouwkosten.
- Een 20% toename van de bouwkosten heeft een negatieve impact op het rendement van de 'stand alone' business case van ongeveer -1,0%.

	BC VMSH stand alone	BC Energypark
NCW	€ 20,6 miljoen	€ 66,1 miljoen
IRR voor VPB	7,1 %	10,5 %
IRR na VPB	5,5 %	8,7 %

Business Case Energypark voldoet hierbij nog ruim aan de gestelde rendementseis. Ook de 'stand alone' Business Case komt voor Vpb boven de minimale rendementseis uit.

1.9 Financiering business case (onderdeel van totale bedrijfsplan)

Het Bedrijfsplan 2022-2026 bevat een aantal grote projecten, zoals in Delfzijl de businesscase Heveskes en de businesscase Oosterhorn-Zuid en in de Eemshaven de ontwikkeling van Energypark. De financiering hiervan vindt plaats op NV-niveau op basis van het totale bedrijfsplan van GSP NV. Op basis van het bedrijfsplan is de financieringsbehoefte bepaald, zoals ook opgenomen in het Bedrijfsplan 2022-2026.

Over de wijze waarop de financieringsbehoefte wordt ingevuld, lopen nu gesprekken met de BNG. De ongeborgde financiering is op dit moment vrijwel maximaal ingevuld, additionele financiering kan in de huidige constructie alleen onder de borgstelling. Het gebruik van de borgstelling blijft onder het borgstellingplafond.

² Netto Contante Waarde

³ Internal rate of return

⁴ vennootschapsbelasting

	Het besluit tot het aangaan van financiering in welke vorm dan ook, zal worden voorgelegd aan de auditcommissie van de RvC, de RvC en de AvA. <i>1.10 Koppeling met financiering VMSH</i> Naast deze business case waarin de uitgifte in erfpacht en de benodigde investeringen zijn opgenomen, loopt separaat ook het traject van financiering van VMSH in de vorm van een achtergestelde lening vanuit een consortium van noordelijke partijen. Dit wordt separaat ter besluitvorming aangeboden.
UITVOERING	Na goedkeuring door de algemene vergadering zal aktepassering plaatsvinden en zal Groningen Seaports starten met de resterende werkzaamheden.
COMMUNICATIE	Op dit moment is een multidisciplinair projectteam betrokken bij de ontwikkelingen van VMSH. Betrokken afdelingen worden geïnformeerd over de ontwikkelingen bij VMSH door de verschillende leden van het projectteam.
BIJLAGEN	-/-

Kenmerk: 20220602KO0000147751

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake gronduitgifte aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V.)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057; hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig; hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

Kenmerk: 20220602KO0000147751

- D. de directie van de Vennootschap heeft op 12 april 2022 besloten tot:
1. de uitgifte in ondererfpacht aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. van:
 - a. een terrein van ca. 25,8 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; en
 - b. een terrein van ca. 32,4 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; en
 - c. een kadeterrein van ca. 1,6 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd;met een opgetelde NCW over terrein a, b en c van € 76,5 miljoen; en
 2. tot het verlenen van een koopoptie aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. voor de onder 1 a. en 1 b. genoemde terreinen conform het prijspeil 2022 en zonder verrekening of korting, welke koopoptie jaarlijks per 1 januari van het betreffende jaar kan worden verzilverd; en
 3. het opnemen van een havengeldgarantie voor Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. ingaande in 2025 met dien verstande dat:
 - a. de havengeldgarantie voor de jaren 2025 t/m 2030 € 0,5 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports; en
 - b. de havengeldgarantie met ingang van 2031 € 0,9 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports; en
 4. een ophoging van het budget van de Business Case Energypark met een bedrag van € 18,5 miljoen en daarmee tot goedkeuring van een totale investering van € 53,0 miljoen ten behoeve van de aanleg van een kade van 500m-1, het ophogen van het resterende terrein en de aanleg van een elektriciteitskabel tussen het onderstation van Vattenfall en Van Merksteijn Steelworks Holding B.V.;
- (het onder 1. t/m 4. bepaalde hierna aangeduid als: **het Besluit**)
- E. de Raad van Commissarissen van de Vennootschap heeft het Besluit ter vergadering van 19 mei 2022 goedgekeurd.
- F. op grond van art. 15.3 sub 5 en sub 7 van de statuten van de Vennootschap dient de Aandeelhouder haar goedkeuring aan het Besluit te verlenen, zodat de directie het Besluit hierbij ter goedkeuring voorlegt aan de Aandeelhouder.

Kenmerk: 20220602KO0000147751

- G. artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap opent de mogelijkheid tot het nemen van aandeelhoudersbesluiten buiten vergadering;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

Tot goedkeuring van het besluit van de directie van 12 april 2022 waarin de directie heeft besloten tot:

1. de uitgifte in ondererfpacht aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. van:
 - a. een terrein van ca. 25,8 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; en
 - b. een terrein van ca. 32,4 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd; en
 - c. een kadeterrein van ca. 1,6 ha. gelegen op het Energypark te Eemshaven met een eeuwigdurende looptijd;
met een opgetelde NCW over terrein a, b en c van € 76,5 miljoen; en
2. tot het verlenen van een koopoptie aan Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. voor de onder 1 a. en 1b. genoemde terreinen conform het prijspeil 2022 en zonder verrekening of korting, welke koopoptie jaarlijks per 1 januari van het betreffende jaar kan worden verzilverd; en
3. het opnemen van een havengeldgarantie voor Van Merksteijn Steelworks Holding B.V. ingaande in 2025 met dien verstande dat:
 - a. de havengeldgarantie voor de jaren 2025 t/m 2030 € 0,5 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports; en
 - b. de havengeldgarantie met ingang van 2031 € 0,9 miljoen per jaar bedraagt, dit bedrag jaarlijks te indexeren overeenkomstig de tarieven in het Havenreglement Groningen Seaports; en
4. een ophoging van het budget van de Business Case Energypark met een bedrag van € 18,5 miljoen en daarmee tot goedkeuring van een totale investering van € 53,0 miljoen ten behoeve van de aanleg van een kade van 500m-1, het ophogen van het resterende terrein en de aanleg van een elektriciteitskabel tussen het onderstation van Vattenfall en Van Merksteijn Steelworks Holding B.V.;

Kenmerk: 20220602KO0000147751

ONDERTEKENING

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....
naam : IJ.J. Rijzebol
functie : Voorzitter van het
Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 8 juli 2022

Voorstel aan Algemeen Bestuur

Datum AB-vergadering: 8 juli 2022

Nummer:

Agendapunt: 5e

Voor akkoord

Datum

Paraaf

Secretaris: A.A. Swart

17 juni-2022

Onderwerp: Uitgifte terrein aan VMI

Inleiding

Aan de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports zijnde de enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. wordt verzocht om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 14 december 2021 waarbij de directie heeft besloten een achtergestelde lening te verstrekken aan Van Merksteijn Steelworks B.V. voor een bedrag van maximaal € 20.000.000 tegen een marktconform rentepercentage en een looptijd van maximaal 10,5 jaar.

Grondslag

Het AB is bevoegd te besluiten op welke wijze de GR als aandeelhouder zijn uitbrengt aangaande de voorgelegde voorstellen. (art. 15.2.5 van het instellingsbesluit)

Voor de inhoudelijke beleidsmatige afweging bij de beoordeling van een dergelijk goedkeuringsverzoek wordt getoetst aan het beleid dat is vastgelegd in de aandeelhoudersstrategie (vastgesteld door het AB op 25 oktober 2016). Het verzoek om goedkeuring gaat vergezeld van argumenten waaruit blijkt dat dit verzoek daarbinnen past.

Het betreft hier een vervolg op uw eerdere besluitvorming, ingegeven door gewijzigde omstandigheden.

Voor de inhoudelijke onderbouwing verwijzen wij naar de bij dit agendapunt gevoegde bijlagen.

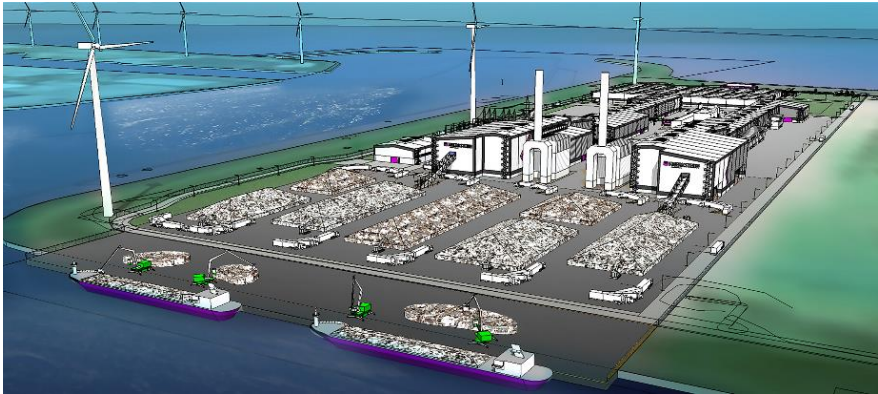
Voorgesteld besluit:

De stem als enig aandeelhouder zodanig uit te brengen dat wordt besloten om goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 14 december 2021 waarbij de directie heeft besloten een achtergestelde lening te verstrekken aan Van Merksteijn Steelworks B.V. voor een bedrag van maximaal € 20.000.000 tegen een marktconform rentepercentage en een looptijd van maximaal 10,5 jaar.

ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

ONDERWERP	FINANCIERING VAN MERKSTEIJN STEELWORKS INVEST B.V.		
DATUM VERGADERING	8 juli 2022		
AGENDAPUNT		STATUS	• Ter goedkeuring
PROJECTNUMMER			
KENMERK	20220602KO0000149680		
DIRECTIEBESLUIT D.D.	19 april 2022	PARAAF	

VOORSTEL	De algemene vergadering wordt verzocht goedkeuring te verlenen aan het directiebesluit van 19 april 2022 waarin de directie heeft besloten een achtergestelde lening te verstrekken aan Van Merksteijn Steelworks Invest B.V. voor een bedrag van maximaal € 20.000.000 tegen een marktconform rentepercentage en een looptijd van maximaal 10,5 jaar.
AANLEIDING	Het directiebesluit tot het verstrekken van een achtergestelde lening van € 20 miljoen aan Van Merksteijn Steelworks Invest B.V. (hierna: VMSI) werd ruim drie jaar geleden (te weten op 15 maart 2019) reeds ter goedkeuring voorgelegd aan de algemene vergadering. Ten gevolge van de situatie die daarna ontstond m.b.t. de stikstofcrisis viel het project echter stil. De afgelopen jaren is door Van Merksteijn gewerkt aan een verdere optimalisatie en verduurzaming van de fabriek, waarmee de uitstoot van CO₂ en NO_x (nog) verder kan worden teruggedrongen. Ook heeft Van Merksteijn inmiddels een onherroepelijke vergunning uit hoofde van de Wet natuurbescherming (Wnb) verkregen. Van Merksteijn verwacht in Q3 2022 een definitieve investeringsbeslissing te kunnen nemen en nog voor het einde van het jaar te kunnen starten met de bouw van de fabriek in de Eemshaven. De projectnaam van de fabriek is Green Steel Mill (hierna: VMGSM). De lening hangt samen met het directiebesluit betreffende een uitgifte in ondererfpacht aan Van Merksteijn Steelworks Holding (hierna: VMSH). Dat directiebesluit wordt separaat ter goedkeuring aan de algemene vergadering voorgelegd. Met het verstrekken van de lening wordt de realisatie van een duurzame staalfabriek met een werkgelegenheid voor 185 directe fte in de Eemshaven mogelijk gemaakt. <u>Noordelijk Consortium</u> De door GSP te verstrekken lening maakt onderdeel uit van het aanbod vanuit het Noordelijk Consortium. De toezegging van het Noordelijk Consortium bedraagt in totaal € 40 miljoen en bestaat uit een reeds toegekende RIG-subsidie van € 7,5 miljoen en een achtergestelde lening van € 32,5 miljoen. De achtergestelde lening wordt ingevuld door de volgende partijen: Groningen Seaports N.V., NOM, Groeifonds, Fonds Nieuwe Doen en de Provincie Groningen. In het traject om te komen tot een overeenkomst met VMSI trekken de consortiumpartijen gezamenlijk op en worden de minimale vereisten van de verschillende partijen gerespecteerd. De NOM neemt het voortouw in de onderhandeling en communicatie, maar uitsluitend in overleg met de consortiumpartijen.
BEOOGD EFFECT	Duurzaamheid Van Merksteijn kiest voor de modernste, meest duurzame en milieuvriendelijkste technologie die momenteel verkrijgbaar is. Hiermee wordt het de schoonste en meest energiezuinige staalfabriek van Europa. Nadat het project door de

	stikstofproblematiek stil viel, heeft Van Merksteijn nog meer ingezet op het terugdringen van de uitstoot van CO₂ en NO_x. Van Merksteijn geeft in haar informatiememorandum aan dat met de realisatie van de fabriek in de Eemshaven maar liefst 96% reductie in CO₂ en NO_x (782.000 ton CO₂ en 284 ton NO_x) wordt verwacht. Dit betreft met name de reductie in het productieproces (op basis van groene stroom) en daarnaast de besparing vanwege het beperken van transportbewegingen in de keten. <i>Impressie van walsdraadfabriek in Eemshaven</i> Werkgelegenheid Tijdens de bouw zijn er ca.1.000 mensen aan het werk. Voor de langere termijn, in operatie, gaat het om ca. 185 fte directe werkgelegenheid voornamelijk op VMBO- en MBO-niveau en naar verwachting zo'n 275 fte indirecte werkgelegenheid. Rendement Voorliggend voorstel is gebaseerd op een marktconform rendement dat tevens een vergoeding vormt voor het risico voor GSP resp. het consortium. Publieke Functie Deze financiering draagt bij aan het mogelijk maken van de vestiging van de fabriek van Van Merksteijn in de Eemshaven. Het aanbieden van ligplaatsen om te kunnen laden en/of lossen en de veilige afwikkeling van scheepvaart voor onze klanten is een publieke taak van Groningen Seaports (hierna: GSP). Het faciliteren van klanten op GSP-terrein t.b.v. circulaire industrie past binnen de aandeelhoudersstrategie en de wens vanuit GSP en overheden om de duurzame economie breed te borgen in het werkgebied.
ARGUMENTEN	Verstrekken van financiering past in de aandeelhoudersstrategie Onderdeel van de statutaire doelstelling van GSP is om door nieuwe vormen van financiering kansrijke ontwikkelingen in het haven- en industriegebied mogelijk te maken of te bespoedigen. Ook de aandeelhouderstrategie biedt de mogelijkheid voor het verstrekken van leningen aan bedrijven. In de aandeelhouderstrategie is aangegeven dat GSP uitsluitend hiervan gebruik dient te maken ter uitvoering van haar kerntaken. Het faciliteren van deze onderneming in de Eemshaven met een grote bijdrage aan de werkgelegenheid en duurzaamheid behoort tot de kerntaak van GSP. Overigens maken ook andere havenbedrijven gebruik van financieringsfaciliteiten aan bedrijven. Waarom verstrekt GSP een lening van € 20 miljoen aan Van Merksteijn Steelworks Invest B.V.? Ten tijde van de aanbieding aan Van Merksteijn in 2019 om naar de Eemshaven te komen, was er sprake van grote concurrentie van andere vestigingsplaatsen (o.a. in Frankrijk, Duitsland en Amsterdam). GSP en de andere consortiumpartijen hebben samen een aanbod neergelegd om dit bedrijf naar de Eemshaven te

	halen. Achteraf is gebleken dat, indien GSP in samenwerking met de noordelijke partijen een lager bod (totaalpakket) hadden neergelegd, de vestiging van Van Merksteijn in de Eemshaven niet door was gegaan. Dit aanbod en daarmee de realisatie van de Green Steel Mill, is de belangrijkste achtergrond en reden waarom nu het verstrekken een achtergestelde lening ter hoogte van € 20 miljoen voorligt. Voorwaarden achtergestelde lening In mei 2022 is een LOI overeengekomen met Van Merksteijn, waarin de uitgangspunten voor de financiering zijn vastgelegd. De LOI is expliciet onder voorbehoud van het verkrijgen van alle benodigde goedkeuringen door de consortiumpartijen. De belangrijkste voorwaarden voor de lening betreffen de rentecoupon, looptijd en wijze van aflossing. • In de voorwaarden is een marktconforme rentevergoeding opgenomen, waarmee het rendement voor Vpb op de achtergestelde lening voor GSP voldoet aan de rendementseis zoals gesteld in de aandeelhoudersstrategie. • De maximale looptijd van de financiering is gelijk getrokken met de bancaire financiering en bedraagt maximaal 10,5 jaar na financial close. • Voor het consortium geldt dat er een minimale periode moet zijn waarin de financiering uitstaat om ook enig rendement te maken. Deze aflossingsvrije periode is gesteld op minimaal 4 jaar na financial close.
KANTTEKENINGEN	Financiering door Van Merksteijn Ten gevolge van gestegen staalprijzen en een flinke toename van de marges op hun producten heeft de Van Merksteijn-groep een zeer goed jaar (2021) achter de rug. Ook voor 2022 verwacht Van Merksteijn te profiteren van de huidige marktomstandigheden. Gezien deze ontwikkelingen is expliciet met Van Merksteijn besproken in hoeverre de financiering vanuit de noordelijke partijen nog noodzakelijk is. Voor Van Merksteijn is er een aantal redenen waarom deze nog steeds benodigd is: - Het totaalbedrag van de achtergestelde lening is te groot om door Van Merksteijn te worden opgevangen. De bancaire financiering vraagt namelijk om een significante garantie op holding niveau. - De business case inclusief de huidige financieringsstructuur vormt een belangrijke basis voor de bancaire financiering en het verkrijgen van de staatsgarantie op de bancaire financiering. Het wijzigen van de financieringsstructuur is in dat opzicht zeer ongewenst. Ook acht Van Merksteijn het niet haalbaar om (tijdig) alternatieve financiering (achtergesteld) in de markt op te halen;
FINANCIËN	Rendement lening De financiering voldoet aan de minimale rendementseis. Impact op bedrijfsplan De verwachte opbrengsten zijn grotendeels in lijn met de reeds geraamde opbrengsten in het bedrijfsplan over de periode 2022-2026. Financiering GSP door BNG Met de BNG wordt gekeken naar twee <u>onbegorgde</u> varianten, - verlenging van de bestaande <u>onbegorgde</u> overbruggingsfaciliteit, welke wordt afgelost uit opbrengsten uit grondverkoop (indirect betekent dit financiering vanuit <u>geborgde</u> kasgeldfaciliteit); - een variant waarbij een onbegorgde lening van de BNG gekoppeld wordt aan de lening aan VMSI (zelfde looptijd en aflossingsschema), een soort doorleen constructie. Deze 'doorleen-variant' kan door middel van een vaste rente meer zekerheid geven over de rentekosten dan de variabele rente die betaald wordt over de geborgde kasgeldfaciliteit. Hiermee verlagen we zowel het renterisico als het beschikbaarheidsrisico (kasgeld kan voor andere investeringen gebruikt worden).

	Het voordeel van de 'doorleen-variant' is dat langer ongeborgde financiering wordt aangetrokken en daarmee, in lijn met de wens van de aandeelhouder, het gebruik van de geborgde financiering wordt verlaagd. In geval van ongeborgde financiering zal de BNG echter een gebruikelijke risico-opslag hanteren. Deze opslag zorgt voor additionele rentelasten die gemaakt worden versus een geborgde financiering. Ten aanzien van de zekerheden is de verwachting dat het verstrekken van een pandrecht aan de BNG op de lening aan VMI voldoende is en er ten opzichte van de huidige situatie geen aanvullende zekerheden door de GR hoeven te worden verstrekt. De gesprekken met de BNG over de concrete uitwerking van de financiering lopen nog en gelet op de wens van de aandeelhouder om de borgstelling af te bouwen en waar mogelijk ongeborgde financiering aan te trekken, wordt (ondanks dat deze variant duurder is) ingezet op de uitwerking van de "doorleen-variant". Een directiebesluit voor het daadwerkelijk aangaan van financiering zal <u>separaat</u> ter goedkeuring worden voorgelegd aan de RvC en de algemene vergadering.				
RISICO-PARAGRAAF	Van Merksteijn is een financieel gezond bedrijf en de business case voor de realisatie van de Green Steel Mill is solide. Dit blijkt uit de financiële analyse die de afgelopen periode is uitgevoerd door professionele partijen. Onderstaand is de SWOT-analyse op de business case van de Green Steel Mill opgenomen, zoals opgesteld door het consortium. <table border="1"> <tr> <td> STERKTE • Investering is zowel op duurzame- als economische leest geschoeid • Commercieel beschikbare- en bewezen technologieën die al op industriële schaal worden toegepast • Goede ervaringen vanuit GSP met consortium van investeerders/financiers • Zowel sterk kernteam van MT leden als aangetrokken projectteam • Uitstekende track record met huidige bedrijfsactiviteiten </td><td> ZWAKTE • Kapitaalsintensieve karakter en daarmee hoge financieringslasten • Uitloop van (project) kosten gaat direct gepaard met hele hoge bedragen • Ervaring met koude behandeling (trekken en walsen) van staal; niet met smelten van staal (warmtebehandeling) </td></tr> <tr> <td> KANS • Kwaliteit- en beschikbaarheid van walsdraad in eigen hand door achterwaartse integratie • Positionering van hele groep wordt sterker voor langere termijn (waarborging continuïteit) • Minder afhankelijk van geopolitieke ontwikkelingen • Bijdrage leveren aan verduurzaming binnen de sector (CO², NOx en energie reductie) </td><td> BEDREIGING • Tijdig kunnen aantrekken van voldoende personeel in operationele fase • Prijsschommelingen in staalschroot versus walsstaal draad • Constructie- en daarop volgend de opschalingsperiode duurt langer, kost meer • Staalmarkt is continue in beweging, verkeerde strategische keuzes kan desastreus uitpakken. </td></tr> </table>	STERKTE • Investering is zowel op duurzame- als economische leest geschoeid • Commercieel beschikbare- en bewezen technologieën die al op industriële schaal worden toegepast • Goede ervaringen vanuit GSP met consortium van investeerders/financiers • Zowel sterk kernteam van MT leden als aangetrokken projectteam • Uitstekende track record met huidige bedrijfsactiviteiten	ZWAKTE • Kapitaalsintensieve karakter en daarmee hoge financieringslasten • Uitloop van (project) kosten gaat direct gepaard met hele hoge bedragen • Ervaring met koude behandeling (trekken en walsen) van staal; niet met smelten van staal (warmtebehandeling)	KANS • Kwaliteit- en beschikbaarheid van walsdraad in eigen hand door achterwaartse integratie • Positionering van hele groep wordt sterker voor langere termijn (waarborging continuïteit) • Minder afhankelijk van geopolitieke ontwikkelingen • Bijdrage leveren aan verduurzaming binnen de sector (CO², NOx en energie reductie)	BEDREIGING • Tijdig kunnen aantrekken van voldoende personeel in operationele fase • Prijsschommelingen in staalschroot versus walsstaal draad • Constructie- en daarop volgend de opschalingsperiode duurt langer, kost meer • Staalmarkt is continue in beweging, verkeerde strategische keuzes kan desastreus uitpakken.
STERKTE • Investering is zowel op duurzame- als economische leest geschoeid • Commercieel beschikbare- en bewezen technologieën die al op industriële schaal worden toegepast • Goede ervaringen vanuit GSP met consortium van investeerders/financiers • Zowel sterk kernteam van MT leden als aangetrokken projectteam • Uitstekende track record met huidige bedrijfsactiviteiten	ZWAKTE • Kapitaalsintensieve karakter en daarmee hoge financieringslasten • Uitloop van (project) kosten gaat direct gepaard met hele hoge bedragen • Ervaring met koude behandeling (trekken en walsen) van staal; niet met smelten van staal (warmtebehandeling)				
KANS • Kwaliteit- en beschikbaarheid van walsdraad in eigen hand door achterwaartse integratie • Positionering van hele groep wordt sterker voor langere termijn (waarborging continuïteit) • Minder afhankelijk van geopolitieke ontwikkelingen • Bijdrage leveren aan verduurzaming binnen de sector (CO², NOx en energie reductie)	BEDREIGING • Tijdig kunnen aantrekken van voldoende personeel in operationele fase • Prijsschommelingen in staalschroot versus walsstaal draad • Constructie- en daarop volgend de opschalingsperiode duurt langer, kost meer • Staalmarkt is continue in beweging, verkeerde strategische keuzes kan desastreus uitpakken.				

UITVOERING	- Uitwerken bancaire financiering GSP en voorstel via directie, auditcommissie van de RvC, RvC en AvA - passering financieringsdocumentatie bij financial close VMGSM (verwacht Q3 '22)
COMMUNICATIE	Geen.
BIJLAGEN	Geen.

Kenmerk: 20220602KO0000147796

AANDEELHOUDERSBESLUIT

(inzake Financiering Van Merksteijn Steelworks Invest B.V.)

Besluit van de enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap: **Groningen Seaports N.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl en kantoorhoudend te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), ingeschreven in het handelsregister onder nummer 58141057;
hierna ook te noemen: **Vennootschap**.

DE ONDERGETEKENDE:

Havenschap Groningen Seaports, gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende te 9934 AR Delfzijl, Handelskade Oost 1 (postadres: Postbus 20004, 9930 PA Delfzijl), zijnde een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorheen genaamd: Havenschap Delfzijl/Eemshaven, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van zeven april negentienhonderdnegenentachtig, nummer 89.008542, en in werking getreden op één januari negentienhonderdnegentig;
hierna ook te noemen: **Aandeelhouder**;

NEEMT HET VOLGENDE IN AANMERKING:

- A. de Aandeelhouder is de houder van alle aandelen op naam in het geplaatste kapitaal van de Vennootschap;
- B. de Vennootschap heeft geen aandelen aan toonder uitgegeven;
- C. met medewerking van de Vennootschap zijn geen certificaten van aandelen uitgegeven en is geen recht van vruchtgebruik of pandrecht op de aandelen van de Vennootschap gevestigd ten gevolge waarvan de vruchtgebruiker of pandhouder de rechten heeft die de wet toekent aan de houders van met medewerking van de Vennootschap uitgegeven certificaten;

Kenmerk: 20220602KO0000147796

- D. de directie van de Vennootschap heeft bij besluit van 19 april 2022 besloten een achtergestelde lening te verstekken aan Van Merksteijn Steelworks Invest B.V. voor een bedrag van maximaal € 20.000.000 tegen een marktconform rentepercentage en een looptijd van maximaal 10,5 jaar.
hierna: 'het **Besluit**'.
- E. ter vergadering van 19 mei 2022 heeft de Raad van Commissarissen van de Vennootschap het Besluit goedgekeurd;
- F. op grond van artikel 15.3 sub 6 van de statuten van de Vennootschap dient de Aandeelhouder het Besluit goed te keuren, zodat de directie deze hierbij ter goedkeuring aan de Aandeelhouder aanbiedt;
- F. op grond van artikel 20.5 van de statuten van de Vennootschap kan de Aandeelhouder buiten vergadering rechtsgeldige besluiten nemen;

EN BESLUIT HIERBIJ BUITEN VERGADERING:

goedkeuring te verlenen aan de besluiten van de directie d.d. 14 december 2021 waarbij de directie heeft besloten een achtergestelde lening te verstekken aan Van Merksteijn Steelworks Invest B.V. voor een bedrag van maximaal € 20.000.000 tegen een marktconform rentepercentage en een looptijd van maximaal 10,5 jaar.

Kenmerk: 20220602KO0000147796

ONDERTEKENING

Dit besluit is ondertekend in de plaats en op de datum zoals hieronder bij de handtekening is vermeld.

.....
naam : IJ. Rijzebol
functie : Voorzitter van het
Algemeen Bestuur
plaats : Delfzijl
datum : 8 juli 2022